



# BUDAPEST FŐVÁROS VII. KERÜLET ERZSÉBETVÁROS ÖNKORMÁNYZATA INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

Készült a KMOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Közép-Magyarországi Operatív Program –

Fenntartható településfejlesztés a kis- és középvárosokban –

Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása”

című projekt keretében.

2015.08.14.

**SZÉCHENYI** 2020



MAGYARORSZÁG  
KORMÁNYA

Európai Unió  
Európai Regionális  
Fejlesztési Alap



**BEFEKTETÉS A JÖVŐBE**



Városkutatás Kft.

Cím: 1093 Budapest, Lónyay utca 34.

Tel: +36-1-217-9041

Fax: +36-1-216-3001

Honlap: [www.mri.hu](http://www.mri.hu)

Budapest Főváros Városépítési Tervező Kft.

Cím: 1061 Budapest, Andrássy út 10.

Tel: +36-1-317-5318

Fax: +36-1-317-3296

E-mail: [bfvt@bfvt.hu](mailto:bfvt@bfvt.hu)

Honlap: [www.bfvt.hu](http://www.bfvt.hu)

Somogyi Eszter

Varga András

Petrovácz Rita

Hegedüs József

Szabó Julianna PhD

Városkutatás Kft. – projektmenedzser, társadalompolitika, antiszegregáció

Városkutatás Kft. – antiszegregáció

Városkutatás Kft. – gazdaságfejlesztés

Városkutatás Kft. – gazdaságfejlesztés

Városkutatás Kft. – gazdaságfejlesztés

Albrecht Ute

TT/1É 01-0517

BFVT Kft. – ügyvezető

Tatai Zsombor

K 01-5263

BFVT Kft. – felelős tervező, táj és zöldfelület, környezetvédelem

András István

TT/1É 01-0525

BFVT Kft. – műemlékvédelmi szakértő

Ökrös László

TT 01-6090

BFVT Kft. – településtervezés

Kovács Gábor Tamás

BFVT Kft. – településtervezés

Fonyódi Mariann PhD

É 01-3519

BFVT Kft. – építész

Pető Zoltán

Tkő 01-2321

BFVT Kft. – közlekedéstervezés

Lelkes Mihály

Tkő 01-2320

BFVT Kft. – közlekedéstervezés

Pogány Aurél

TK 01-5060

BFVT Kft. – táj és zöldfelület, környezetvédelem

Orosz István

TE, TH 05-1585

BFVT Kft. – energiaközmű és elektronikus hírközlés

Horváth Adrienn

BFVT Kft. – víziközmű tervezés

Román Péter

Víziközmű tervezés

# Tartalomjegyzék

1	BEVEZETÉS .....	6
1.1	Az ITS készítés háttere .....	6
1.2	ITS szerepe, feladata .....	7
1.3	Fejlesztéspolitikai háttér .....	7
1.4	Módszertan, tartalmi felépítés .....	7
1.5	Partnerség.....	8
2	ELŐZMÉNYEK .....	9
2.1	Megalapozó vizsgálat eredményei .....	9
2.2	Településfejlesztési koncepció – jövőkép és átfogó célok.....	10
2.3	IVS 2008 értékelése .....	12
3	KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI .....	16
3.1	A stratégiai fejlesztési célok meghatározása .....	16
3.1.1	A lakókörnyezeti minőség javítása az eklektikus építészeti örökség adottságainak figyelembe vételével, a lakókörnyezet konfliktusainak oldása .....	16
3.1.2	A turisztikai és kreatív gazdaság fejlődésének segítése .....	17
3.1.3	A helyi társadalom kohéziójának növelése és a helyi humán szolgáltatások javítása.....	18
3.1.4	A Zsidónegyed komplex kulturális-turisztikai kínálatának további fejlesztése .....	19
3.1.5	A nagy kereskedelmi tengelyek (Erzsébet körút, Rákóczi út) támogatása, funkcionális felélesztése .....	19
3.1.6	Külső-Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése.....	20
3.1.7	A városrészközpontok (Klauzál tér, Almássy tér, Garay tér, Rózsák tere) további közterületi, funkcionális fejlesztése .....	20
3.2	A középtávú célok közötti összefüggések bemutatása.....	21
3.3	Városrészi célok .....	22
3.3.1	Középtávú célok és városrészi célok kapcsolatának áttekintése.....	24
3.4	Stratégiai célok megvalósításának külső feltételei .....	24
4	A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK.....	28
4.1	Akcióterületi projektek .....	29
4.1.1	A kijelölés és lehatárolás indoklása .....	29
4.1.2	Az egyes akcióterületi projektek részletes bemutatása .....	32
4.2	Hálózatos projektek.....	45
4.3	Helyi társadalmi kohézió növelését célzó beavatkozások .....	59
4.4	Egyéb projektek .....	64
4.5	A településfejlesztési akciók összehangolt ütemezése és vázlatos pénzügyi terve .....	65

5	ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM.....	71
5.1	A 2008. évi integrált városfejlesztési stratégia antiszegregációs programjának megvalósulása	71
5.2	Jelenlegi alacsony státuszú területek .....	73
5.3	Fejlesztések szegregációs hatásának felmérése és az antiszegregációs program intézkedései	75
6	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI .....	78
6.1	A stratégia külső összefüggései .....	78
6.1.1	Magasabb szintű tervekkel való összefüggés .....	78
6.1.2	Kerületi tervekkel való összefüggés.....	83
7	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI .....	93
8	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE .....	95
8.1	Célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek .	95
8.2	Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti keretei .....	96
8.3	Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok .....	98
8.4	Monitoring rendszer kialakítása .....	98
8.4.1	A monitoring rendszer feladata és módszertana .....	98
8.4.2	A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása .....	99
8.4.3	Indikátorrendszer .....	100
9	MELLÉKLETEK.....	104
9.1	Megvalósított partnerségi egyeztetések .....	104
9.2	VEKOP output indikátorok listája.....	105
9.3	Partnerségi vélemények a társadalmasítás szakaszában .....	106

## ÁBRA JEGYZÉK

1. ábra	IVS akcióterületeik, Forrás: Erzsébetváros IVS 2008.....	12
2. ábra	Az ITS céljainak megvalósítását szolgáló eszközök .....	29
3. ábra	Az akcióterületek elhelyezkedése a kerületben .....	31
4. ábra	Kerület áttekintő térképe a szegregációs mutató 20%-os határértéke mellett. Forrás: KSH, adatszolgáltatás ..	73
5. ábra	Kerület áttekintő térképe a szegregációs mutató 20%-os határértéke mellett. Forrás: KSH, adatszolgáltatás ..	73
6. ábra	Az ITS megvalósításának szervezeti kerete .....	97

## Rövidítések jegyzéke

BATrT	Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv
BKISZ	Budapesti Komplex Integrált Szennyvízelvezetési és Szennyvíztisztítási Program
Budapest 2020	Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégia
BTFK	Budapest Területfejlesztési Konceptiója
Budapest 2030	Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Konceptió
CBC	Cross-Border Cooperation (Határon átnyúló együttműködés)
Étv	Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ESZA	Európai Szociális Alap
FŐTEP	Fővárosi Területfejlesztési Program
KÉSZ	Kerületi Építési Szabályzat
KMOP	Közép-Magyarországi Operatív Program
OFTK	Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió
OTrT	Országos Területrendezési Terv
PMTFK	Pest Megyei Területfejlesztési Konceptió
SZT	Szabályozási terv
TSZT 2015	Budapest főváros településszerkezeti terve

# 1 BEVEZETÉS

## 1.1 AZ ITS KÉSZÍTÉS HÁTTERE

Budapest VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzatának Képviselő-testülete 30/2015.(II.18.) számú határozatával döntést hozott arról, hogy a 314/2012.(XI.8.) kormányrendeletnek megfelelően kidolgoztatja a kerület középtávú Integrált Településfejlesztési Stratégiáját (ITS), a 2008-ban elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégiájának (IVS) felülvizsgálatával. Az ITS készítése Európai Unió forrásból<sup>1</sup> a Belügyminisztérium szakmai támogatása és operatív irányítása mellett készült, kidolgozásában a BM közbeszerzési eljárásában nyertes Pest-Budapest Konzorcium szakértői vettek részt. Az ITS készítésével egy időben Településfejlesztési Koncepció (TFK) is készül a projekt keretében, amely a kerület hosszú távú városfejlesztési céljait fogalmazza meg. E dokumentum tekinthető a kerület jövőképét, célrendszerét megalapozó koncepciónak, amely meghatározza az ITS középtávra vetíthető tartalmi elemeit.

A 2008-as IVS, a kerület középtávú városfejlesztési irányainak felülvizsgálatát az alábbi, a fejlesztések külső és belső környezetét meghatározó változások indokolják:

A 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről, mint megváltozott jogszabályi háttér.

A globális gazdasági és pénzügyi válság 2008 óta kedvezőtlenül hatott a foglalkoztatásra, a fővárosi és ezen belül a kerületet is érintő migrációs folyamatokra, a lakosság életkörülményeinek alakulására, a magánszektor fejlesztési aktivitására, ennek megfelelően a megváltozott gazdasági környezetben a források minél hatékonyabb módon történő felhasználásának biztosítására, a fejlesztések tudatos, stratégiai átgondolására van szükség.

2014-2020 között az EU új költségvetési ciklusa, valamint az annak megfelelően kialakított, az uniós forráselosztás alapelveinek érvényesülését szolgáló operatív programok biztosítják a fejlesztések forrásoldali kereteit.<sup>2</sup>

A fejlesztéspolitikai környezet változásai, új országos és fővárosi fejlesztéspolitikai dokumentumok, új fővárosi településszerkezeti terv, illetve rendezési szabályzat elkészítésére és elfogadására került sor.

A közigazgatási rendszer átalakulásának köszönhetően megváltozott az önkormányzati és állami feladatellátás rendszere.

Átalakult az önkormányzatok feladatellátásának finanszírozása is, adóssághozzájárulásra került sor.

<sup>1</sup> A DDOP-ÉMOP-ÉAOP-KDOP-KMOP-NYDOP-6.2.1/K-13-2014-0002 azonosítószámú, „Fenntartható településfejlesztése a kis- és középvárosokban (fővárosi kerületekben) – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása” c. projektek keretében.

<sup>2</sup> Az Európai Bizottság az operatív programok egy részét jelen dokumentum kidolgozásával egyidejűleg elfogadta ugyan, de az operatív programok alapján készülő pályázati felhívások az ITS kidolgozása alatt nem készültek el. A pályázati feltételek ismeretének hiánya nagyban befolyásolja a stratégiai tervezés folyamatát, bizonytalansági tényezőt jelent a tervezett projektek körének meghatározásában. 2015.06.11-ei állapot szerint elfogadott OP-k: Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP), Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP), Integrált Közlekedés-Fejlesztési Operatív Program (IKOP), Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP), Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (RSZTOP), Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP), Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program (VEKOP)

## 1.2 ITS SZEREPE, FELADATA

Az ITS középtávon (2014-2020 között) jelöli ki az elérendő fejlesztési célokat, valamint az azok integrált megvalósítását szolgáló beavatkozások körét és a megvalósítás eszközeit. Az ITS célja, hogy a stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő az elkövetkező 6-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét. A tervezési munka, a stratégia akkor tekinthető eredményesnek, ha hozzájárul ahhoz, hogy a kerület összességében a lehető legnagyobb mértékben használja ki fejlődési potenciálját a 2014 –2020 közötti időszakban. Kialakítása oly módon történik, hogy azt a lehető legnagyobb mértékben tudják támogatni az EU Strukturális és Beruházási (ESB) alapjainak forrásai, így a kerület optimálisan képes kihasználni az EU 2014 – 2020 közötti időszakának fejlesztési lehetőségeit.

Az ITS akkor tudja betölteni szerepét, ha a fenti forrásszerzés mellett képes a város működésének különböző szereplői közti kommunikáció eszközévé válni, s így céljai és projektjei széles körű támogatást élveznek a város társadalmi és gazdasági szereplőinek körében. Az ITS hozzájárul ahhoz, hogy a városban folyó egyes fejlesztési tevékenységek – függetlenül azok finanszírozóitól illetve tulajdonosaitól - egymással térben és időben összehangoltan valósuljanak meg, erősítve ezzel az egyes fejlesztési célú beavatkozások hatását.

Ennek érdekében aktív és nyitott kommunikációra van szükség a kerület érintett köz-, magán és civil szereplői között, mind a tervezés, mind a megvalósítás időszakában. Ennek hiányában az ITS nem tud a fejlesztések érdemi integrátora lenni.

## 1.3 FEJLESZTÉSPOLITIKAI HÁTTÉR

Az ITS elkészítésének alapja az Európai Unió és a Kormány által megfogalmazott irányelvek és elvárások figyelembe vétele. A 2014-2020-as EU-s költségvetési ciklus hazai programozási dokumentumai tekintetében az ágazati és területi stratégiák közül különösen fontos szereppel bírnak a Partnerségi Megállapodás, illetve a megvalósítandó fejlesztések Megállapodásban foglalt 11 tematikus célhoz történő mindenkor illeszkedése, továbbá az elfogadott operatív programok, hiszen a fejlesztések finanszírozását elsősorban ezeken a programokon keresztül tudja a következő években biztosítani a kerület is. Az operatív programokhoz való illeszkedés a projektek szintjén értelmezhető, mely a megvalósítást biztosító beavatkozásokat tárgyaló fejezetben kerül kibontásra. A fejlesztési dokumentumok egy másik csoportja nem a finanszírozás, hanem az illeszkedés szempontjából fontos, hiszen magasabb területi szinten határoz meg a kerületre is érvényes fejlesztési elveket, irányokat. E fejlesztési dokumentumok prioritásaihoz, céljaihoz való illeszkedés a külső és belső összefüggéseket tárgyaló fejezetben kerül bemutatásra.

## 1.4 MÓDSZERTAN, TARTALMI FELÉPÍTÉS

Az ITS tartalmi felépítését a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet határozza meg, az alábbi dokumentumok elkészítésével:

1. Megalapozó tanulmány a Kormányrendelet 1. sz. melléklete szerinti tartalmi követelmény alapján.
2. Településfejlesztési koncepció a Kormányrendelet 2. sz. mellékletének I. pontja szerinti tartalmi követelmény alapján.
3. Integrált Településfejlesztési Stratégia a Kormányrendelet 2. sz. mellékletének II. pontja szerinti tartalmi követelmény alapján.

Azáltal, hogy a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet magában foglalja a településfejlesztési koncepciót (TFK), mint hosszútávra szóló fejlesztési dokumentumot, feloldásra került a korábbi IVS-ek készítése során felmerült ellentmondás, miszerint az IVS egyszerre tartalmazta kötelező jelleggel a település hosszú távú jövőképét és az ehhez kapcsolódó hosszú távú célok rendszerét, de a beavatkozások szintjén csak középtávú stratégiai, operatív dokumentumként került meghatározásra. A Kormányrendelet alapján a TFK és az ITS célrendszere élesen elkülönül, előbbi tartalmazza a település hosszú távú jövőképét és átfogó céljait, míg az ITS-ben már csak a középtávú célok és azok összefüggései kerülnek kidolgozásra. Ennek megfelelően a dokumentumok egymásra épülését tekintve a Megalapozó tanulmány szolgáltatja a hosszú távú tervezés alapját, az ITS-nek pedig a TFK-hoz, az abban foglalt fejlesztési irányokhoz és célrendszerhez kell igazodni.

A megalapozó munkarész elkészítése során széleskörű adat- és információgyűjtés keretében került sor a legfontosabb folyamatok feltérképezésére, illetve azok értékelésére, többek között az alábbi adatforrások segítségével:

- Központi Statisztikai Hivatal adatszolgáltatása a 2011. évi népszámlálási adatok kerületi és kerület részenkénti adatainak leválogatásával, illetve a KSH Tájékoztatási adatbázisában elérhető adatok
- A BM megbízásából az ITS készítésének támogatására a Lechner Tudásközpont Területi, Építészeti és Informatikai Nonprofit Kft. által létrehozott TEIR adatbázis
- önkormányzati adatszolgáltatás.

Az ITS elkészítésének módszertani alapját a Belügyminisztérium által kiadott „Útmutató a kis- középvárosok és a fővárosi kerületek integrált településfejlesztési stratégiáinak elkészítéséhez 2014-2020” című dokumentum nyújtotta.

## 1.5 PARTNERSÉG

Az egyeztetési eljárások jogszabály szerinti lefolytatása, valamint a széleskörű partnerség kiépítése a tervezés során biztosított volt. A külső vélemények becsatornázása érdekében a helyi civil és egyházi szervezetekkel partnerségi fórum került megrendezésre, illetve a lakosság számára lakossági fórumot tartott az önkormányzat a tervezők részvételével. A partnerségi egyeztetések lefolytatásáról a „Partnerségi terv” c. dokumentum rendelkezik. A partnerség keretében megvalósított egyeztetéseket a „Mellékletek” tartalmazzák.



## 2 ELŐZMÉNYEK

### 2.1 MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT EREDMÉNYEI

A stratégia megalapozásaként részletes helyzetelemzés és értékelés készült, minden ágazati fejezet egy SWOT táblával és egy fejlesztési kihívásokat összegző fejezettel zárult. A SWOT és a városrészi értékelés nemcsak a helyi folyamatok értékelésére, a fejlesztési szükségletek azonosítására tért ki, de feltárta a külső környezetben zajló azon trendeket, folyamatokat, melyek a fejlesztésekre és a kerület gazdasági, társadalmi, környezeti állapotának egyes elemeire, azok megváltozására hatással lehetnek.

A helyzetértékelés során azonosított, legfontosabb fejlesztési kihívások, melyekre a stratégia célrendszere épül:

- A kerület lakosságcsökkenésének megállítása, illetve a nagyszámú bejelentetlen lakosság „legalizálása”;
- Fiatalok vonzása a kerületbe, a rövidebb időre beköltöző fiatalok kerületben tartása, hosszabb távú letelepedés és családalapítás céljával;
- Kerületi (köz)szolgáltatások és városi életminőség fejlesztése annak érdekében, hogy a kerület minden generáció számára vonzó körülményeket biztosítson;
- A kerületben élő hátrányos helyzetű csoportok felzárkózásának segítése, a foglalkoztatottsági szint növelése, lakhatási problémák enyhítése;
- A történeti eklektikus épületállomány megőrzése, megújítása, illetve az értékmegőrzést szem előtt tartó energetikai fejlesztése;
- Zöldfelületek hálózatos fejlesztése, a városi klímahatás csökkentése érdekében, illetve a káros környezeti hatások csökkentése;
- A gazdaság minőségi fejlesztése, a kulturális és kreatív gazdaság kerületbe vonzása és hálózatosodásának ösztönzése révén, a szolgáltatói szektor átstrukturálása a magasabb szintű szolgáltatások felé;
- A lakó- és gazdasági funkciók konfliktusainak oldása helyi szabályozókkal, illetve a helyi partnerségek megerősítésével;
- A kerület városrészei közötti funkcionális különbségek kiegyenlítése, a kreatív gazdasági, kereskedelmi, turisztikai funkciók kihúzása a külső városrészek felé, részben a jövőben megvalósuló – kerületen kívüli - nagyobb léptékű fejlesztések pozitív hatásait kihasználva;
- A hagyományos kereskedelmi tengelyek újjáélesztése;
- Külső-Erzsébetváros leromlott és jelentős arányban hátrányos helyzetű csoportok által lakott kerületrészeinek társadalmi és fizikai fejlesztése, a hátrányos helyzetűek felzárkóztatása, integrációjának segítése.

## 2.2 TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ – JÖVŐKÉP ÉS ÁTFOGÓ CÉLOK

Erzsébetváros Településfejlesztési Konceptiója az Integrált Településfejlesztési Stratégiát részben megelőzve, részben azzal párhuzamosan készült el. A közös részletes feltáró dokumentációra alapulva, a partnerségi egyeztetések során alakultak ki a Településfejlesztési Konceptió jövőképe és átfogó céljai, amelyek Erzsébetváros fejlődési irányát, a fejlesztési munka alapelveit hosszú távon határozzák meg. A hosszú távú célokhoz és elvekhez igazodva a Településfejlesztési Stratégia a Konceptió irányába az elkövetkező 6-8 évben megteendő lépéseket és az ez idő alatt elérhető részcélokat tűzi ki.

Erzsébetváros hiteles jövőképe a helyzetelemzés során feltárt és elemzett értékeken alapul, és a hiányosságok és problémák felszámolását tűzi ki célul, megfogalmazva Erzsébetváros szerepét, önképét Budapesten belül:

### ERZSÉBETVÁROS

- minőségi életfeltételeket biztosító,
- több generáció számára is vonzó terület,
- mely sokszínű igényes városi szolgáltatással,
- a gazdag épített, szellemi örökségre épített kulturális, turisztikai kínálattal
- és jó környezeti állapot minőséggel rendelkezik.

**A pesti belváros egyedi arculattal rendelkező része, kiemelkedő húzóereje, amely fenntartható fejlődését a partnerekkel, lakossággal való együttműködésre alapozza.**

A jövőkép elérése céljából a Településfejlesztési Konceptió átfogó célokat fogalmaz meg a társadalmi, a környezeti és a gazdasági fejlődés, fejlesztés területén:

### TÁRSADALOM

**Á1: BEFOGADÓ, SZOLIDÁRIS ÉS AKTÍV TÁRSADALOM**

### KÖRNYEZET

**Á2: MEGŐRZÖTT ÉPÍTETT ÖRÖKSÉGÉVEL EGYÜTTÉLŐ, JÓ MINŐSÉGŰ, TÖBB GENERÁCIÓ SZÁMÁRA VONZÓ LAKÓ- ÉS BELVÁROSI KÖRNYEZET**

### GAZDASÁG

**Á3: ERZSÉBETVÁROS AZ INNOVATÍV ÉS KREATÍV GAZDASÁG KÖZPONTJA**

A Konceptió az átfogó célok további kibontásával 12 tematikus részcélt határoz meg. A tematikus célok a kerület egész területén, vagy területi vonatkozástól függetlenül elérendő célkitűzések. Megvalósításuk az integrált településfejlesztés elveinek megfelelően a társadalom, a gazdaság és a fizikai környezet fejlesztését egyaránt feltételezik és eredményezik, noha az eszközszerben ezek a területek általában eltérő hangsúllyal jelennek meg:

- Érték- és környezettudatos aktív helyi közösségek;
- A szükségletekhez és igényekhez rugalmasan igazodó, hatékony humánszolgáltatások;

- Szociálisan hátrányos helyzetűek társadalmi felzárkózásának segítése;
- Lakhatási feltételek javítása és diverzifikálása;
- Sport, rekreációs lehetőségek bővítése a használaton kívüli bérlemények felhasználásával;
- Az eklektikus történeti épületállomány értékelvű megőrzése és megújítása, minőségi fejlesztése;
- A közterületek közlekedési, használati és minőségi megújítása;
- A környezeti ártalmak és kedvezőtlen klímahatások csökkentése;
- A kerület funkcionális gazdagságának megőrzése;
- Kreatív és kulturális gazdaság további fejlődése a helyi hagyományokon alapulva;
- A kulturális turizmusban rejlő lehetőségek intenzívebb és fenntarthatóbb kihasználása az épített és kulturális örökség bázisán;
- A helyi foglalkoztatás erősítése.

A tematikus részcélok mellett a Településfejlesztési Konceptió megjelöli Erzsébetváros négy olyan területét, amelyek a kerület adottságainak és problémáinak, lehetőségeinek elemzése alapján a kerület kulcsfontosságú fejlesztési területei lehetnek, és ezért a területi szinergiákat kihasználó koncentrált fejlesztésük kívánatos:

- Hagyományos nagyvárosi kereskedelmi tengelyek - Nagykörút, Rákóczi út, Király utca / forgalomcsillapítás, kereskedelem;
- Zsidónegyed, Klauzál tér / komplex kulturális-turisztikai kínálat fejlesztése;
- Csikágó, Verseny utca / szociális városrehabilitációs program;
- Almássy tér, Garay tér, Rózsák tere környéke / városrészközpontok funkcionális fejlesztése, belvárosi funkciók fokozatos kiterjesztése, épületállomány célzott megújítása.

A tematikus és területi részcélokon kívül a Konceptió három horizontális célt is megfogalmaz, melyeket az önkormányzat minden fejlesztése során érvényesíteni kíván, illetve a partnerségi és a kerületben fejlesztéseket megvalósító egyéb szereplők körében is ösztönözni kívánja ezen elvek érvényesítését. Az alábbi horizontális célok alapvetően a fenntartható fejlődést célozzák társadalmi, gazdasági és környezeti értelemben is:

- Nyitott, hatékony partneri viszony a fejlesztésben;
- Klímabarát, környezettudatos, fenntartható szemlélet az összes fejlesztési célban;
- Társadalmi szempontokat is érvényesítő városfejlesztés.

A Településfejlesztési Konceptió kidolgozott célrendszerének, a mai állapot elemzésének és az elkövetkező években meghatározónak tartott külső-belső feltételeknek megfelelően fogalmazza meg az Integrált Településfejlesztési Stratégia a maga tematikus és területi stratégiai célrendszerét, valamint a célokhoz tartozó beavatkozásokat.

## 2.3 IVS 2008 ÉRTÉKELÉSE

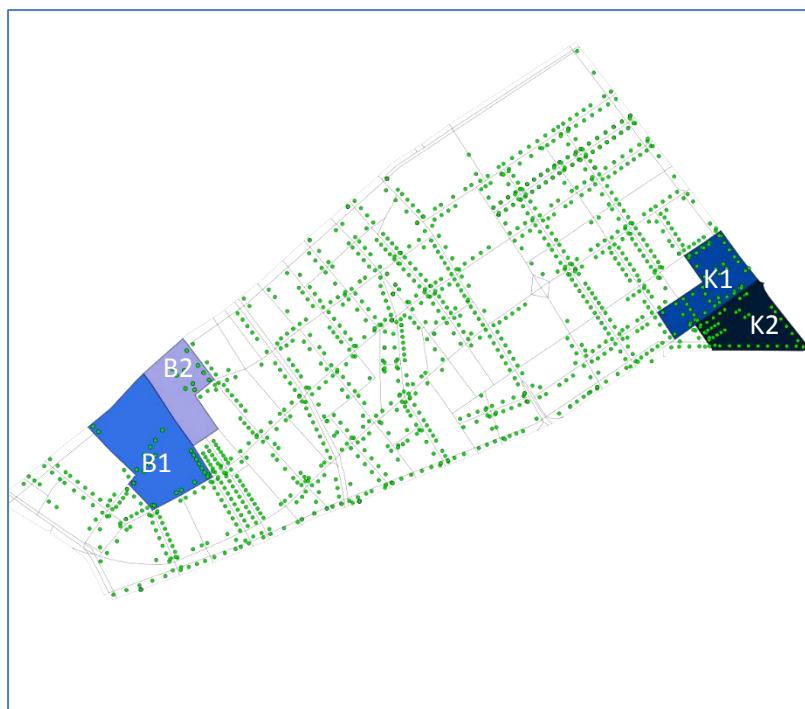
Erzsébetváros Integrált Városfejlesztési Stratégiája 2008-ban került végleges formájában kidolgozásra. A kerületben ugyan az IVS elfogadásától napjainkig számos változás ment végbe, több projekt és célkitűzés megvalósult, azonban az elfogadott IVS azóta is helytállónak és irányadónak tekintett a jövő szempontjából.

**2008-ban az IVS stratégiai fejezetében került rögzítésre Erzsébetváros hosszú távú jövőképe, melynek főbb stratégiai célkitűzései, valamint azok közvetlen céljai:**

- **GAZDASÁGI SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE**
  - Innovatív szolgáltatói környezet kialakítása
  - Versenyképesség növelése
- **LAKÓKÖRNYEZET MEGÚJÍTÁSA**
  - Város- és lakóhelyi rehabilitáció
  - Lakókörnyezeti infrastruktúra fejlesztése
- **ÉLETMINŐSÉG JAVÍTÁSA**
  - Társadalmi megújítás és az élhetőség javítása
  - Közszolgáltatások fejlesztése

A jogszabályi környezet időközbeni változásának megfelelően Erzsébetváros hosszú távú célrendszerét ma a Településfejlesztési Koncepció határozza meg. Ezek a célok – a hosszú távú települési célok esetében természetes módon – nagyrészt egybe csengenek a 2008-ban meghatározottakkal.

Az IVS 2008-ban, középtávon 4 fejleszteni kívánt akcióterületet jelölt ki a kerületben, amelyek megvalósítását időben is ütemezte.



Belső-Erzsébetváros I. üteme (B1)

„Régi pesti zsidónegyed” felélesztéséhez kapcsolódó fejlesztések területe;

Belső-Erzsébetváros II. üteme (B2)

Klauzál tér átépítése, felújítása;

Külső-Erzsébetváros I. üteme (K1)

Garay térhez kapcsolódó 6 tömb nagyságú terület állapotjavítása, közterület megújítása, revitalizáció;

Külső-Erzsébetváros II. üteme (K2)

A kerület legelhanyagoltabb részeinek 3 tömb nagyságú rehabilitációja, Önkormányzati Sportcentrum építése, önkormányzati bérlakások bontása és átadása vállalkozói lakásépítés céljára;

1. ábra IVS akcióterületei, Forrás: Erzsébetváros IVS 2008

A 2008-ban elhatározott középtávú fejlesztéseket azonban nagyban akadályozta a gazdasági válság betörése, elsősorban az ingatlanfejlesztés lelassulása, másrészt az önkormányzati mozgástér és finanszírozás beszűkülése. Így a kitűzött célok egy része valósult meg, európai uniós támogatással és önkormányzati forrásokból, illetve azokra alapozva magánfejlesztésként.

### **1. Belső-Erzsébetváros (B1) akcióterület fejlesztésének célja, rész céljai:**

Az önkormányzati akció határozott célja, hogy az elsősorban piaci igényeket kielégítő magánberuházásokat (lakásépítés, irodaépítés) összekapcsolja a terület kulturális felértékelésével, összhangban a „rég pesti zsidónegyed” felélesztésének koncepciójával.

Az akcióterület megvalósult eleme a Kazinczy utca közterületi és közintézményi megújítása a „Kultúra utcája”. Az önkormányzati fejlesztésekre alapulva és a turizmus válság utáni feléledését kihasználva az utóbbi két-három évben felgyorsult a magánberuházások – elsősorban szórakozóhelyek, vendéglátás, szálláshelyek, kisebb részben kereskedelmi és design vállalkozások - üteme, erősen koncentrálódva a Kazinczy utca környékén.

A 2008-ban megfogalmazott célok megvalósultak. A 2015-ben kezdődő időszak a fizikai környezet fejlesztéseinek és a beindult gazdasági fejlődésnek koordinálását, minőségi továbbvitelét tűzi ki, elsősorban szoft gazdaságfejlesztési eszközök segítségével.

### **2. Belső-Erzsébetváros (B2) akcióterület fejlesztésének célja, rész céljai:**

A fejlesztés középpontjában a Klauzál tér tervezett átépítése állt. Ezen belül különböző tervezési célok kerültek megállapításra:

- Térszint alatti garázs építése;
- Szabadtéri piac kialakítása (kapcsolódva a vásárcsarnokhoz);
- Átmenő gépkocsiforgalom megszüntetése.

A Klauzál tér felújítását és a mélygarázs kialakítását eddig a finanszírozás hiánya miatt nem sikerült megkezdeni. A Csarnok átépítésének tervei elkészültek, az épület kiürítése megtörtént, a felújítás a SPAR és az Önkormányzat együttműködésében 2015-16-ban valósul meg.

A Kazinczy utca fejlesztése után, nem utolsósorban annak tehermentesítésére, a 2015-ben kezdődő programozási ciklus fejlesztéseinek térbeli fókusz a Belső-Erzsébetvárosban a Klauzál tér. Az Önkormányzat az elmaradt közterületi és forgalmi fejlesztések megvalósítását tervezi, ezt kiegészítve a gazdaságfejlesztés tematikus céljaival, elsősorban a minőségi fejlesztéseket és a jelenlegi térbeli koncentráció oldását célozva.

### **3. Külső-Erzsébetváros (K1) akcióterület fejlesztésének célja, rész céljai:**

Az akcióterületen tervezett fejlesztés két folyamat pozitív hatásait kívánja kihasználni

- Az akcióterület súlypontjában a Garay téri Bevásárlóközpont és Apartmanház áll, amely az épített környezet új minőségét valósította meg a területen;
- A Thököly út tervezett felújítása is a környező tömbök felértékelődésének irányába hat.

A területen elkészült a Garay Csarnok és átadták a 4-es metrót a Baross Gábor tér felszíni rendezésével egyetemben. A beruházások növelték a környezet fizikai minőségét, azonban eddig nem voltak elegendők a környezet ingatlanpiaci felértékelődéséhez. A fejlődés továbbgyűrűzését és a magánberuházások megindulását akadályozta az ingatlanpiac pangása is. A Thököly út felújítása alapvető a terület felértékelődése szempontjából, ennek híján a Baross Gábor tér megújulásának hatása várhatóan csak a térrel közvetlen kapcsolatban álló ingatlanokat fogja felértékelni.

A Külső-Erzsébetváros társadalmi mutatói még mindig a legrosszabbak a kerületben, ezért nyilvánvaló, hogy az akcióterület további fejlesztésének eszköztárát, az ingatlanfejlesztési eszközök mellett, ki kell terjeszteni a szociális rehabilitáció komplex eszköztárára.

#### **4. Külső-Erzsébetváros (K2) akcióterület fejlesztésének célja, rész céljai:**

Az akcióterületen sportcentrum kiépítését tervezték önkormányzati tulajdonú telken, a terület felértékelődésébe beszámították a

- Puskás Ferenc stadion környékén folyó építkezések és a
- Thököly út Főváros által tervezett felújításának hatását is.

A fejlesztések elmaradása nem kedvezett az akcióterület felértékelődésének. Ugyanakkor Erzsébetváros Önkormányzata megkezdte a területen koncentrálódó legrosszabb minőségű önkormányzati bérházak kiürítését. A nagyméretű önkormányzati tulajdonban lévő telek ingatlanfejlesztési stratégiája, programja meghatározhatja a terület sorsát az elkövetkező programozási időszakban.

Az IVS közép és hosszú távú céljainak kijelölése alapvetően helyes volt, jelen időszakban is a célok hasonló struktúrában, tartalommal kerültek meghatározásra. Az akcióterületek is azokat a városnegyedeket fedik le elsősorban, melyek fejlesztése azóta is aktuális kérdés, a megvalósult beavatkozások ellenére is. Ez is mutatja, hogy a megfogalmazott területi problémák komplexek és csak hosszú távú, szisztematikus és komplex fejlesztési szemlélettel lehet ezeken a területeken változásokat elérni.

Az akcióterületek közül elsősorban a Belső-Erzsébetvárosban történtek nagyobb előrelépések. A Kazinczy utcában megvalósított funkcióbővítő városrehabilitációs beavatkozás minőségi változást hozott a negyed életében, gazdasági és turisztikai vonzó képességében. Az önkormányzat ezen a területen konzekvensen folytatja a fejlesztéseket, a Klauzál tér környékére koncentrálva, ahol jelenleg a Csarnok felújítása és a Zsidótörténeti Tár kialakítása folyik, illetve a negyedben számos közterület fejlesztése történt meg, a zöldfelületek növelésével.

A Külső-Erzsébetvárosban inkább pontszerű fejlesztések valósultak meg, akcióterületi beavatkozás nem történt. A két akcióterület kijelölése éppen ezért jelenleg is releváns, némileg megváltozott tartalommal, miszerint a társadalmi problémák kezelése nagyobb prioritást kap.

Fontos megjegyezni, hogy az IVS –ben is megfogalmazott fejlesztési célok operatív fejlesztési programmá való lebontása érdekében az önkormányzat 2011-ben létrehozta az Erzsébet Tervet, mely rendszerbe foglalja a tervezett fejlesztéseket nem csak az akcióterületi szemléletű városfejlesztés terén, hanem az egyes ágazatok vonatkozásában is.

**Az Erzsébet Terv fő fókuszai:**

- az önkormányzati intézményrendszer felújítása, különös tekintettel az energetikai beavatkozásokra, melyek hosszabb távon is fenntarthatóvá teszik a szolgáltatásokat;
- közterületek (parkok, utak, terek) felújítása, szem előtt tartva a zöldfelületi rendszer minél nagyobb mértékű fejlesztését, illetve a gyalogosbarát közterületek kialakítását, sétáló és vegyes forgalmú utcákkal;
- az önkormányzati lakás- és épületállomány fejlesztése, korszerűsítése,
- társasházak felújításának támogatása, annak érdekében, hogy a kerület eklektikus épületállományának megújulását segítse.

Az Erzsébet Terv megvalósítása éves ütemezésben történik. Az önkormányzat 2009-2014 között összesen 10,3 milliárd Ft értékben valósított meg fejlesztéseket, javarészt az Erzsébet Terv keretében.

## 3 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

### 3.1 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Erzsébetváros középtávon a Településfejlesztési Koncepció hosszú távú céljainak megfelelően összesen hét stratégiai célt határoz meg, melyekből három tematikus és négy területi cél:

1. a lakókörnyezeti minőség további javítása az eklektikus építészeti örökség adottságainak figyelembe vételével és a lakókörnyezet konfliktusainak oldásával (tematikus cél),
2. a turisztikai és kreatív gazdaság fejlődésének, hálózatosodásának segítése (tematikus cél),
3. a helyi társadalom kohéziójának növelése, és a helyi humán szolgáltatások javítása (tematikus cél),
4. a Zsidó negyed komplex kulturális-turisztikai kínálatának további fejlesztése (területi cél),
5. a nagy kereskedelmi tengelyek (Erzsébet körút, Rákóczi út) támogatása, funkcionális felélesztése
6. Külső-Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése (területi cél),
7. és a városrészközpontok (Klauzál tér, Almássy tér, Rózsák tere, Garay tér) további közterületi, funkcionális fejlesztése (területi cél).

#### 3.1.1 A lakókörnyezeti minőség javítása az eklektikus építészeti örökség adottságainak figyelembe vételével, a lakókörnyezet konfliktusainak oldása

Erzsébetváros épületállománya szinte teljes egészében az első világháború előtt épült körülépített udvaros bérházakból áll. Ez a várostörténeti adottság jórészt meghatározza ennek a lakókörnyezetnek a problémáit: az épületek műszaki leromlottságát, funkcionális és energetikai avultságát, a zöldfelületek hiányát, a szűk utcák forgalmi terhelését és a parkolási hiányokat, amelyeknek enyhítése középtávon a kerület feladata. Erzsébetváros, mint a főváros egyik legsűrűbben lakott kerülete a rendszerváltás utáni években jelentős lakosságvesztést él át. A lakosságvesztés mára lassulni látszik, azonban a tendencia megállításához vagy tartós megfordításához a kerület lakókörnyezeti minőségének jelentős emelése szükséges.

A lakókörnyezeti minőség egyik legfontosabb tényezője az **történeti épületállomány megújítása**. Az épületek történetében az államosítás óta több felújítási ciklus is kimaradt, és a helyzeten csak részben segített a lakások újbóli privatizálása. A lakásállományban viszonylag magas a kisméretű, alacsony komfortfokozatú lakások aránya. Az alaprajzok kevéssé felelnek meg a mai kor követelményeinek. A határoló szerkezetek, nyílászárók hanggátlása, hőszigetelő képessége, az elöregedett gépészeti rendszerek hatékonysága elmarad a mai követelményektől. Mivel a lakások tulajdonosai sokszor nem képesek a felújításokat finanszírozni, a kerületi önkormányzat évek óta sikeres **támogatási rendszert** működtet. A pénzügyi támogatással párhuzamosan szükséges olyan **szakmai támogató programot** kidolgozni, amely az eklektikus épületek történeti szerkezeteinek megfelelő műszaki megoldásokat dolgozza ki, illetve terjeszti. Erzsébetváros középtávú célja, hogy a támogatási program és a szakmai programok segítségével minél több lakóépület újuljon meg. A felújításokban előnyt élveznek a sürgős felújítások (kémények, gázvezetékek, statikai problémák), az energetikai korszerűsítések, a védett épületek illetve az akcióterületek épületeinek homlokzat-felújításai. A felújításokkal párhuzamosan Erzsébetváros célja, hogy a kerület lakásportfólióját átalakítsa. A beavatkozás egyik eszköze az **önkormányzati tulajdonban lévő lakások komfortosítása, felújítása, speciális igényű csoportok számára való átalakítása, a substandard lakások megszüntetése**. Az új típusú lakásformák elterjedésének segítésére középtávon feladat a kerületi **lakóépületek kihasználatlan**



**tetőtereinek felmérése, a tetőtér-beépítések szabályozási-, technikai-, finanszírozási feltételeinek kidolgozása.**

Az erzsébetvárosi lakókörnyezet minőségét alapvetően határozza meg a kerületi utcák autós forgalma, az ebből adódó légszennyezés és zajterhelés. Mindezek miatt a kerület az elkövetkező években arra törekszik, hogy a kerületi lakóutcák átmenő forgalmát a minimálisra szorítsa. Mindennek érdekében támogatja a kerülethatárt érintő fővárosi közösségi közlekedési fejlesztéseket, a bicikliút-hálózat további fejlesztését, illetve a dugódíj bevezetését, középtávon megvizsgálja annak lehetőségét, forgalomszervezési, infrastrukturális és finanszírozási feltételeit, hogy **a kerület lakóutcainak minél nagyobb része vegyes forgalmú kialakítást kapjon.**

Az erzsébetvárosi közterületek használatát és így a lakókörnyezetet rontja a történeti lakóépületek parkolásának megoldatlansága, a felszíni parkolás. A lakóépületek közterületi parkolásának csökkentése érdekében a kerületi önkormányzat az elkövetkező években támogatni kívánja **a lakóterületek peremén a térszín alatt vagy parkolóházakban létesítendő parkolóhelyeket.** Az új lakó-, iroda-, turisztikai fejlesztéseknél előnyben részesíti azokat a formákat, amelyek nem járnak a terület további gépkocsis terhelésével (pl. car-sharing, autó-mentes lakásformák).

A kerület levegőminőségének javítása és a nyári fellemelegedés csökkentése érdekében Erzsébetváros minden lehetőséget megragad **a zöldfelületek növelésére, a zöld városi elemek szaporítására.** Elsődleges a meglévő zöldfelületek, fasorok fenntartása, pótlása, megújítása. Miután a kerületben az egy főre eső zöldfelület nagysága nagyon alacsony, és ennek növelése közterületen nem lehetséges, az önkormányzat középtávon megvizsgálja a magán területeken – udvarokban, tetőkertekben, tűzfalakon, stb. – létrehozható és fenntartható zöldfelületek szakmai és finansziális támogatásának lehetőségeit.

A kerületi lakosság életminőségéhez hozzátartozik a gyalogosan elérhető lakossági kiskereskedelem és szolgáltatások hagyományos jelenléte a belvárosi kerületben. A városon kívüli, autóval megközelíthető és városi bevásárlóközpontok terjedése azonban nehezen tartható versenyt támasztott a hagyományos bolthálózattal szemben. Ugyancsak fenyegeti a hagyományos ellátást a city funkciók és a nemzetközi turizmus vendéglátóhelyeinek megjelenése, amely Belső-Erzsébetvárosban könnyen kiszorítja az alacsonyabb profitot termelő, de a helyi ellátásban lényeges kisboltokat. A kerület ezért középtávon a földszinti üzlethelységek nyilvántartásának és bérbeadásának olyan rendszerét kívánja bevezetni, amely **támogatja a helyi lakosság mindennapi ellátását.**

Végül a kerület lakókörnyezeti minőségét meghatározza a lakó-, munkahelyi-, kereskedelmi-, szolgáltató- és vendéglátó funkciók békés egymás mellett élése. Ennek érdekében Erzsébetváros önkormányzata középtávon a **konfliktushelyzetek megoldásának komplex eszköztárát** fejleszteni kívánja, minden lehetséges módszert integrálva az ajánlott műszaki megoldásoktól a szabályozáson keresztül, a partnerekkel való egyeztetéses megoldásokig.

### 3.1.2 A turisztikai és kreatív gazdaság fejlődésének segítése

Erzsébetváros gazdaságában az elmúlt években felgyorsult a nemzetközi turizmus vendéglátó- és szálláshelyeinek megtelepedése. A kerület a Zsidónegyed történeti-építészeti adottságaira és a romkocsmakultúrára alapulva a nemzetközi turizmus elsődleges desztinációjává vált. Az elsődlegesen megtelepült szórakozóhelyek után mára érzékelhető a kapcsolódó turisztikai és kreatív startup cégeknek, kereskedelemnek a helykeresése a területen. Egyre nagyobb az aránya egy ideiglenesen megtelepedő, jellemzően fiatal, magasan képzett, nemzetközileg mobilis rétegnek. A helyzetet kihasználva Erzsébetvárosnak lehetősége adódik, hogy nem csak a budapesti turizmus, de a főváros kreatív gazdaságának egyik központjává váljék. A gazdaságfejlesztés ennek megfelelő eszköztárának kifejlesztése

az önkormányzat középtávú célja. Ugyanakkor a felgyorsult folyamat koncentrációja veszélyeket is hordoz, mert rövidtávon lakossági konfliktusokat, hosszú távon turisztikai gettó kialakulását okozhatja.

A megjelenő kreatív gazdasági vállalkozások további fejlődéséhez és a kritikus tömeg eléréséhez fontos a hálózatosodás és a közös brand építése, ezért Erzsébetváros önkormányzata a helyi vállalkozásokkal, azok szervezeteivel és a helyi civil szervezetekkel együttműködésben középtávon **kidolgozza a brand elemeit és annak közösségi megjelenítési formáit, lehetőséget teremt a hálózatosodás fórumainak.**

A kerületi gazdaság, a helyi lakosság és a térszerkezet szempontjából is fontos, hogy a kerület határain futó hagyományos kiskereskedelmi tengelyek feléledjenek. Ennek érdekében a kerület támogatja a Főváros ilyen célú közlekedés- és közterület-fejlesztési programjait. A Fővárossal illetve az érintett szomszédos kerületekkel együttműködve **kidolgozza azokat a szabályozási és szoft fejlesztési eszközöket, amelyekkel a meglévő kiskereskedelem, illetve megfelelő kiegészítő vendéglátó, kulturális és közösségi funkciók megjelenése támogatható** (üzlethelyiség-menedzsment, közterület-fejlesztés, marketing-eszközök, tematikus utcák, fesztiválok, stb.).

A területi koncentráció oldására és a gazdaságfejlesztés hatásainak kiterjesztésére Erzsébetváros **támogatja a turizmus és a kreatív ipar megtelepedését a Nagykörúton túli területeken**, és ehhez kidolgozza az építészeti szabályozásban, a helyi adóztatási szabályokban, a parkolási szabályozásban, az önkormányzati tulajdonú üzlethelyiségek bérletpolitikájában rejlő lehetőségeket.

A turizmus színvonalának fenntartása céljából elsődleges a megtelepedő vállalkozások profiljának, építészeti és műszaki kialakításának, környezeti hatásainak, különösen a zaj- és szaghatásoknak szigorú ellenőrzése a szabályozás minden eszközével, a kerületi és nem kerületi szakmai hatóságok szoros együttműködésével, a lakossági panaszok gyorsított kezelésével.

### 3.1.3 A helyi társadalom kohéziójának növelése és a helyi humán szolgáltatások javítása

A nagyvárosok identitás-kutatásai arra mutatnak rá, hogy a nagyvárosok lakói elsősorban a lakónegyedükhöz kötődnek. A helyi identitás és a helyi társadalom szövedékének sűrűsége szoros összefüggésben vannak egymással: az erős szomszédsági kapcsolatok erősítik a helyi kötődést és viszont. Különösen fontos ennek a társadalmi kohézió fenntartása, erősítése Erzsébetvárosban, ahol a lakosság cserélődése, a nagy létszámú nem helybéli lakos megjelenése jellemző.

Erzsébetváros ezért a közeljövőben külön hangsúlyt fektet arra, hogy a helyiek itthon érezzék magukat, helyzetüknek megfelelő ellátást kaphassanak a kerületben; az újonnan érkezők pedig, megismerve a kerület értékeit, hamar megszeressék és beilleszkedjenek.

Társadalmi téren Erzsébetváros egyik fő kihívása **a hátrányos helyzetű emberek, családok magas száma** a kerületben, akiknek rossz szociális helyzete, munkaerőpiacról való kiszorulása hosszú távon állandósult. Mellettük jelentős még az alacsony jövedelmű réteg, melynek tagjai ugyan még többnyire dolgoznak, de helyzetük labilis, kedvezőtlenebb gazdasági körülmények esetén hamar instabillá válhat, a szegénységi kockázatnak való kitettségük magas. Az alacsony státuszú csoportok helyzetének stabilizálására, **a marginalizált csoportok integrációjának segítésére, esélyeik növelésére komplex programok kidolgozását** tűzte ki célul az önkormányzat, mely elsősorban a foglalkoztatási esélyeket szándékszik növelni, továbbá a fiatal generációknál a hátrányos helyzet újratemelődését igyekszik megelőzni. Ennek érdekében a szolgáltatási rendszerét integrált módon kívánja fejleszteni az önkormányzat, nagyban építve a helyi közösségek erőforrásaira, mely egyben a társadalmi kohéziót is erősíti és így a hátrányos helyzetű csoportok, köztük az idősek, marginalizálódását segít megelőzni.

Erzsébetváros a hely identitását szoft programokkal is szeretné erősíteni, amiben számít a helybéli lakosok, intézmények, egyházak, civil szervezetek, vállalkozások együttműködésére. Ennek érdekében olyan pályázati rendszert kíván kialakítani, amely **támogatja a helyi történelemre, kultúrára, emlékekre épülő, a helyi ismereteket szélesítő és a helyi közösségeket erősítő, alulról jövő kezdeményezéseket.**

A településfejlesztést folyamatos tanulási folyamatnak tekintve Erzsébetváros olyan **egyeztető technikák és fórumok kialakítását** tűzi ki célul az elkövetkező években, amely a kerület lényeges csoportjainak – lakossági csoportok, intézmények, helyi vállalkozások, turizmus képviselői, civil szervezetek, szomszéd kerületek, stb. – állandó érdekérvényesítési lehetőséget nyújt internetes és személyes formában is. A konkrét településfejlesztési akciókhoz Erzsébetváros minden esetben külön participációs eljárásrendet dolgoz ki ezen állandó fórumok felhasználásával.

### 3.1.4 A Zsidónegyed komplex kulturális-turisztikai kínálatának további fejlesztése

A Zsidónegyed Erzsébetváros legrégebbi része, amely a legsűrűbb beépítéssel, a legrégebbi épületállománnyal rendelkezik. A városrész megújítására már a két világháború között - és azóta is - születtek rehabilitációs tervek, amelyek részben és módosulva valósultak meg. 2008 után folytatódott a társasházak és középületek megújítása, azonban még számos tennivaló akad. A városrész megújítása különösen hangsúlyossá vált az elmúlt két-három évben az ide irányuló turizmus látványos fellendülése miatt. A következő programozási periódus feladata, hogy a Zsidónegyed úgy nyújtson optimális hátteret, infrastruktúrát az Erzsébetváros egyik legfontosabb gazdasági motorjának tekinthető turizmusnak és a rá épülő kreatív gazdaságnak, hogy közben folyamatosan emeli a negyed élhetőségét jelenlegi és beköltöző lakói számára is.

Erzsébetváros középtávú célja, hogy a folyamatban lévő fejlesztések befejezésével és új attrakciók létrehozásával erősítse a Zsidónegyed turisztikai vonzását. Az épített környezet megújításával méltó keretet adjon a történeti emlékeknek, a vallási-etnikai hagyományoknak, a közterületek megújításával pedig vonzó, élhető területet a vendéglátásnak, jó infrastrukturális feltételeket az itt megtelepülő vállalkozásoknak.

A fejlesztések városszerkezeti célkitűzése, hogy a ma térben rendkívül koncentrált turisztikai kínálat a Zsidónegyed teljes területén fejlődjön, hangsúlyozva a történelmi, kulturális hagyományokat és kihasználva a nemzetközi turizmus növekvő érdeklődését a nagyvárosok hagyományos zsidó negyedei iránt.

A fizikai környezet fejlesztésén túl fontos feladata a közeljövőnek, hogy intenzívebb együttműködés alakuljon ki a városrész gazdasági, civil és önkormányzati szereplői között, amely képes kihasználni az aktorok fejlesztési tevékenységéből adódó szinergiát, és oldani a megjelenő konfliktusokat. A szereplők hálózatosodása és egy, a teljes Zsidónegyedet felölelő brand kialakulása feltétele a kreatív gazdasági megerősödésének és a városrész komplex, gazdaságilag, társadalmilag és környezetileg is fenntartható gazdaság szerkezetének. Ezért az Önkormányzat a közeljövő feladatának tekinti, hogy ezeket a folyamatokat generálja, proaktív módon segítse.

### 3.1.5 A nagy kereskedelmi tengelyek (Erzsébet körút, Rákóczi út) támogatása, funkcionális felélesztése

Az Erzsébetvárost övező hagyományos városi kiskereskedelmi tengelyek, az Erzsébet körút és Rákóczi út földszinti funkciói krízishelyzetben vannak. A hagyományos kiskereskedelem válságát részben a kereskedelmi formák átalakulása (nagy bevásárlóközpontok versenye), részben városszerkezeti adottságok (forgalmi problémák) okozzák, a gazdasági válság pedig felerősítette a válságjelenségeket. Ennek

következtében a tengelyek szerepe Budapest kiskereskedelmében csökkent. Az üresen álló üzletek aránya magas, a tulajdonosok fluktuációja nőtt, a jelen lévő üzletek sok esetben a városszerkezeti helyzetükhöz méltatlanul alacsony színvonalúak.

Erzsébetvárosnak a lakókörnyezeti minőség emelése és a helyi gazdaság fenntarthatósága miatt is elsődleges érdeke ezeknek a városi tengelyeknek a felélesztése. A kereskedelem feltételeinek javításához tartozik a közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése, a felszíni parkolás kereskedelem-támogató szabályozása, a gyalogos közterületek megújítása, a földszinti üzlethelyiségek építészeti adottságainak javítása.

A fizikai környezet megújításán túl fontos szerepet játszanak azok az eszközök, amelyek ezeket a helyszíneket újraértékelik a budapestiek mentális térképén. Ezért Erzsébetváros támogatja egy közös brand építését és ennek megjelenítését a helyi kereskedők együttműködésével és az ideiglenes használatokat, elsősorban kulturális és közösségi céllal.

A tengelyek városszerkezeti szerepe miatt a fejlesztés elképzelhetetlen a többi érintett kerület és a Főváros együttműködése nélkül. Ezért Erzsébetváros kezdeményezi ezeket az együttműködéseket és támogatja a Főváros és a szomszédos kerületek ilyen irányú fejlesztéseit.

### 3.1.6 Külső-Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése

Erzsébetváros társadalmi mutatóinak elemzése azt mutatja, hogy a kerületrészek közül Külső-Erzsébetváros helyzete a legrosszabb. A városrész több tömbje krízishelyzetben van, magas az alacsony jövedelműek, az alacsonyan képzettek, a munkanélküliek aránya. Az alacsony státuszú népesség koncentrációja szoros összefüggésben van a lakókörnyezet funkcionális hiányosságaival és az épített környezet hátrányaival, mint a túlzott sűrűség és a sok kis méretű, illetve alacsony komfortú lakást tartalmazó lakásállomány. A hátrányos helyzetű lakosság Keleti pályaudvar vonzáskörzetében történő koncentrációja a szlömösödés veszélyét jelenti, amelynek megelőzése Erzsébetváros fontos célja.

A leromlás megállítására az Önkormányzat komplex szociális rehabilitáció kidolgozását és megvalósítását tartja szükségesnek Külső-Erzsébetvárosban. A programnak tartalmaznia kell a helyi humán szolgáltatások megerősítését a speciális helyi igényeknek megfelelően. A rossz anyagi helyzetben lévő társasházak számára az általános felújítási támogatások mellett speciális programokat dolgoz ki a támogatási programokban való részvétel megkönnyítésére. Az önkormányzati lakásvagyon megújításával, átalakításával, új lakások építésével olyan önkormányzati szociális bérlakás-állományt alakít ki, amely eszköze lehet a helyi lakhatási problémák kezelésének, különös tekintettel a speciális lakásigényű csoportokra. Helyi bérleti politikájával elősegíti a helyi lakosság ellátását szolgáló kiskereskedelem és szolgáltatási paletta fennmaradását a városrészben. A helyi lakossággal és a civil szervezetekkel együttműködve kialakítja a helyi közösségek infrastruktúráját, támogatja a civil szervezetek és egyházak közösségfejlesztő munkáját.

### 3.1.7 A városrészközpontok (Klauzál tér, Almássy tér, Garay tér, Rózsák tere) további közterületi, funkcionális fejlesztése

A nagyváros fenntartható fejlődése szempontjából kulcsfontosságú a lakónegyedek központjainak jó működése. Erzsébetváros minden városrésze rendelkezik olyan terekkel, amelyek a városrész központi funkcióit képesek betölteni, ezzel elősegítve a rövid utak városának kialakítását, a helyi közösségek és identitás erősödését. Erzsébetváros Önkormányzata külön figyelmet szentel annak, hogy a városrészközpontok betölthessék a lakosság intézményi, rekreációs, kereskedelmi, szolgáltatási, kulturális igényeit.

Ennek megfelelően a kerület középtávú céljának tekinti a városrészközponti terek zöldfelületeinek, játszótereinek, gyalogos felületeinek megújítását. A városrészközpontok épületeinek megújítását a támogatási rendszerben prioritásként kezeli. Az önkormányzati üzlethelyiségek bérbeadásakor előnyben részesíti a helyi lakosság kulturális, sport, kereskedelmi, szolgáltatási igényeit kielégítő gazdasági és civil szervezeteket.

A városrészközpontok fejlesztésének értelme a helyi városrészi identitás erősítése és a helyi közössége fejlesztése is. A közterületek és közintézmények megújításának lényeges része a részvételi tervezés, megvalósítás és karbantartás, amely katalizálja a helyi közösséget. Ugyanebből a célból Erzsébetváros önkormányzata kiemelten támogatja a városrészekben tevékenykedő egyházakat és civil szervezeteket, az általuk szervezett közösségépítő eseményeket.

### 3.2 A KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

	(1. tematikus cél) A lakókörnyezeti minőség további javítása	(2. tematikus cél) A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése	(3. tematikus cél) A helyi társadalom kohéziójának növelése, és a helyi humán szolgáltatások javítása
(4. területi cél) Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése	ERŐS	ERŐS	KÖZEPES
(5. területi cél) Nagy kereskedelmi tengelyek felélesztése	KÖZEPES	KÖZEPES	GYENGE
(6. területi cél) Külső-Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése	ERŐS	GYENGE	ERŐS
(7. területi cél) Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése	ERŐS	GYENGE	ERŐS

### 3.3 VÁROSRESZI CÉLOK

Erzsébetváros Önkormányzata a kerületet a történeti hagyományoknak megfelelően, a helyzetfeltárásban bemutatott helyzeti különbségek alapján, a 2008-ban elfogadott Integrált Városfejlesztési Stratégiában elfogadottakkal összhangban három városrészre: Belső-, Középső- és Külső-Erzsébetvárosra bontotta. A városrészeket a nagy, városi harántirányú tengelyek választják el egymástól: a Belső- és Középső-Erzsébetvárost az Erzsébet körút, Középső- és Külső-Erzsébetvárost pedig a Rottenbiller utca.

Belső-Erzsébetváros	
Értékek, adottságok	
<ul style="list-style-type: none"> <li>erős történelmi és nemzeti /vallási identitás</li> <li>a történeti és építészeti értékkel bíró épületek kiemelkedő aránya</li> <li>nemzetközi turisztikai desztináció, turisztikai fejlesztések</li> <li>megjelenő kreatív gazdaság</li> <li>fiatal, képzett réteg megjelenése</li> </ul>	
Problémák, konfliktusok	
<ul style="list-style-type: none"> <li>leromlott épületállomány</li> <li>a történeti hagyományokra érzéketlen fejlesztések</li> <li>leromlott műszaki állapotú, parkolástól és autóforgalomtól zavart lakóutcák</li> <li>turizmus túlzott térbeli koncentrációja</li> <li>lakó- és turisztikai funkciók konfliktusai</li> <li>Klauzál tér gyengült városrészközponti működése</li> <li>kevés, intenzíven használt zöldfelület</li> </ul>	
Fejlesztési célok	
<ul style="list-style-type: none"> <li>a Zsidó negyed turisztikai desztinációként való fejlesztése</li> <li>a turisztika térbeli koncentrációjának oldása új attrakciók létrehozásával</li> <li>a Klauzál tér kiemelt akcióterületi fejlesztése városrészközpontként a lakosság és a turizmus céljainak figyelembe vételével</li> <li>a kreatív gazdaság feltételeinek fejlesztése</li> <li>a lakókörnyezet minőségének javítása az épületmegújítások támogatásával, a forgalmi és parkolási problémák oldásával</li> </ul>	
Projektek	
<ul style="list-style-type: none"> <li>közintézmények megújítása (Rumbach Sebestyén utcai zsinagóga, Klauzál téri csarnok), új intézmények létrehozása</li> <li>lakóépületek megújulásának célzott támogatása</li> <li>privát zöldfelületek kialakításának célzott támogatása (udvarok)</li> <li>Klauzál tér funkcionális és környezeti megújítása (TSZT 2015 szerint zöldterületi - közpark, közkert besorolás)</li> <li>helyi vállalkozásokat támogató központ létrehozása</li> <li>kreatív gazdaság megtelepedésének célzott támogatása az önkormányzati üzlethelyiségekben</li> </ul>	

Középső-Erzsébetváros	
Értékek, adottságok	
<ul style="list-style-type: none"> <li>jó városszerkezeti helyzet, közlekedési ellátottság</li> <li>hagyományos, magas sűrűségű lakóterület</li> <li>vegyes (lakó, munkahelyi, kereskedelmi, szolgáltatási) funkciók jelenléte</li> <li>értékes történeti városszövet, védett épületek jelenléte</li> <li>városrész-központ funkciójú terek (Almássy tér)</li> </ul>	
Problémák, konfliktusok	
<ul style="list-style-type: none"> <li>leromlott épületállomány</li> <li>rossz lakásösszetétel (kicsi és komfort nélküli lakások)</li> <li>leromlott műszaki állapotú, parkolástól és autóforgalomtól zavart lakóutcák</li> <li>kevés, intenzíven használt zöldfelület</li> <li>helyi lakosságot ellátó kereskedelem és szolgáltatások gyengülése</li> <li>helyi lakosság elöregedése, a helyi identitás gyengülése</li> </ul>	
Fejlesztési célok	
<ul style="list-style-type: none"> <li>a lakókörnyezet minőségének javítása az épületmegújítások támogatásával (komfortosítás, energetikai megújítások)</li> <li>a forgalmi és parkolási problémák oldása</li> <li>a zöldfelületek mennyiségének és minőségének növelése</li> </ul>	

- a helyi intézményi, kereskedelmi, szolgáltatási funkciók megerősítése
- a helyi identitás fejlesztése a helyi közösségek támogatásával
- Almássy tér városrész-központi fejlesztése, Rózsák tere turisztikai fejlesztése (TSZT 2015 szerint zöldterületi - közpark, közkert besorolás)

#### Projektek

- Almássy tér, Rózsák tere közterületi megújítása, a lakóépületek célzott megújítása (TSZT 2015 szerint zöldterületi - közpark, közkert besorolás)
- lakóépületek energetikai megújulásának és komfortosításának támogatása
- privát zöldfelületek kialakításának támogatása
- új lakhatási formák támogatása
- humán szolgáltatások megerősítése
- helyi közösségformáló programok

### Külső-Erzsébetváros

#### Értékek, adottságok

- jó városszerkezeti helyzet, közlekedési ellátottság
- hagyományos, magas sűrűségű lakóterület
- vegyes (lakó, kereskedelmi, szolgáltatási) funkciók jelenléte
- Városliget közelsége

#### Problémák, konfliktusok

- leromlott épületállomány
- rossz lakásösszetétel (kicsi és komfort nélküli lakások)
- kevés, intenzíven használt zöldfelület
- hátrányos helyzetű lakosság jelenléte, koncentrálódása egyes területeken
- városrész-központi helyek gyengesége

#### Fejlesztési célok

- a lakókörnyezet minőségének javítása az épületmegújítások támogatásával (komfortosítás, energetikai megújítások)
- az önkormányzati lakásportfólió javítása és bővítése
- a hátrányos helyzetű lakosság társadalmi felzárkózásának támogatása
- humán szolgáltatások erősítése
- munkahelyi fejlesztések elősegítése a helyi foglalkoztatás érdekében
- a helyi intézményi, kereskedelmi, szolgáltatási funkciók megerősítése
- a helyi identitás fejlesztése a helyi közösségek támogatásával

#### Projektek

- komplex szociális városrehabilitáció a Csikágóban
- Százház utcai ingatlan fejlesztése a szociális bérlakás-portfólió bővítésével
- zöldfelületi elemek bővítése utcafásítással és a magán zöldfelületek (intézménykertek, udvarok) felhasználásával
- közterületi megújítás



### 3.3.1 Középtávú célok és városrészi célok kapcsolatának áttekintése

	Belső-Erzsébetváros	Középső-Erzsébetváros	Külső-Erzsébetváros
A lakókörnyezeti minőség további javítása	ERŐS	ERŐS	ERŐS
A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése	ERŐS	GYENGE	GYENGE
A helyi társadalom kohéziójának növelése, és a helyi humán szolgáltatások javítása	ERŐS	KÖZEPES	ERŐS
Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése	ERŐS	IRRELEVÁNS	IRRELEVÁNS
Nagy kereskedelmi tengelyek felélvezése	KÖZEPES	KÖZEPES	KÖZEPES
Külső –Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése	IRRELEVÁNS	IRRELEVÁNS	ERŐS
Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése	ERŐS	ERŐS	KÖZEPES

### 3.4 STRATÉGIAI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK KÜLSŐ FELTÉTELEI

Az alábbiakban azokat a szükséges beavatkozásokat, feltételeket foglaljuk össze, amelyek nem a kerületi önkormányzat, hanem a városfejlesztésben aktív szereplők kompetenciájába tartoznak, de a kerület által kitűzött középtávú célok megvalósításának sikerességét alapvetően meghatározzák (előfeltétel, szinergia, egymást kiegészítő fejlesztések, stb.)

#### 1. középtávú cél: A lakókörnyezeti minőség további javítása

Szereplő	Beavatkozások
Kormány	<ul style="list-style-type: none"> <li>lakóépületek energetikai korszerűsítését támogató programok</li> <li>állami tulajdonú műemlékek felújítása, nem állami tulajdonú műemléki felújítást támogató programok</li> <li>Városliget zöldfelületi fejlesztése</li> </ul>
Főváros	<ul style="list-style-type: none"> <li>összehangolt felszíni parkolás-politika</li> <li>bicikliút-hálózat összehangolt fejlesztése a nagy forgalmú tengelyeken</li> </ul>
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>lakóépületek megújítása</li> <li>új lakásformák fejlesztése</li> <li>mélygarázs, parkolóház piaci alapú fejlesztése</li> </ul>
Civil szektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>részvétel a tervezési, fejlesztési folyamatokban, fenntartásban</li> <li>helyi identitást erősítő programok</li> <li>helyi közösségfejlesztés</li> </ul>
Szomszédos kerületi önkormányzatok	<ul style="list-style-type: none"> <li>összehangolt felszíni parkolás-politika</li> <li>összehangolt közterület-fejlesztés (jó helyek hálózata)</li> <li>összehangolt üzlethelyiség-politika</li> </ul>



## 2. középtávú cél: A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése

Szereplő	Beavatkozások
Kormány	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ turisztikai desztinációk fejlesztését támogató programok</li> </ul>
Főváros	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ részvétel a Zsidónegyed brand kialakításában, a terjesztést szolgáló programokban</li> <li>▪ üzletutcákat, gazdasági klasztereket támogató programok</li> <li>▪ összehangolt helyi iparűzési adópolitika a gazdaságpolitikai célok figyelembe vételével</li> </ul>
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ innovatív turisztikai, vendéglátó, szolgáltató vállalkozások</li> <li>▪ részvétel a brand kialakítását célzó tervezésben, programokban, klaszterekben, üzletutcákban</li> <li>▪ hálózatfejlesztés,</li> </ul>
Civil szektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ részvétel a brand kialakítását célzó tervezésben, programokban</li> </ul>

## 3. A helyi társadalom kohéziójának növelése és a helyi humán szolgáltatások javítása

Szereplő	Beavatkozások
Kormány	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ szociális rehabilitációs programok támogatása</li> <li>▪ duális szakképzés fejlesztése a helyi vállalkozások bevonásával</li> <li>▪ szociális bérlakás építés támogatása</li> </ul>
Főváros	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ fővárosi humán szolgáltatások összehangolt fejlesztése</li> </ul>
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ szociális integrációs munkahelyek biztosítása a helyiek számára</li> <li>▪ részvétel a helyi közösségi tervezési, fejlesztési programokban</li> </ul>
Civil szektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ történeti, etnikai, felekezeti hagyományok őrzése</li> <li>▪ helyi közösségfejlesztés</li> <li>▪ részvétel a helyi közösségi tervezési, fejlesztési programokban</li> </ul>

## 4. középtávú cél: Zsidónegyed komplex funkcionális fejlesztése

Szereplő	Beavatkozások
Kormány	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Rumbach Sebestyén utcai zsinagóga felújításának támogatása</li> <li>▪ turisztikai desztinációk fejlesztését támogató programok</li> </ul>
Főváros	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ részvétel a Zsidónegyed brand kialakításában, a terjesztést szolgáló programokban</li> <li>▪ üzletutcákat, gazdasági klasztereket támogató programok</li> </ul>
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ innovatív turisztikai, vendéglátó, szolgáltató vállalkozások</li> <li>▪ részvétel a brand kialakítását célzó tervezésben, programokban, klaszterekben, üzletutcákban</li> <li>▪ hálózatfejlesztés</li> </ul>
Civil szektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ részvétel a brand kialakítását célzó tervezésben, programokban</li> <li>▪ közösségfejlesztés</li> </ul>

- történeti, etnikai, felekezeti hagyományok őrzése
- kulturális funkciók fejlesztése

## 5. középtávú cél: Nagy kereskedelmi tengelyek felélesztése

Szereplő	Beavatkozások
Kormány	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ 4-es metró továbbfejlesztése</li> <li>▪ Rákóczi úti villamosfejlesztés</li> <li>▪ Rákóczi út közlekedési megújítása forgalomcsökkentéssel</li> </ul>
Főváros	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Rákóczi út és Nagykörút közterületi megújítása</li> <li>▪ összehangolt felszíni parkolás-politika</li> <li>▪ összehangolt helyi iparüzési adópolitika a gazdaságpolitikai célok figyelembe vételével</li> <li>▪ bicikliút-hálózat összehangolt fejlesztése a nagy forgalmú tengelyeken</li> <li>▪ részvétel a brandek kialakítását célzó tervezésben, programokban</li> <li>▪ Blaha Lujza tér megújítása</li> </ul>
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ részvétel a brandek kialakítását célzó tervezésben, programokban</li> <li>▪ hálózatszervezés, érdekérvényesítés</li> </ul>
Civil szektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ részvétel a brandek kialakítását célzó tervezésben, programokban</li> <li>▪ kulturális, közösségi funkciók fejlesztése</li> </ul>
Szomszédos kerületi önkormányzatok	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ összehangolt felszíni parkolás-politika</li> <li>▪ összehangolt helyi iparüzési adópolitika a gazdaságpolitikai célok figyelembe vételével</li> <li>▪ részvétel a brandek kialakítását célzó tervezésben, programokban</li> <li>▪ Blaha Lujza tér megújítása</li> </ul>

## 6. középtávú cél: Külső-Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése

Szereplő	Beavatkozások
Kormány	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ szociális rehabilitációs programok támogatása</li> <li>▪ szociális bérlakásszektor fejlesztésének támogatása</li> <li>▪ iskolák szociális programjainak erősítése, pedagógusok módszertani képzése a hátrányos helyzetű gyerekek eredményes tanítása érdekében</li> <li>▪ duális szakképzés fejlesztése a helyi vállalkozások bevonásával</li> </ul>
Főváros	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ fővárosi humán szolgáltatások összehangolt fejlesztése</li> </ul>
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ társasházak megújítása</li> <li>▪ új lakhatási formák fejlesztése</li> <li>▪ szociális bérlakás program PPP együttműködésben</li> <li>▪ részvétel helyi foglalkoztatási programokban</li> </ul>
Civil szektor	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ helyi közösségfejlesztés</li> <li>▪ szociális, oktatási, közművelődési felzárkóztató programok</li> </ul>
Szomszédos kerületi önkormányzatok	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ humán szolgáltatások összehangolt fejlesztése</li> </ul>

**7. középtávú cél: Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése**

Szereplő	Beavatkozások
Kormány	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ funkcióbővítő városrehabilitációt támogató programok</li><li>▪ iskolák közösségi funkcióinak bővítését támogató programok</li></ul>
Főváros	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ közterületek, zöldfelületek fejlesztését támogató programok</li></ul>
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ társasházak megújítása</li><li>▪ helyi lakosságot ellátó kiskereskedelem és szolgáltatások fejlesztése</li></ul>
Civil szektor	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ történeti, etnikai, felekezeti hagyományok őrzése</li><li>▪ kulturális, közösségi szolgáltatások fejlesztése</li><li>▪ részvétel a tervezési, fejlesztési folyamatokban, fenntartásban</li><li>▪ helyi identitást erősítő programok</li></ul>

## 4 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat (projekteket, illetve programokat), amelyek a célok eléréséhez szükségesek. A projektek nemcsak beruházási típusúak lehetnek, hanem például foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló jellegűek is.

Az ITS módszertana az alábbi projekt típusokat különbözteti meg:

- akcióterületi projektek
- hálózatos projektek
- kulcsprojektek
- egyéb projektek

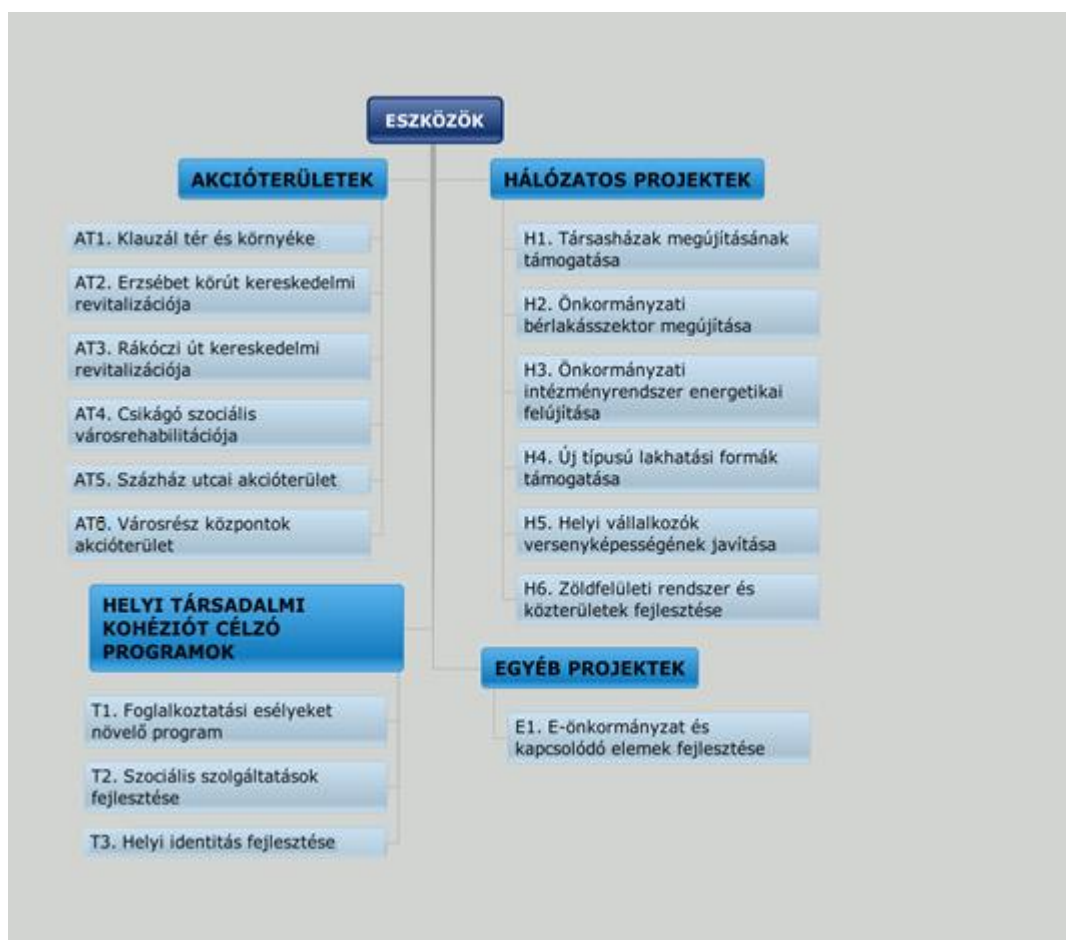
Az ITS készítésének jelenlegi fázisában az operatív programok egyes intézkedéseinek a feltételrendszere, jogosultsági kritériumai, a támogatható tevékenységek pontos köre nem ismert. Ennek megfelelően a fejlesztési projektek kidolgozottsági foka nem egyenszilárdságú, egyes projektek kevésbé konkrét tartalommal jelennek meg az ITS készítésének időpontjában. Továbbá a 2020-ig – a projektek megvalósítása miatt 2023-ig – tartó időszakra jelen pillanatban a potenciális projektek, illetve projektelemek beazonosítása már csak a hosszabb időtáv és bizonyos peremfeltételek megvalósulásának bizonytalansága miatt sem teljes körű.

Fontos hangsúlyozni azt is, hogy jelen időszakban az önkormányzati fejlesztések a stratégiában megfogalmazott beavatkozásoknak csak egy részét teszik ki, annak megvalósulása jelentős mértékben a nem-önkormányzati, külső (állami, gazdasági, civil-egyház, lakossági) szereplőkön, az ő együttműködésükön és az általuk elérhető források megszerzésén (vagy megszerzési képességén) múlik.

Az ITS elsődleges célja éppen ezért a fejlesztési irányok és szándékok előzetes meghatározása és nevesítése, az egymással területileg is összehangolandó, integráltan kezelhető akcióterületi projektek, hálózatos projektek és azok potenciális partnerségi körének meghatározása. Ennek értelmében lehetőség van a későbbiekben a pályázati feltételek, és a külső fejlesztési környezettel módosuló egyéb feltételek ismeretét követően – a stratégia elfogadása után is – a stratégia fejlesztési irányjaival összhangban lévő projektek beazonosítására, kidolgozására, sőt a projektgenerálást, projektfejlesztést – az eddigiekhez hasonlóan – folyamatos tevékenységként szükséges kezelni.

Erzsébetváros ITS-ében akcióterületi és hálózatos projektek, illetve társadalmi jellegű projektek kerültek kidolgozásra. A projektek tervezésénél integrált szemlélet érvényesült, mely nem csak azt jelenti, hogy általában (egy-két kivétellel) vegyesen tartalmaznak fizikai és társadalmi célú fejlesztéseket, hanem, hogy az egyes projekteken belül az érintett szereplők, megvalósítók tág körben lettek meghatározva és a különféle szereplők beavatkozásai egymásra épülnek. Külön kulcsprojektek nem lettek megjelölve, mivel a legfontosabb fejlesztéseket az akcióterületi és a hálózatos projektek tartalmazzák.

Az ITS megvalósításának eszközrendszerét (projektek) az alábbi ábra mutatja be:



2. ábra Az ITS céljainak megvalósítását szolgáló eszközök

## 4.1 AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

### 4.1.1 A kijelölés és lehatárolás indoklása

Akcióterületi projekteknek a **térben és időben koncentrált, jellemzően komplex jellegű, integrált szemlélettel** kialakított projekteket nevezzük. A térben való koncentráltság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentráltság arra utal, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások egy jól meghatározott időintervallumon belül megtörténnek. A szükséges időintervallum nagyban függ a kezelendő probléma jellegétől, a szükséges beavatkozások jellemzőitől (pl. beruházási jellegű vagy társadalmi változást elérni kívánó projektről van-e szó, esetleg sok szereplő kooperációján múló gazdaságfejlesztésről). A komplex jelleg és integrált szemlélet azt a követelményt fogalmazza meg, hogy az akcióterületen többféle beavatkozás, egymással szorosan összehangolt módon valósuljon meg. Az akcióterületen megvalósítandó fejlesztéseket úgy szükséges tervezni, hogy:

- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerüljenek megvalósításra,

- volumenük, így várható hatásuk is akkora legyen, hogy érzékelhető változást idézzenek elő az akcióterületen,
- együttesen szinergikus hatást fejtsenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítsék más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését.

Az akcióterületek kijelölése a tematikus és területi középtávú célokkal összhangban történt, az akcióterületi, integrált szemlélettel tervezett komplex projektek ezen célok megvalósulását közvetlenül szolgálják, illetve hozzájárulnak a városrészi célok teljesüléséhez is. Az akcióterületek pontos lehatárolása még nem történt meg, mert az bizonyos fejlesztési lehetőségek realizálódásától, a még teljességében nem ismert jogosultsági kritériumoktól, illetve egyes partnerek tényleges együttműködésétől is függ.

Erzsébetvárosban hat akcióterület került lehatárolásra, ezeket a területi célokhoz való illeszkedésükkel jelenítjük meg:

Területi cél	Akcióterületek (AT)
Zsidónegyed komplex funkcionális fejlesztése	AT1: Klauzál tér és környéke fejlesztése
Nagy kereskedelmi tengelyek feléléstése	AT2: Erzsébet körút AT3: Rákóczi út
Külső-Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése	AT4: Csikágó szociális városrehabilitációja AT5: Százház utca és környékének megújítása
Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése	AT6: Almássy tér, Rózsák tere és Garay tér

**AT1- Klauzál tér és környéke fejlesztése:** A Zsidónegyed egész Erzsébetváros szempontjából kiemelkedő jelentőségű terület, hiszen ez adja a kerület gazdaságának húzóerejét, fejlesztése a kerület fővároson belüli pozicionálása, az elérhető helyi adóbevételek szempontjából is döntő fontossággal bír. A Zsidónegyed ugyanakkor éles versenyhelyzetben van a többi belvárosi területtel, mind turisztikai, mind a belvárosi környezetet fontosnak tartó elsősorban kreatív ipari vállalkozások, szálloda- és vendéglátóipari stb. szereplők vonzása, megtelepedése terén. Ezért különösen fontos a negyed rehabilitációja, gazdasági potenciáljának fejlesztése, illetve építészeti és kulturális örökségének megvédése és fejlesztése.

**AT2 – Erzsébet körúti akcióterület:** Az Erzsébet körút a kerület és a főváros egyik legjelentősebb hagyományos kereskedelmi tengelye, mely funkcionálisan és környezetileg is erősen pusztulásnak indult. A körút alacsony minőségű kereskedelmi és vendéglátó funkciókkal van többnyire ellátva, illetve jelentős a kihasználatlan, üresen álló kereskedelmi helyiségek száma is. Mind a kerület, mind a teljes belső városi zóna újrapozicionálásának egyik kulcsfontosságú fejlesztési célja ezért a körút funkcionális és környezeti megújítása, mely csak a Fővárossal és a szomszédos érintett kerületekkel együttműködésben valósítható meg.

**AT3 – Rákóczi úti akcióterület:** A kerület határát is jelentő Rákóczi út funkcióvesztése és környezeti állapotának romlása még szembetűnőbb, mint a körúté. A jelenleg nagyforgalmú közlekedési folyosó revitalizációja a Főváros egyik fő fejlesztési törekvése, melynek keretében forgalomcsillapított, környezetbarát közlekedéssel ellátott utat kíván létrehozni, mely újra teret enged a városi közösségi és kereskedelmi életnek. A kerület ehhez a folyamathoz kíván csatlakozni az akcióterületi kijelöléssel.

**AT4 - Csikágó szociális városrehabilitációja:** A Külső-Erzsébetváros a kerület leghátrányosabb helyzetű városrésze a lakosság társadalmi összetétele és a lakásállomány jellemzői szerint is, bár szegregátum és szegregációval veszélyeztetett terület nem található a városrészben. A szociális városrehabilitációs TFP

térkép (lásd Antiszegregációs Program c. fejezet) szerint is a főváros alacsony státuszú lakossága jelentős mértékben koncentrálódik a városrészben, azon belül is az István utca és a Thököly út közötti sáv számít a legproblémásabb területnek, annak ellenére, hogy a Garay tér lakó- és kereskedelmi célú fejlesztése már korábban megtörtént. Ezért a „Csikágó” negyed szociális városrehabilitációs akcióterületként való kijelölését az önkormányzat megalapozottnak látja.

**AT5 – Százház utca és környéke akcióterület:** A Csikágó mellett a Verseny utca – Dózsa György út – Thököly út által határolt háromszög a társadalmilag és fizikailag leginkább leromlott területe a kerületnek. Az utóbbi években az önkormányzat felszámolta az elgettósodott Verseny utcai önkormányzati tulajdonú lakóépületeket, de ennek és a már korábban történt fejlesztéseknek ellenére, a hátrányos helyzetű lakosság aránya még mindig jelentős a területen. A környék további leromlásának megakadályozása miatt is fontos a terület középpontjában lévő önkormányzati üres telek fejlesztési potenciáljának kihasználása, melynek keretében az önkormányzat a szociális lakhatási lehetőségek körét kívánja bővíteni, illetve közösségi és egyéb funkciókat létrehozni.

**AT6 – Városrész központok funkcionális és közterületi fejlesztése:** Középső- és Külső-Erzsébetváros kereskedelmi és közösségi funkcióhiánya, monoton sűrű beépítettsége, az épületek szinte egységesen leromlott állapota indokolja, hogy akcióterületnek nyilvánítsák a két városrész központi tereit.



3. ábra Az akcióterületek elhelyezkedése a kerületben



## 4.1.2 Az egyes akcióterületi projektek részletes bemutatása

### AKCIÓTERÜLET NEVE: KLAUZÁL TÉR ÉS KÖRNYÉKÉNEK MEGÚJÍTÁSA



#### Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete

A Klauzál tér a Zsidónegyed (hozzávetőleg a Király utca, Kertész utca, Dohány utca és Károly körút által határolt terület) egyik fontos központja. Mint Belső-Erzsébetváros része, a belváros integráns részét képezi, mely az utóbbi években egyre inkább a főváros egyik meghatározó turisztikai desztinációjává vált, és gazdaságilag is erősödő szerepet tölt be.

#### Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása

A Zsidónegyed egy hagyományosan nagyon magas sűrűségű, rossz lakás-összetételű és műszaki állapotú lakóterület. A rendszerváltás után meginduló megújítási folyamat (Király utca, Madách sétány, Gozsdu udvar) sok esetben a történeti értékek figyelmen kívül hagyásával valósult meg. Az ezredforduló után a megjelenő nemzetközi turizmus sajátos felhajtó erőt jelent a területnek, amely megindította a magán ingatlanfejlesztést. A Klauzál tér geometriailag a városrész központja, azonban az épületek és a közterület rossz műszaki állapota, valamint az üzletek kiüresedése miatt a tér mára sokat veszített funkcionális központ szerepéből.

Az önkormányzat a tér és környékének megújítása, funkcionális gazdagságának növelése érdekében már két fontos fejlesztést megkezdett. A Klauzál téri Csarnok megújítása a hagyományos piacfunkciók erősítését és új gasztropiac funkció kialakítását célozza, miközben az épület szupermarket funkciója is megmarad. A Csányi utca 5. szám alatti önkormányzati tulajdonú műemlék épületben pedig egy Zsidó Történeti Tár kerül kialakításra, közösségi helyiséggel. Mindkét beavatkozás fejleszti az akcióterület és az egész Zsidónegyed funkcionális gazdagságát, kulturális sokszínűségét és erősíti a turisztikai desztináció jellegét.

#### Akcióterületi fejlesztés céljai

Az akcióterületi fejlesztés célja, hogy a Klauzál tér megújításával újradefiniálja a terület központját, a közterületi, zöldfelületi, közintézményi felújításokkal megerősítse a negyed lakókörnyezeti minőségét, turisztikai brand értékét, valamint lökést adjon a magán ingatlanfejlesztésnek a környező lakóépületek minőségi felújításához, illetve a turisztikai és a kreatív gazdaságba tartozó vállalkozásoknak a negyedben való megletelepedéséhez.

#### Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése

Tervezett beavatkozások:

- Klauzál tér közterületi és zöldfelületi megújítása részvételi tervezéssel
- mélygarázs kialakítása
- Klauzál téri társasházak homlokzatainak és a környező utcák épületeinek (főként műemléképületek) megújítása,
- önkormányzati ingatlanok megújítása lakó-, vagy gazdasági funkcióval
- az 1944-es gettó falainak művészi megjelenítése az utcatorlatokban
- Rumbach Sebestyén utcai zsinagóga rehabilitációjának előkészítése
- tematikus sétaútvonalak kialakítása, marketingje
- a Csarnok és egyéb önkormányzati üzlethelyiségek bérletpolitikájával összhangban lévő kereskedelmi-szolgáltatási-kulturális összetétel kialakítása, mely megerősíti a negyedben/kerületben hagyományokkal rendelkező kisipari tevékenységeket, üzleteket, és összhangba hozza az újonnan betelepülő minőségi kreatív iparhoz kapcsolódó tevékenységekkel
- az önkormányzat a helyi és potenciálisan betelepülő vállalkozókkal (kulturális,



	<p>kreatív gazdasághoz, hagyományos kisiparhoz tartozó szervezetek, vállalkozók) aktív partnerséget alakít ki, annak érdekében, hogy vállalkozásbarát gazdasági környezet alakuljon ki</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• a partnerség keretében a helyi vendéglátóipari szereplőkkel az önkormányzat külön fórumot alakít ki, mely segíti a lakosság és a vendéglátóhelyek közötti konfliktusok kezelését</li> <li>• az egyházak, a civil szervezetek, kulturális intézmények, gazdasági szervezetek által szervezett, a helyi hagyományokat ápoló és a helyi közösséget erősítő programok támogatása</li> </ul> <p>Az egyes beavatkozások esetében az önkormányzatnak más és más a feladata.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• közvetlen fejlesztési feladat: Klauzál tér és közterületi fejlesztések, önkormányzati ingatlanok fejlesztése</li> <li>• mélygarázs kialakítása: lehetséges megvalósíthatósági forgatókönyvek kidolgozása, adott esetben fejlesztői partner bevonása</li> <li>• Rumbach utcai zsinagóga fejlesztése esetében a tulajdonossal partneri viszony kiépítése</li> <li>• társasházak felújítási tevékenységének támogatása, társasházak szervezése</li> <li>• vállalkozókkal partneri kapcsolat építése, gazdaságfejlesztési pályázataik ösztönzése</li> <li>• egyházak, civilekkel, kulturális intézményekkel meglévő partneri kapcsolatok fenntartása, fejlesztése</li> </ul> <p>Az akcióterületen az önkormányzat által megkezdett fejlesztések, a Csarnok felújítása és a Zsidó Történeti Tár kialakítása megfelelő hatással bír további magán-erős fejlesztések – vállalkozások, társasházak – számára, melyek megvalósítási valószínűségét az elérhető támogatások tovább növelik. A különböző szektorok által végzett fejlesztések egymásra épülnek, az egyes funkciók erősítik egymást.</p>
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. cél: A lakókörnyezeti minőség javítása</li> <li>2. cél: A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése</li> <li>3. cél: A helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése</li> <li>4. cél: Zsidónegyed komplex funkcionális fejlesztése</li> <li>7. cél: Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése</li> </ol>
<b>Előzmények, előkészítettség</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Klauzál téri Csarnok megújítása megkezdődött</li> <li>• Zsidó Történeti Tár kialakítása tervezése megtörtént, pályázati források megszerzése megtörtént, beruházás megkezdése tervezett</li> </ul>
<b>Projektgazdák /partnerek</b>	Erzsébetváros Önkormányzata, egyházak, civil szervezetek, társasházak, vállalkozások
<b>További előkészítéssel kapcsolatos feladatok</b>	<p>Akcióterületi terv további részletes kidolgozása</p> <p>Partneri körrel együttműködés kialakítása, egyes beavatkozások részletes tervezése</p>
<b>Becsült összköltség</b>	2-4 milliárd Ft
<b>Finanszírozás</b>	saját finanszírozás, VEKOP, egyéb támogatások, magán-erős ingatlanfejlesztés
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	<p>A fő kockázatokat a szűkös forrásokért folyó erős verseny, különösen az önkormányzati fejlesztések, társasházi fejlesztések terén, illetve a partneri kör nem kellő mértékű aktivitása jelentheti. A kockázat kezelését az alábbi önkormányzati tevékenységek segíthetik: időben való pályázás, projektek megfelelő szintű előkészítettsége, társasházak szervezése, felkészítése a pályázásra, vállalkozások szervezése, erős partnerségek kialakítása.</p>
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• megújult közterületek nagysága (m<sup>2</sup>)</li> <li>• zöldfelületek biológiai aktivitásának növekedése (%)</li> <li>• részvételi tervezésben részt vettek száma (fő)</li> <li>• megújult homlokzatok száma (db)</li> <li>• új üzletek, szolgáltatások száma (db)</li> <li>• megépült parkolóhelyek száma (db)</li> </ul>

## AKCIÓTERÜLET NEVE: ERZSÉBET KÖRÚT, MINT KERESKEDELMI TENGELY FEJLESZTÉSE



### Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete

Az Erzsébet körút Pest második körgyűrűjének, a Nagykörútnak kerületi szakasza, a hagyományos városi boulevard része. A kerületen belül Belső- és Középső-Erzsébetvárost elválasztó útvonal, amely mindkét városrészt kiszolgálja kereskedelmi és szolgáltatási funkciókkal.

### Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása

A Nagykörút az ezredforduló óta a nagy bevásárlóközpontok versenyé, a közterületek leromlott állapota, a légszennyezés és zajterhelés miatt elvesztette hagyományos városi korzó, bevásárló utca funkcióit. Az üzletek színvonala romlott, a fluktuáció magas, jelentős részük üresen áll. A közterület-használat színvonala leromlott.

### Akcióterületi fejlesztés céljai

A beavatkozások célja, hogy a Fővárossal és az érintett szomszédos kerületekkel együttműködésben olyan feltételeket alakítsanak ki, amelyek a Nagykörút menti hagyományos kiskereskedelmet versenyképesé teszik a bevásárlóközpontokkal. Cél a megürült üzlethelyiségek kereskedelmi, szolgáltatási, vendéglátó vagy kulturális funkcióval való megtöltése, valamint a Nagykörúti brand kialakítása, a városi boulevard elhelyezése a budapestiek és az ide érkező turisták mentális térképén.

### Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, sinergiák, hatások kiemelése

- a Főváros közlekedési-közterületi fejlesztéseinek (bicikliút, gyalogosbarát közterület-megújítás), illetve a Blaha Lujza tér fejlesztésének támogatása
- a körút zöldfelületi rendszerének megújítása
- az üres üzlethelyiségek feltérképezése, az adatok nyilvánosságra hozása
- az érintett kerületekkel közös bérleti politika kialakítása az önkormányzati bérleményekre az ideiglenes, alternatív használatok támogatásával
- együttműködés kialakítása vállalkozókkal, üzlettulajdonosokkal
- brand-építés, kulturális események szervezése, kereskedőutca szervezése
- az ideiglenes területhasználat visszaszorítása

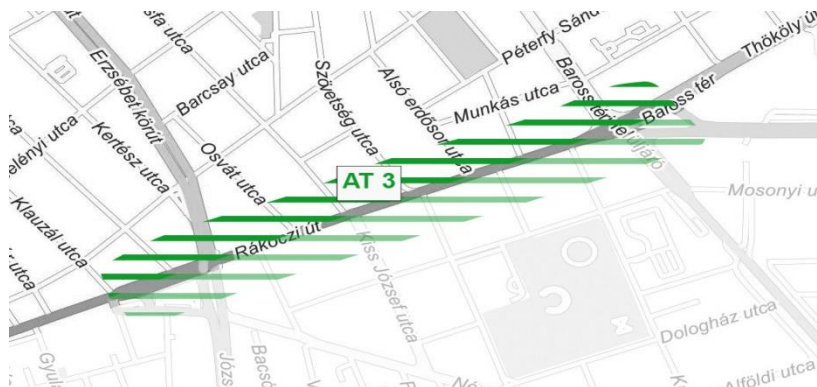
A közlekedési fejlesztések a megfelelő önkormányzati szabályozási eszközökkel és gazdaságsszervezési partnerségi tevékenységgel kiegészítve képesek a főútvonal funkcióváltását eredményezni. A brand-építés, az útvonal arculatának kialakítása a bevásárlóközpontokkal szembeni pozíció kialakítása miatt lényeges

### Stratégiai illeszkedés

1. cél: A lakókörnyezeti minőség javítása
2. cél: A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése
5. cél: Nagy kereskedelmi tengelyek felélesztése

<b>Előzmények, előkészítettség</b>	Projektötlet, az érintett kerületekben szándék mutatkozott a körút fejlesztésének összehangolására
<b>Projektgazdák /partnerek</b>	Erzsébetváros Önkormányzata, Főváros, szomszédos kerületek, érintett társasházak, kereskedők, civil szervezetek
<b>További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák</b>	Részletes tervezés megindítása, partnerség építés a Fővárosi Önkormányzattal és az érintett szomszédos kerületekkel, vállalkozásokkal
<b>Becsült összköltség</b>	Nem ismert. Az önkormányzatot elsősorban a gazdasági szervezetekkel való partnerség kialakításával, menedzselésével kapcsolatos költség terheli.
<b>Finanszírozás</b>	VEKOP források a vállalkozások számára elérhetők gazdaságfejlesztési tevékenységek vonatkozásában. Önkormányzati saját költség a partnerség felállítása és működtetése kapcsán.
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	A megvalósítás csak a Fővárossal és a szomszédos kerületekkel kialakított együttműködés esetén lehet sikeres.
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• kialakított rövid idejű parkolóhelyek száma</li> <li>• nyilvántartásba vett üzletek száma</li> <li>• új funkciót kapott üzletek száma</li> <li>• kulturális programokon részt vettek száma</li> <li>• új munkahelyek száma</li> </ul>

## AKCIÓTERÜLET NEVE: RÁKÓCZI ÚT, MINT KERESKEDELMI TENGYEL FEJLESZTÉSE



### Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete

A Rákóczi út a főváros fő kelet-nyugati irányú tengelye, amely az Erzsébetvárost délről határolja és egyben kerület határ, ezért a két kerület (VII. és VIII. kerület) kooperációjára nagy szükség van. Az akcióterület hangsúlyos részei az utat tagoló terek: a Baross Gábor tér és a Blaha Lujza tér.

### Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása

A Rákóczi út a hatvanas évek autós közlekedést előtérbe helyező közlekedési kialakítása, illetve a kilencvenes évek kereskedelmi szerkezeti-átalakulása miatt kritikus helyzetbe került. A környezeti terhelés (zaj és légszennyezés) magas, a közterület leromlott, a gyalogosforgalom gyér, az üzletek jelentős része üres, vagy a főváros főútjához mérten alacsony színvonalú. A Baross Gábor tér a 4-es metró és a tér megújítása után átalakulóban van, de az új kereskedelmi felületek bérbeadása vontatottan indul meg.

### Akcióterületi fejlesztés céljai

A megújítás célja, hogy a Fővárossal és a Józsefvárossal együttműködésben olyan feltételeket alakítson ki, amelyek visszaadják a Rákóczi út városi sugárút funkcióját. Ennek érdekében a Rákóczi út gyalogos felületeinek, lineáris zöldfelületeinek vonzóvá tételére, parkolósáv kialakítására és a megürült üzlethelyiségek kereskedelmi, szolgáltatási, kulturális funkciókkal való megtöltésével a hagyományos kiskereskedelem versenyképességének növelésére van szükség.

### Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése

Tervezett beavatkozások:

- a Főváros közlekedési-közterületi fejlesztéseinek támogatása (villamos, bicikliút, forgalmi sávok csökkentése, rövid idejű parkolóhelyek kialakítása, gyalogosbarát közterület-megújítás, Blaha Lujza tér megújítása)
- Rákóczi út zöldfelületi rendszerének megújítása
- az üres üzlethelyiségek feltérképezése, az adatok nyilvánosságra hozása
- a Fővárossal és a szomszédos kerületekkel közös bérleti és helyi adópolitika kialakítása az önkormányzati bérleményekre az ideiglenes, alternatív használatok támogatásával
- a helyi kereskedők és üzlettulajdonosok részvételével közös platform kialakítása
- brand-építés, kulturális események szervezése

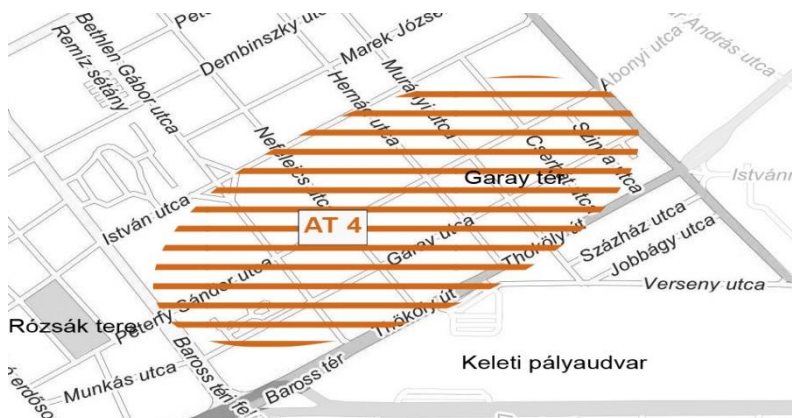
A tervezett fővárosi közlekedési fejlesztések a megfelelő önkormányzati szabályozási eszközökkel és gazdaságszervezési partnerségi tevékenységgel kiegészítve képesek a főútvonal funkcióváltását eredményezni. A brand-építés, az útvonal arculatának kialakítása a bevásárlóközpontokkal szembeni pozíció kialakítása miatt lényeges.

### Stratégiai illeszkedés

1. cél: A lakókörnyezeti minőség javítása
2. cél: A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése
5. cél: Nagy kereskedelmi tengelyek felélesztése

<b>Előzmények, előkészítettség</b>	A Fővárosi Önkormányzat ITS 2020 fejlesztési dokumentuma tartalmazza a Belváros-Újpalota kötőtpályás kapcsolatának megteremtését, illetve a Rákóczi és a Thököly út közterületi városmegújítását, földszinti üzlethelyiségek tematikus hasznosítását
<b>Projektgazdák /partnerek</b>	Erzsébetváros Önkormányzata, Főváros, Józsefváros Önkormányzata, érintett társasházak, vállalkozások, civil szervezetek
<b>További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák</b>	A Fővárosi Önkormányzat kerületekkel való egyeztető, előkészítő munkájának megkezdése Partnerségek szervezése önkormányzatokkal és a gazdasági szervezetekkel
<b>Becsült összköltség</b>	Nem ismert. Az önkormányzatot elsősorban a gazdasági szervezetekkel való partnerség kialakításával, menedzselésével kapcsolatos költség terheli.
<b>Finanszírozás</b>	Rákóczi út fejlesztése a Fővárosi Önkormányzat feladata. VEKOP források a vállalkozások számára elérhetők a gazdaságfejlesztési tevékenységek vonatkozásában. Önkormányzati saját költség a partnerség felállítása és működtetése kapcsán.
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	A megvalósítás csak a Főváros fejlesztéseinek megvalósításával, a Fővárossal és a szomszédos kerületekkel kialakított együttműködéssel lehet sikeres.
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• csökkentett forgalmú, felújított út hossza</li> <li>• kialakított rövid idejű parkolóhelyek száma</li> <li>• nyilvántartásba vett üzletek száma</li> <li>• új funkciót kapott üzletek száma</li> <li>• kulturális programokon részt vettek száma</li> <li>• új munkahelyek száma</li> </ul>

## AKCIÓTERÜLET NEVE: CSIKÁGÓ SZOCIÁLIS VÁROSREHABILITÁCIÓJA



### Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete

A Csicágó nevű városnegyed Külső-Erzsébetvárosban, a Thököly út – Dózsa György út – Damjanich utca és a Rottenbiller utca közötti területen helyezkedik el. Sűrű beépítettség, rossz környezeti állapot és a zöldfelületek hiánya jellemzi. A legleromlottabb része, a 2011-es népszámlálási adatok alapján készített szociális városrehabilitációs TFP térkép szerint, az István utca és a Thököly út között elhelyezkedő tömbök. A térkép két krízis tömböt határoz meg a területen, illetve 11 veszélyeztetett tömböt (hat egyik kategóriába sem tartozik), viszont a szegregációs mutató szerint lehatárolt szegregátum nincs a területen (sem a kerületben).

### Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása

A területet többnyire sűrű beépítettség, rossz környezeti állapot és a zöldfelületek hiánya jellemzi. Egy korábbi beavatkozás eredményeként a Garay tér épült át teljesen (új lakótömb és piac), illetve a Bethlen Gábor utca egy részének sétáló utcává alakítása történt meg. A negyed lakásállománya leromlott, a lakóépületeket magas felújítási szükséglet jellemzi. Az egyszobás lakások aránya magas. A hátrányos helyzetűek (munkanélküliek, alacsony képzettségűek) aránya is magasabb az egész Külső-Erzsébetvárosban, de különösen az akcióterületen. A szociális problémák halmozódása és a lakhatási problémák nagy arányban jellemzőek; a hátrányos helyzetű gyermekek száma, aránya is itt a legmagasabb a kerületben (ezt mutatják a körzeti iskola adatai is). A területen jelentős számú roma lakosság él. Az akcióterületen négy önkormányzati lakóépület és két önkormányzati többségi tulajdonú társasház is van. Az önkormányzat ezen a területen tervezi a szociális városrehabilitációs akcióterület lehatárolását.

### Akcióterületi fejlesztés céljai

Az akcióterületi integrált és komplex projekt célja a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi felzárkózásának segítése, foglalkoztatási helyzetének javítása, egyéb hátrányaik kompenzálása, a társadalmi kohézió erősítése, a lakásállomány és a lakókörnyezet megújítása.

### Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése

A szociális városrehabilitáció beavatkozásai komplex és integrált szemlélettel tervezettek, egyszerre kívánják kezelni a lakosság és a lakásállomány, lakókörnyezet leromlottságának problémáit. A társadalmi programok terén az elsődleges célcsoportot a hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok, illetve családjaik, továbbá a munkanélküliek, a kedvezőtlen foglalkoztatási helyzetben lévők, a lakhatási gondokkal küzdők és az egyéb hátrányos helyzetű, leszakadó csoportok jelentik. Fontos cél a lakhatási biztonság megteremtésének segítése a hátrányos helyzetű csoportok esetében. A közösségi helyek kialakítása, a közösségi szociális munka és a közösségfejlesztés lehetőségét teremti meg, mely programok a civil szektor bevonásával kerülnek kialakításra.

A lakásállomány megújítása a társasházak és az önkormányzati szociális bérlakásokat tartalmazó lakóépületek energetikai szempontokat is figyelembe vevő felújítását, az önkormányzati állomány szükség szerinti korszerűsítését, komfortosítását foglalja

	magában. A projekt megvalósulása révén nőnek a hátrányos helyzetűek esélyei, erősödik a helyi társadalmi kohézió és az ott élők helyi identitása.
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	1. cél: A lakókörnyezeti minőség javítása 3. cél: A helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése 6. cél: Külső Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése 7. cél: Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése
<b>Előzmények, előkészítettség</b>	A 2008. évi IVS akcióterületként jelölte meg Csikágó egy részét a leromlott társadalmi és fizikai állapotok miatt.
<b>Projektgazdák / partnerek</b>	ERVA NZrt (vagyonkezelő), Főépítészeti Iroda, Városgazdálkodási Iroda, Bischitz Johanna Humán Szolgáltató Központ, Humán Szolgáltató Iroda
<b>További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák</b>	Akcióterület pontos lehatárolása, projektelemek részletes tervezése
<b>Becsült összköltség</b>	1,5 milliárd Ft (ebből 500 millió Ft társadalmi /szoft programok)
<b>Finanszírozás</b>	VEKOP 6.2, VEKOP 7. és 8 prioritás tengelyek, VEKOP 5.2, KEHOP 5.2, saját forrás
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	A szociális városrehabilitáció (VEKOP 6.2) jogosultsági indikátorrendszere még nem ismert, a terület esetleg nem lesz jogosult a beavatkozás uniós forrásból való megvalósítására. Ebben az esetben a projekt elemeinek megvalósítása más jogcímen futó támogatási források (VEKOP 5.2, VEKOP 7. és 8. prioritás tengelyeinek beavatkozása, KEHOP 5.2) megszerzésével történhet, mely azonban nagyobb fokú koordinációt igényel az önkormányzat részéről is, illetve fennáll az a kockázat, hogy bizonyos források nem kellő időben lesznek elérhetőek.
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• felújított társasházi épületek száma (ebben lakások száma)</li> <li>• önkormányzati szociális bérlakásszektorban a felújított lakóépületek száma, bennük a lakások száma</li> <li>• korszerűsített önkormányzati szociális bérlakások száma</li> <li>• éves energetikai megtakarítás (MJ)</li> <li>• CO<sub>2</sub>-kibocsátás éves megtakarítása (tonna)</li> <li>• alternatív energia éves felhasználása (MJ)</li> <li>• hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok számára kialakított programok száma, bevont célcsoport tagok száma</li> <li>• képzési, foglalkoztatási programokban résztvevők száma</li> <li>• nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedők száma</li> <li>• bevont civil szervezetek száma</li> <li>• bevont önkéntesek száma</li> </ul>

## Akcióterületen tervezett beavatkozások:

Sorszám	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projektgazda / partnerek	Költségek	Tervezett ütemezés	Lehetséges finanszírozás
1.	Hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok sikeres tanulását és integrációját segítő programok	Iskolai és iskolán kívüli tanulást segítő és szabadidős/sport programok, közösségi/ifjúsági szociális munka, iskolai szociális munka, iskolai gyermekvédelem erősítése. Civil, egyházi szervezetek, önkéntesek (kortárs segítők) bevonása. Hátrányos helyzetű gyermekek korai fejlesztését, óvodai nevelését segítő programok.	Bischitz J. Humánszolgáltató Központ Partner: KLIK/iskolák, civil szervezetek, kulturális/sport szervezetek, intézmények	Nem ismert.	2016-2020 (2022)	VEKOP 6.2 VEKOP 7.3



Sorszám	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Projektgazda / partnerek	Költségek	Tervezett ütemezés	Lehetséges finanszírozás
2.	<b>Intenzív adósságkezelő program (családmentori program)</b>	Intenzív szociális munkával adósságkezelésbe bevonó program, a krízis helyzetbe került, lakhatásuk elvesztésével fenyegetett családok részére.	Bischitz J. Humánszolgáltató Központ	Nem ismert.	2016-2020 (2022)	VEKOP 6.2 VEKOP 7.2
3.	<b>Foglalkoztatási esélyeket növelő program</b>	Képzési, foglalkoztatási programok, illetve erre felkészítő képessé tevő/kompetenciákat fejlesztő program, foglalkoztatási mentorálással, helyi vállalkozók bevonásával.	Bischitz J. Humánszolgáltató Központ Partner: Munkaügyi Központ, civil szervezetek, képző szervezetek	Nem ismert.	2016-2020 (2022)	VEKOP 7.1, 7.5 és 8. prioritás tengely
4.	<b>Közösségfejlesztő programok, egészségfejlesztő programok, egyéb hátránykompenzáló programok</b>	A helyi társadalom kohéziójának erősítése érdekében olyan közösségi rendszeres és alkalmi programok, melyek a hátrányos és nem hátrányos helyzetű, roma és nem roma csoportok közös tevékenységét célozzák. Az egészségfejlesztő programok különösen a hátrányos helyzetű csoportok egészségfejlesztését, egészségtudatos életvitelének kialakítását célozzák. Az egyéb hátránykompenzáló programok a projekt előkészítés során feltárt, jelenleg még nem beazonosított szükségletekre kívánnak választ adni.	Bischitz J. Humánszolgáltató Központ Partner: civil szervezetek, kulturális szervezetek, intézmények	Nem ismert.	2016-2020 (2022)	VEKOP 6.2 VEKOP 7.2
5.	<b>Társasházak felújítását célzó program</b>	Társasházak pályázásának szervezése, annak támogatása, társasházakban közös költség tartozás okainak feltárása, kezelése.	Főépítészeti Iroda, ERVA NZrt.	350 millió Ft	2016-2020 (2022)	VEKOP 6.2 VEKOP 5.2
6.	<b>Önkormányzati szociális bérlakásállomány felújítása</b>	Önkormányzati lakóépületek felújítása, szociális bérlakások komfortosítása.	ERVA NZrt.	600 millió Ft	2016-2020 (2022)	VEKOP 6.2 KEHOP 5.2
7.	<b>Közösségi helyek kialakítása</b>	Külső-Erzsébetvárosban nincs közösségi hely, ezért a közösségi programok számára közösségi helyek kialakítása.	ERVA NZrt. Városgazdálkodási Iroda, Bischitz J. Humánszolgáltató Központ	50 millió Ft	2016-2020 (2022)	VEKOP 6.2



## AKCIÓTERÜLET NEVE: SZÁZHÁZ UTCAI AKCIÓTERÜLET FEJLESZTÉSE



<b>Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete</b>	Az akcióterület határoló utcái a Thököly út- Dózsa György út és a Verseny utca. Az akcióterület a Keleti pályaudvar mellett fekszik a kerület szélén.
<b>Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása</b>	<p>Erősen leromlott épületállomány jellemzi, melyben koncentrálódott a hátrányos helyzetű népesség, különösen a belső utcákban és a Verseny utcában. Bár történt egy-két új fejlesztés a területen, ez áttörő hatást nem tudott elérni annak státuszában. Az önkormányzat beavatkozása eredményeként a Verseny utcai elgettősödött lakóépületek kiürítésre kerültek, a bérlőket elköltöztették. Ez jelentősen javította a terület közbiztonsági és társadalmi helyzetét.</p> <p>Az akcióterület közepén helyezkedik el a Százház utcában egy 4500 nm nagyságú, önkormányzati tulajdonú üres telek, mely fontos fejlesztési lehetőséget jelent az önkormányzat számára. A telek lehetőséget ad egyrészt egy olyan társadalmi jelentőségű beavatkozás megvalósítására, mely a hátrányos helyzetű, alacsony státuszú háztartások lakhatási helyzetét javítja, másrészt az akcióterület felértékelésére.</p>
<b>Akcióterületi fejlesztés céljai</b>	<p>Az akcióterületi fejlesztés célja, hogy az önkormányzati tulajdonú telken olyan fejlesztés valósuljon meg, mely kerületi léptékben is hozzájárul az alacsonyabb státuszú csoportok lakhatási lehetőségének javításához, Külső-Erzsébetvárosban hiányzó közösségi funkciókat hoz létre, illetve segíti újra pozicionálni a területet. Fontos cél az is, hogy a fejlesztés során előnybe részesítse az alternatív energiák, zöld megoldások használatát, mely gazdaságilag is fenntarthatóbbá teszi a beruházást.</p>
<b>Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése</b>	<p>Az alábbi tevékenységek tervezettek:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• az önkormányzati tulajdonú telken szociális bérlakások építése</li> <li>• közösségi célú helyiségek létrehozása, a lakossági igények kielégítése, közösségfejlesztés, a monoton lakófunkció megtörése érdekében</li> <li>• kereskedelmi egységek létesítése korlátozott mértékben.</li> <li>• környező közterületek megújítása</li> <li>• a területen élő hátrányos helyzetűek részére szociális programok megvalósítása</li> </ul> <p>A beavatkozás összhangban van a Verseny utca fejlesztésével illetve a Csikágó szociális városrehabilitációs projekttel, ahol számos társadalmi, szociális program tud megvalósulni, az ezen az akcióterületen élő lakosságot is bevonva.</p>
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	<p>1. cél: A lakókörnyezeti minőség javítása</p> <p>3. cél: A helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése</p> <p>6. cél: Külső Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése</p>
<b>Előzmények, előkészítettség</b>	Projektötlet
<b>Projektgazdák /partnerek</b>	ERVA NZrt (vagyonkezelő), Főépítészeti Iroda, Városgazdálkodási Iroda, Bischitz Johanna Humán Szolgáltató Központ, Humán Szolgáltató Iroda

<b>További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák</b>	Akcióterület pontos lehatárolása, projektelemek részletes tervezése
<b>Becsült összköltség</b>	2,5 milliárd Ft
<b>Finanszírozás</b>	VEKOP, esetleg hazai forrás
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	Külső forrás bevonása nélkül az önkormányzat nem tudja megvalósítani a projektet. Szociális bérlakásépítésre nagyon korlátozottan érhetőek el források.
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• épített új szociális bérlakások száma</li> <li>• éves energetikai megtakarítás (MJ)</li> <li>• CO<sub>2</sub>-kibocsátás éves megtakarítása (tonna)</li> <li>• alternatív energia éves felhasználása (MJ)</li> <li>• hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok számára kialakított programok száma, bevont célcsoport tagok száma</li> <li>• képzési, foglalkoztatási programokban résztvevők száma</li> <li>• nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedők száma</li> </ul>

## AKCIÓTERÜLET NEVE: VÁROSRESZKÖZPONTOK FEJLESZTÉSE (ALMÁSSY TÉR, RÓZSÁK TERE, GARAY TÉR)



### Akcióterület elhelyezkedése, városszerkezeti helyzete

Középső- és Külső-Erzsébetvárosban a lehatárolt városrészek kis városi terekkel rendelkeznek, amelyek léptéküknél és a szövetben való elhelyezkedésüknél fogva alkalmasak gyalogos városrészközpont szerep betöltésére.

### Akcióterület jelenlegi állapota, funkcionális összetétele, a fejlesztés indoklása

A városrészközpontok helyzete különböző, de mindegyik téren valósultak már meg (vagy vannak jelenleg megvalósítás alatt) fejlesztések (Almássy tér közterületi fejlesztése, Rózsák tere egyházi épületek felújítása, Garay téren a piacot is magába foglaló komplex ingatlanfejlesztés). A közterületek, zöldfelületek minősége az intenzív használat miatt hamar leromolhat, ezért folyamatos fejlesztésre és emelt szintű karbantartásra szorulnak. A terek épületeinek földszinti funkciói hiányosak, az üzletek egy része kihasználatlan.

### Akcióterületi fejlesztés céljai

A fejlesztések célja, hogy a terek és közvetlen környékük egyre inkább a városrészek központjává váljanak, ahol a lakossági kiskereskedelem és szolgáltatások mellett a humán szolgáltatások, a rekreáció, a sport és a kultúra intézményei gyalogosan elérhetők. A funkcionális sokszínűség lehetőséget teremt a helyi közösségek fejlesztésére és csökkenti a kerületen belüli autós forgalmat. A terek között zöldhálózat kialakítása szükséges (beleértve a Belső-Erzsébetvárosban elhelyezkedő Klauzál teret.)

Tervezett beavatkozások a megjelölt terek esetében:

- a közterületek folyamatos fejlesztése a gyalogos és biciklis közlekedés előnyben részesítésével, részvételi tervezéssel
- a zöldfelületek megújítása a helyi lakossági csoportok rekreációs igényeinek figyelembevételével, részvételi tervezéssel:
  - az Almássy tér esetében a zöldfelületi, közterületi fejlesztés megtörtént
  - a Rózsák tere esetében a templomkert zöldfelületi fejlesztése a Katolikus Egyház kompetenciájába tartozik
- terek között zöldhálózat kialakítása
- tereken lévő társasházak homlokzati megújításának célzott támogatása
- közösségi terek kialakítása, helyi humán szolgáltatások telepítése, a meglévők fejlesztése
- bérleti politika kialakítása az önkormányzati bérleményekre a helyieket kiszolgáló közösségi, kulturális, sport, rekreációs használatok támogatásával
- identitás-építés, közösségszervezés

### Tervezett beavatkozások rövid összefoglalása, szinergiák, hatások kiemelése

A Rózsák tere esetében releváns még a turisztikai desztináció jelleg erősítése, a tér turisztikai kiadványokban, tematikus sétákban való erőteljesebb megjelenítése.

A funkcionális sokszínűség lehetőséget teremt a helyi közösségek fejlesztésére, a helyi identitás erősítésére és csökkenti a kerületen belüli autós forgalmat.

<b>Stratégiai illeszkedés</b>	1. cél: A lakókörnyezeti minőség javítása
	2. cél: A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése
	3. cél: A helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése
	6. cél: Csikágó szociális városrehabilitációja
	7. cél: Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése
<b>Előzmények, előkészítettség</b>	Mindegyik tér esetében már történtek, illetve tervezve vannak közterületi és zöldfelületi fejlesztések
<b>Projektgazdák /partnerek</b>	Erzsébetváros Önkormányzata, intézmények, civil szervezetek, Katolikus Egyház (Rózsák tere), helyi lakosság és vállalkozások
<b>További előkészítéssel kapcsolatos feladatok, kompetenciák</b>	Egyes terek esetében részletes tervek kidolgozása, partnerségi kör (helyi közösségek, szervezetek, társasházak) feltárása
<b>Becsült összköltség</b>	500 millió Ft
<b>Finanszírozás</b>	Önkormányzati forrás – közterületek, zöldfelületek felújítása, társasházi felújítások támogatása
	VEKOP 5.2 –társasházak energetikai felújítása, közösségi célú fejlesztések, vállalkozások gazdasági fejlesztése
	Társasházak, gazdasági szereplők saját forrásai
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	A városrész központok funkcióerősítése alapvetően támaszkodik a magánvállalkozásokra, amelyek megtelepedése a kellő vonzerő hiánya miatt elmaradhat. A közösségi funkciók telepítése olyan mértékben vonzhat lakossági jelenlétet a tereken, hogy az a vállalkozások számára is keresletet teremthet.
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• megújult zöldfelületek nagysága</li> <li>• biológiai aktivitásának növekedése</li> <li>• elültetett fák száma</li> <li>• új funkciót kapott üzletek száma</li> <li>• új/fejlesztett humán szolgáltatások a területen</li> <li>• új/megújult játszóterek nagysága</li> </ul>

## 4.2 HÁLÓZATOS PROJEKTEK

A hálózatos projektek egymással összehangolt, térben kapcsolódó projektek, melyek az alábbi feltételeket kielégítik:

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemből áll,
- a kerület egészére vagy annak jelentős részére kiterjed,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

### PROJEKT NEVE: TÁRSASHÁZAK MEGÚJÍTÁSÁNAK TÁMOGATÁSA

<b>Projekt célja</b>	A projekt célja, hogy a lehető leghatékonyabban támogassa a kerület társasházainak megújítását az elérhető pénzügyi támogatások bevonásával, illetve azoknak a helyi támogatási rendszerhez való illesztésével. A kerületi társasházak megújításának támogatása során cél az épített örökség védelmének, a környezeti és gazdasági fenntarthatóság követelményeinek érvényesítése.
<b>Projekt leírása</b>	A projekt keretében cél a meglévő társasházi támogatási rendszer továbbfejlesztése olyan módon, hogy az a kerület fejlesztésének tematikus és területi prioritásait figyelembe vegye és segítse a hátrányos helyzetű társasházak pénzügyi konszolidációját a hátralékos tulajdonosok adósságkezelési támogatásba való bevonásával. A támogatási program kiegészítéseként a történeti épületállomány értékmegőrző és energetikai megújításához módszertani támogatás szükséges: szakmai ajánlások, minta projektek bemutatása, terjesztése, társasházak/lakóközösségek számára információnyújtás, helyi vállalkozások minősítési rendszere. Figyelembe véve a felújítási szükséglet nagy mértékét, illetve a rendelkezésre álló források szűkösségét, ideálisan egy olyan finanszírozási rendszer kialakítása szükséges, mely biztosítja az egyes elérhető támogatások egymáshoz illesztését, halmozását.
<b>Projekt indokoltsága</b>	A kerület lakásállományának mintegy 90%-a 1945 előtt épült, és a lakások 70%-a a XIX. században illetve a XIX-XX. századfordulóján épült. Az épületállomány felújítási és modernizálási igénye hatalmas, tekintve, hogy a szocialista időszak évtizedeiben a felújítások szinte teljes egészében elmaradtak, illetve, hogy az elmúlt 25 évben is csak kismértékű felújítások történtek.
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	1. cél: A lakókörnyezeti minőség javítása 3. cél: A helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése 4. cél: Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése 6. cél: Külső-Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése 7. cél: Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése
<b>Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda</b>	Erzsébetváros Önkormányzata
<b>Partnerek</b>	társasházak, házkezelő szervezetek, szakmai szervezetek, helyi vállalkozások
<b>Becsült költség</b>	Társasházi felújítások: 3 milliárd Ft (ebből VEKOP 5.2 forrásból 2 milliárd Ft)
<b>Finanszírozás</b>	sajátforrás (helyi támogatási rendszer), VEKOP 5.2, központi kormányzati támogatások (Otthon Melege Program) Fővárosi Önkormányzat társasházi támogatásai, lakástakarékpénztári konstrukció.

<b>Ütemezés</b>	folyamatos
<b>Előkészítettség</b>	Az önkormányzat működtet társasház felújítását célzó támogatási rendszert, ennek tovább fejlesztése folyamatban van.
<b>További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)</b>	Részletes tervezés, társasházak szervezése, támogatási konstrukciók kidolgozása vonatkozásában.
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>támogatott társasházak száma</li> <li>éves energetikai megtakarítás (MJ)</li> <li>CO<sub>2</sub>-kibocsátás éves megtakarítása (tonna)</li> <li>megújult homlokzatok száma</li> <li>alternatív energia felhasználása (MJ)</li> </ul>
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	Nem ismert az elérhető támogatási forrás nagysága, annak kondíciói, várhatóan nagy verseny a források megszerzéséért.

Ismert projektelemek felsorolása:

Sorszám	Projekt neve	Projekt rövid leírása (tervezett beavatkozások)	Projektgazda	Költségek	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
1.	<b>Fejlesztési prioritásokat tükröző pályázati szempontrendszer kidolgozása</b>	Olyan pályázattértékelő rendszer kidolgozása, amelyben Erzsébetváros fejlesztési stratégiájának célkitűzései (pl. akcióterületek, félprivát zöldfelületek, közösségi terek létrehozása, stb.) prioritást élveznek.	Főépítész iroda	Nem ismert	2015-2016	Saját forrás
2.	<b>Társasházak számára mintaprojektek műszaki tartalmának kidolgozása</b>	A hagyományos lakóépületek energetikai és műemlékvédelmi szempontú felújítását célzó műszaki követelményeinek kidolgozása.	Főépítész iroda	Nem ismert	2015-2016	VEKOP
3.	<b>Társasházak felújítását célzó komplex támogatási rendszer pénzügyi konstrukciójának kidolgozása</b>	Komplex támogatási csomagok tervezése a meglévő pénzügyi támogatások elérésére, a helyi támogatásoknak a rendszerbe való integrálásával: VEKOP forrás, lakás takarékpénztárak támogatási konstrukcióival összhang megteremtése.	Főépítész iroda, Pénzügyi iroda	Nem ismert	2015-2016	Saját forrás
4.	<b>Társasházak szervezését, számukra pályázati segítségnyújtást végző egység felállítása és működtetése</b>	Társasházak szervezése, technikai segítségnyújtás számukra a VEKOP, központi kormányzat, Fővárosi Önkormányzat és a helyi támogatások eléréséhez, lakás-takarékpénztári konstrukciók igénybevitelére (önerő biztosításához). A hátrányos helyzetű társasházak esetében fokozott segítségnyújtás a pályázati források elérése érdekében.	Főépítészeti iroda és ERVA NZrt.	Nem ismert	2015-től folyamatos an	Saját forrás VEKOP

## PROJEKT NEVE: ÖNKORMÁNYZATI BÉRLAKÁSSZEKTOR FUNKCIONÁLIS ÉS FIZIKAI MEGÚJÍTÁSA

<b>Jelenlegi helyzet, fejlesztés indoklása</b>	<p>Az önkormányzat tulajdonában jelenleg mintegy 2900 db lakás van, ennek negyede önkormányzati tulajdonú lakóépületben helyezkedik el. A 40 db önkormányzati tulajdonú lakóépület 70%-a Belső-Erzsébetvárosban található, és többnyire a korábbi Madách sétány kialakításához kapcsolódóan tervezett szanálások miatt maradt az önkormányzat tulajdonában. Az épületek jelentős része műemléki védettség alatt áll. Az önkormányzati lakásállomány az átlagnál jobban leromlott, kedvezőtlenebb összetételű, ez a teljesen önkormányzati tulajdonú lakóépületekre is igaz, melyek a bontásra való kijelölés miatt semmilyen felújításon nem estek át. Az önkormányzati lakásállomány 44%-a alacsony komfortfokozatú lakásokból áll. Az állomány felújítási szükséglete magas, a bérlők hátrányos szociális helyzetét jelzi a felhalmozott adósságok magas szintje.</p> <p>Az önkormányzat a Belső-Erzsébetvárosban tulajdonában lévő lakóépületek egy részében a lakófunkciót részben más funkciókká kívánja átalakítani, az ott élő bérlőknek cserelakást felkínálva. Az állomány fennmaradó részében a lakóépületek gépészeti, szerkezeti és energetikai felújítása, a lakások komfortosítása jelent kihívást. Az önkormányzat rendelkezik olyan irányelvekkel, intézkedésekkel, melyek a szociális lakhatást támogató intézkedéseket tartalmazzák.</p>
<b>Projekt célja</b>	<p>A projekt célja, hogy az állomány felújításával gazdaságosabbá tegye annak működését, erősítse és diverzifikálja a szociális bérlakásszektorát illetve a szociális lakhatási formákat.</p> <p>Az önkormányzati tulajdonú lakóépületek energetikai megújítása és ennek mintaprojektként való felhasználása az eklektikus épített örökségnek megfelelő megújítási módszerek terjesztésére. Az energetikai megújítás célja a bérlők lakhatási költségének csökkentése, különösen a szociális bérlakás szektorban.</p>
<b>Projekt leírása</b>	<p>Lakáskonceptió aktualizálása, mely meghatározza, hogy az önkormányzat hosszabb távon az állomány mekkora hányadát kívánja szociális bérlakásként, költségelví és piaci bérlakásként működtetni, az önkormányzati lakóépületek tekintetében, mely épületek maradnak hosszabb távon az önkormányzat tulajdonában, és az állományt milyen módon kívánja fejleszteni.</p> <p>Az állomány felújításában jelentős hangsúly van az energiahatékonysági célú fejlesztéseken a lakhatási költségek csökkentése érdekében. Az önkormányzat alapvetően érdekelt a teljesen a tulajdonában álló, illetve többségi / jelentős önkormányzati tulajdonhányaddal rendelkező lakóépületek felújításában.</p> <p>Szociális lakhatási projekt kialakítása a Verseny utcai önkormányzati lakóépületekben, diverzifikált funkcióval.</p> <p>Az önkormányzati bérlakásszektorban a hátralékok megelőzését, illetve a hátralékok felhalmozódásával kapcsolatos krízishelyzetek kezelését célzó program, együttműködési formák erősítése.</p> <p>Az önkormányzati lakóépületek megújításának felhasználása a jó gyakorlat terjesztésére és az épített örökség védelmének megfelelő energetikai beavatkozások kidolgozására, oktatására, a jó gyakorlat marketingjére, épületbejárásokra, stb.</p>
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. cél: A lakókörnyezeti minőség javítása</li> <li>3. cél: A helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése</li> <li>4. cél: Zsidónegyed komplex funkcionális fejlesztése</li> <li>6. cél: Külső Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése</li> <li>7. cél: Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése</li> </ol>
<b>Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda</b>	Erzsébetváros Önkormányzata
<b>Partnerek</b>	ERVA NZrt. (vagyonkezelő), szakmai szervezetek,
<b>Becsült költség</b>	2 milliárd Ft (Csikágó szociális városrehabilitációs akcióterületen kívüli beavatkozások)

<b>Finanszírozás</b>	KEHOP 5.2, VEKOP 5.2
<b>Ütemezés</b>	tervezés 2015-2016, kivitelezés 2016-tól folyamatos
<b>Előkészítettség</b>	Verseny utca 26. önkormányzati lakóépület felújításra került, pontos funkció meghatározása szükséges. A Verseny utca 20, 22-24 kiürítése megtörtént, felújítás pályázati forrásból tervezett.
<b>További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)</b>	További részletes tervezés a teljesen és a jelentős mértékben önkormányzati tulajdonú lakóépületek felújítása érdekében.
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• megújult önkormányzati lakóépületek, bennük lakások/szociális bérlakások száma</li> <li>• felújított társasházban lévő önkormányzati lakások/szociális bérlakások száma</li> <li>• éves energetikai megtakarítás (MJ)</li> <li>• CO<sub>2</sub>-kibocsátás éves megtakarítása (tonna)</li> <li>• alternatív energia éves felhasználása (MJ)</li> <li>• szociális bérlakások számának változása</li> <li>• szociális és költség elvű lakbéren kiadott lakások aránya az összes önkormányzati tulajdonú lakáson belül</li> </ul>
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	Nem ismert az elérhető támogatási forrás nagysága, annak kondíciói, várhatóan nagy verseny a források megszerzéséért. A kockázat kezelése a beavatkozások tervezése, és pályázatok időben való benyújtása által lehetséges.

Ismert projektelemek felsorolása:

Sorszám	Projekt neve	Projekt rövid leírása (tervezett beavatkozások)	Projektgazda	Költségek	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
1.	Önkormányzati lakáskonceptió aktualizálása, mely a szociális bérlakásszektor nagyságának, működtetésének alapelveit tartalmazza is	Hosszabb távú önkormányzati bérlakáskonceptió aktualizálása, mely többek között meghatározza a szociális bérlakásszektor nagyságát, működtetési alapelveit, a szociális lakhatási formákat (pl. krízishelyzetben lévő családok lakhatási megoldásai).	Önkormányzat	Nem ismert.	2015-2016	saját forrás
2.	Önkormányzati tulajdonú lakóépületek energetikai megújítása	A lakhatási költségek csökkentése érdekében az állomány felújításában jelentős hangsúly van az energiahatékonysági célú fejlesztéseken: a belső oldali homlokzatszigetelés, tűzfalak és világító udvarok szigetelése, zárófüdém-szigetelés, nyílászáró-gépészeti rekonstrukció, megújuló energiaforrások használatát célzó fejlesztések.  A megvalósult projektek mintaprojekteként való bemutatása a műemlék védettségű lakóépületek energetikai felújításához.	ERVA NZrt.	900 millió Ft	2016-tól folyamatos an	KEHOP, VEKOP



Sorszám	Projekt neve	Projekt rövid leírása (tervezett beavatkozások)	Projektgazda	Költségek	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
3.	<b>Önkormányzati többségi tulajdonú illetve jelentős önkormányzati tulajdonhányaddal rendelkező társasházak energetikai felújítása</b>	<p>Az önkormányzatnak jelentős érdeke fűződik ahhoz, hogy azok a társasházak, melyek jelentős arányban tartalmaznak önkormányzati bérlakásokat, felújításra kerüljenek. A lakóépületek felújításában nagy hangsúly van az energetikai fejlesztéseken a lakhatási költségek csökkentése érdekében.</p> <p>Az ERVA NZrt. ezen társasházak egy részénél mint kezelő van jelen, ekkor a pályázás a cég feladata, más esetekben a társasházkezelővel való szoros együttműködés kialakítása, a pályázási folyamat támogatása (pl. tervezésben való részvétel) az önkormányzat feladata.</p>	ERVA NZrt.	600 millió Ft	2016-tól folyamatosan	VEKOP
4.	<b>Verseny utcai szociális lakhatási program</b>	A Verseny utcai leromlott épületek felújítása, szociális lakhatási funkciók részletes kidolgozása, kialakítása (krízislakások, családok átmeneti otthona, alacsony jövedelmű fiatal családok életkezdésének támogatása stb.)	ERVA NZrt. Bischitz J. Humánszolgáltató Központ	500 millió Ft	2015-2016 tervezés, megvalósítás forrás elérhetőségének függvényében	KEHOP, VEKOP
5.	<b>Önkormányzati bérlők hátralékcsökkentő, mobilizáció esetén költözésre való felkészítést célzó, illetve utánkövetést biztosító programja</b>	<p>Hatékonyabb jelzőrendszer kialakítása az ERVA NZrt. és a szociális ellátórendszer között a hátralékok felhalmozódásának megelőzése érdekében, illetve intenzív adósságkezelés program (szociális munka) a lakhatásban veszélyeztetettek számára. A mobilizált bérlők esetében a költözésre felkészítő programok, illetve a költözés után az új lakásban nyomon követési program annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű bérlők képesek legyenek megtartani a lakhatásukat. Lakáshasználattal (energiatakarékosság, korszerűsített lakások, új gépészeti elemek használata, kapcsolatos képzés tartása a hátrányos helyzetű bérlők számára.</p>	Humánszolgáltató Iroda, Bischitz J. Humánszolgáltató Központ, ERVA NZrt.	50 millió Ft	2016-tól folyamatosan	VEKOP 7. prioritás Saját forrás

## PROJEKT NEVE: ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ INTÉZMÉNYEK ENERGETIKAI MEGÚJÍTÁSA

<b>Projekt indokltsága</b>	Az önkormányzati intézmények felújítását megkezdte az önkormányzat, de az épületek felújítási szükségele még mindig magas, köztük is az energetikai beavatkozásoknak van kiemelkedő jelentősége, nem csak a környezeti kedvező hatása miatt, hanem az intézményi szektor gazdasági fenntarthatósága szempontjából is.
<b>Projekt célja</b>	Az önkormányzati tulajdonú intézmények energetikai megújítása az önkormányzati működtetési költségek csökkentése, energia megtakarítás és a CO <sub>2</sub> kibocsátás csökkentése érdekében.
<b>Projekt leírása</b>	Energiahatékonysági célú fejlesztések a kerület intézményeiben: homlokatszigetelés, tető-szigetelés, nyílászáró-felújítás, gépészeti rekonstrukció, nyári hővédelem. Alternatív energiaforrások felhasználása, csapadékvíz és szürkevíz felhasználása. Zöldített homlokzatok és zöldtetők kialakítása. Az önkormányzati épületek mintaértékű energetikai felújítása, és azok felhasználása a jó gyakorlat terjesztésére az energetikai beavatkozások kidolgozására, oktatására, a jó gyakorlat marketingjére, épületbejárásokra, stb.
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	1. cél: a lakókörnyezeti minőség javítása 3. cél: a helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése 7. cél: Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése
<b>Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda</b>	Erzsébetváros Önkormányzata
<b>Partnerek</b>	Városgazdálkodási Iroda, intézmények, szakmai szervezetek
<b>Becsült költség</b>	2,8 milliárd Ft
<b>Finanszírozás</b>	KEHOP 5.2, saját forrás
<b>Ütemezés</b>	folyamatos, saját forrásból finanszírozott fejlesztések esetében éves ütemezés az Erzsébet Terv szerint
<b>Előkészítettség</b>	Az önkormányzat a saját forrásból megvalósítandó fejlesztéseket megtervezte, folyamatosan megvalósítja
<b>További előkészítés, projektfejlesztés</b>	Az uniós forrásból megvalósítani kívánt fejlesztések részletes tervezése
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• megújult intézményi épületeinek száma</li> <li>• éves energetikai megtakarítás (MJ)</li> <li>• CO<sub>2</sub>-kibocsátás éves megtakarítása (tonna)</li> <li>• alternatív energia éves felhasználása (MJ)</li> </ul>
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	Várhatóan nagy verseny a források megszerzéséért, melyet a pályázatok időben való elkészítésével, részletes kidolgozásával, innovatív energetikai megoldások alkalmazásával lehet (részben) kezelni.

Ismert projektelemek felsorolása:

Sor-szám	Projekt neve	Projekt rövid leírása (tervezett beavatkozások)	Projektgazda	Költségek (ezer Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
1.	Madách Imre Gimnázium	homlokzat és lépcső felújítás	Erzsébetvárosi Önkormányzat	51.800	2015-2016	Saját forrás
2.	Magonc Óvoda (Városligeti fasor 39-41.)	felújítás	Erzsébetváros Kft.	70.000	2015-2016	Saját forrás
3.	Bethlen téri Színház kazán felújítása	kazán felújítás	Erzsébetvárosi Önkormányzat	15.000	2015	Saját forrás
4.	Polgármesteri Hivatal és Okmányiroda (Erzsébet krt. 6.)	felújítás, nyílászáró-csere	Erzsébetváros Kft.	35.000	2015-16	Saját forrás
5.	Bóbita óvoda (Akácfa u. 32.)	energetikai korszerűsítés, és egyéb fejlesztés	Erzsébetvárosi Önkormányzat	94.000	2015	Saját forrás
6.	Szociális intézmények Dózsa György út 46.	felújítás	Erzsébetváros Kft.	155.750	2015-16	Saját forrás
7.	Alsóerdősori Bárdos Lajos Általános Iskola és Gimnázium	felújítás	Erzsébetváros Kft.	115.000	2015-16	Saját forrás
8.	Wesselényi utca 17. sz. közösségi ház	felújítás	Erzsébetvárosi Önkormányzat	98.400	2015	Saját forrás
9.	Orvosi rendelő (István u. 35.)	felújítás	Erzsébetvárosi Önkormányzat, Városgazdálkodási Iroda	177.800	2015	Saját forrás
10.	felújítások „jó gyakorlat” felhasználása	példaértékű felújítások műszaki és költségvetési tervének nyilvánossá tétele, épületbejárások szervezése	Főépítész Iroda	Nem ismert	2016-2020	Saját forrás

## PROJEKT NEVE: ÚJ TÍPUSÚ LAKHATÁSI FORMÁK TÁMOGATÁSA

<b>Projekt célja</b>	Új típusú lakófunkciók elősegítésével az új, fiatal, képzett, kreatív társadalmi csoport vonzása, megtelepítése Erzsébetvárosban
<b>Projekt leírása</b>	Új típusú lakásformák (közösségi lakásformák, co-housing, autómentes lakhatás, stb.) szabályozási, műszaki feltételeinek felkutatása. A kerületi lehetőségek kidolgozása.
<b>Projekt indoklottsága</b>	A kortárs nagyvárosokban egyre inkább teret nyernek a hagyományostól eltérő lakásformák, amelyek egy-egy társadalmi réteg speciális igényeit szolgálják ki. Ilyenek például a közösségi élet (co-housing), az időskori életvitel támogatása (emelt egészségügyi támogatású apartmanok), az átmeneti lakásformák (szobabérlők háza, apartman-házak), a helyben dolgozás (co-working), az autó nélküli életvitel (autó-mentes lakásformák), stb. Erzsébetváros magas szintű szolgáltatásaival és közösségi közlekedésével különösen alkalmas ezeknek a lakhatási formáknak a befogadására, ugyanakkor a szűkös fejlesztési körülmények között indokolt az új formák támogatása.
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. cél: A lakókörnyezeti minőség javítása</li> <li>2. cél: A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése</li> <li>3. cél: A helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése</li> <li>4. cél: Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése</li> <li>6. cél: Külső-Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése</li> <li>7. cél: Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése</li> </ol>
<b>Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda</b>	Erzsébetváros Önkormányzata
<b>Partnerek</b>	Főépítészeti Iroda, ingatlantulajdonosok, szakmai szervezetek, társasházak
<b>Becsült költség</b>	Nem ismert.
<b>Finanszírozás</b>	Saját költségvetés
<b>Ütemezés</b>	2016-tól tervezés, partnerség építés folyamatosan
<b>Előkészítettség</b>	Projektötlet
<b>További előkészítés, projektfejlesztés</b>	További tervezés
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• programban felmért épületek száma</li> <li>• programba bevont épületek száma</li> <li>• kiadott építési engedélyek száma</li> <li>• megvalósult új típusú lakásegységek száma</li> </ul>
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	Főként piaci kockázatok jelennek meg, a beruházások az újszerű lakhatási formák iránt érdeklődőknek nem megfizethető, illetve a fejleszteni kívánt ingatlan ára nem megfizethető a beruházni szándékozók számára.

Ismert projektelemek felsorolása:

Sorszám	Projektelem neve	Projekt rövid leírása (tervezett beavatkozások)	Projektgazda	Költségek	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
1	<b>Potenciális foghíjak, egyéb építési lehetőségek felkutatása</b>	Azoknak az ingatlanoknak a kiszűrése, amelyeken a szabályozási terv, a tulajdonviszonyok alapján lakófejlesztés elképzelhető. Az ingatlanok fő fejlesztési adatainak - a tulajdonos beleegyezése alapján - kommunikálása a kerületi honlapon	Főépítészeti Iroda	Nem ismert	2015-2016	saját forrás
2	<b>Konferencia és börze szervezése</b>	Konferencia és börze szervezése az érintett/érdekelt társasházak, ingatlantulajdonosok, ingatlanfejlesztők, civil szervezetek, szakmai szervezetek részvételével	Főépítész Iroda	Nem ismert	2015-2016	saját forrás
3	<b>Mintaprojekt kidolgozása, megvalósítása</b>	Mintaprojekt kidolgozása a potenciális partnerek (tulajdonosok, szakmai szervezet, ingatlanfejlesztő, civil szervezet) együttműködésével. A műszaki és szabályozási feltételek kidolgozása.	Főépítész Iroda	Nem ismert	2016-2019	saját forrás, VEKOP, magánforrások
4	<b>Megvalósult projekt jó példaként való hasznosítása</b>	A megvalósult projekt kommunikációja „jó példa”-ként az önkormányzat honlapján, hazai és nemzetközi konferenciákon, vásárokon. Épületlátogatások szervezése szakmai és ingatlanfejlesztői körben.	Főépítész Iroda	Nem ismert	2019-2020	saját forrás

## PROJEKT NEVE: HELYI VÁLLALKOZÁSOK VERSENYKÉPESSÉGÉNEK JAVÍTÁSA, KREATÍV GAZDASÁG TÁMOGATÁSA

<b>Projekt célja</b>	A helyi gazdaság hálózatos szerkezetének fejlesztése a helyi vállalkozások versenyképességének javítására, a kreatív gazdaság erősítésére, a helyi foglalkoztatás növelésére.
<b>Projekt leírása</b>	Az Erzsébetvárosban letelepedő startup cégek infrastrukturális támogatása, a gazdasági szervezetek szakmai-közösségi hálózatosodásának segítése, kerületi és/vagy kerületrészi klaszterek és a hozzájuk tartozó brandek kialakításának támogatása. A hagyományos mesterségek (pl. hangszerkészítés) kiemelt támogatása, művészek letelepedésének támogatása.
<b>Projekt indoklottsága</b>	Erzsébetváros gazdasága elsősorban a turisztikai, vendéglátóipari és kereskedelmi szolgáltatásokra épül. A turizmus keresletére alapozva kezdenek a kreatív gazdaság szereplői is megjelenni a területen. A kreatív gazdaság fejlesztése a kerület érdeke a helyi foglalkoztatás növelése és a gazdaság stabilitása szempontjából. Ehhez azonban, a helyi hagyományok figyelembe vételével, a friss vállalkozások infrastrukturális támogatására, a letelepült vállalkozások hálózatosodásának segítésére és saját erzsébetvárosi brand kiépítésére van szükség.
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. cél: A lakókörnyezeti minőség javítása</li> <li>2. cél: A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése</li> <li>4. cél: Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése</li> <li>5. cél: Nagy kereskedelmi tengelyek felélesztése</li> <li>6. cél: Külső-Erzsébetváros szociális városrehabilitációja</li> <li>7. cél: Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése</li> </ol>
<b>Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda</b>	Erzsébetváros Önkormányzata
<b>Partnerek</b>	helyi vállalkozások, kreatív gazdasági szervezetek, művészeti közösségek
<b>Becsült költség</b>	Nem ismert
<b>Finanszírozás</b>	VEKOP, saját forrás
<b>Ütemezés</b>	folyamatos
<b>Előkészítettség</b>	Projektötlet
<b>További előkészítés, projektfejlesztés</b>	Részletes tervezés
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• megtelepedett startup cégek száma</li> <li>• szervezatként megalakult üzletucák, klaszterek száma</li> <li>• a z üzletucák, klaszterek tagjainak száma</li> <li>• az üzletucák, klaszterek által szervezett programok és az azon részt vettek száma</li> <li>• visszaállított hagyományos üzletek száma</li> <li>• letelepedett művészek száma</li> </ul>
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	A fő kockázatot az jelenti, hogy sikerül-e partnerségi viszonyt kialakítani a vállalkozókkal, illetve olyan feltételrendszert teremteni, mely megfelelően vonzó a kreatív gazdaság, startup cégek számára.

## Ismert projektelemek felsorolása:

Sorszám	Projekt neve	Projekt rövid leírása (tervezett beavatkozások)	Projektgazda	Költségek	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
1.	<b>Erzsébetvárosi brand kidolgozása</b>	Az érintett gazdasági és civil szervezetek együttműködésével olyan Erzsébetvárosi brand, arculat kidolgozása, amely a helyi történeti, kulturális értékek mellett integrálja a helyi gazdaság hozzáadott értékeit, a helyi kultúra kortárs irányzatait. A brand felhasználása az Önkormányzat településmarketingjében és a helyi vállalkozások kommunikációjában.	Erzsébetvárosi Önkormányzat, szakmai szervezet, civil szervezet, Kamara	Nem ismert	2016-2020	VEKOP, vállalkozói források, saját forrás
2.	<b>Kerületi kisvállalkozásokat segítő központ létrehozása a Király u. 11-ben.</b>	Közösségi központ létrehozása, amely információkkal, szakmai tapasztalatokkal, hálózati kapcsolatokkal és közösségi üzleti szolgáltatásokkal támogatja a kerület kisvállalkozásait, a megtelepedni kívánó cégeket. A központ programjának, a működtetés szakmai, szervezeti és finanszírozási feltételeinek kidolgozása. Az épület átalakítása a megcélzott funkcióknak és a letelepedett művészeknek megfelelően.	Erzsébetvárosi Önkormányzat, szakmai szervezet, civil szervezet, Kamara	Nem ismert	2016-2020	VEKOP, vállalkozói források, saját forrás
3.	<b>Kedvezményes önkormányzati üzlethelyiségek a gazdaságfejlesztés Erzsébetvárosi prioritásai szerint</b>	Az önkormányzati tulajdonban lévő üzlethelyiségekben a bérbeadás feltételeinek és a bérleti díjnak olyan differenciált rendszere, amely rugalmasan képes követni a helyi gazdaság igényeit, kedvezményeket biztosítva a startup vállalkozásoknak, a kreatív ipar megtelepedésének, a hagyományos kisipart képviselő vállalkozásoknak, a helyi lakosságot kiszolgáló kereskedelemnek illetve a helyi foglalkoztató vállalkozásoknak.	Erzsébetvárosi Önkormányzat, szakmai szervezet, civil szervezet, Kamara	Nem ismert	2016-2020	VEKOP, vállalkozói források, saját forrás
4.	<b>Helyi klaszterek, üzletutcak támogatása</b>	A helyi gazdasági klaszterek, üzletutcak alakulásának generálása a helyi gazdasági és kulturális szereplők részvételével. A szervezetek jogi, adminisztratív, szabályozási, pályázati támogatása.	Erzsébetvárosi Önkormányzat, szakmai szervezet, civil szervezet, Kamara	Nem ismert	2016-2020	VEKOP, vállalkozói források, saját forrás
5.	<b>A helyi értékeket, termékeket, szolgáltatásokat népszerűsítő rendezvények szervezése,</b>	Olyan rendezvények (fesztiválok, vásárok, bemutatók, versenyek, stb.) rendezése, amelyek a kerületben létrejövő értékeket a kialakított brand mentén mutatják be és népszerűsítik.	Erzsébetvárosi Önkormányzat, szakmai szervezet, civil szervezet, Kamara	Nem ismert	2016-2020	VEKOP, vállalkozói források, saját forrás

## PROJEKT NEVE: ZÖLDFELÜLETI RENDSZER ÉS KÖZTERÜLETEK FEJLESZTÉSE

<b>Projekt célja</b>	A kerületben a közterületi és a félprivát zöldfelületek fejlesztési lehetőségeinek feltérképezése, a zöldfelületek megújítása, a biológiai aktivitás növelése, a magán zöldfelületi fejlesztések támogatása.
<b>Projekt leírása</b>	A kerület közterületi zöldfelületeinek minőségi felújítása, a további közterületi növényesítés (fasorok) lehetőségeinek felkutatása A kerületben az alternatív zöldfelület-fejlesztési lehetőségek (intézményi kertek, bérház-udvarok, tetőkertek, foghíjak, tűzfalak, stb.) zöld fejlesztési lehetőségeinek felkutatása, feltérképezése, a magánérs fejlesztések támogatása.
<b>Projekt indokltsága</b>	Erzsébetváros egy főre eső zöldfelületének mértéke rendkívül alacsony, ami jelentősen rontja a levegőminőséget, a helyi mikroklímát (különös tekintettel a nyári felmelegedésre), a helyi lakosság rekreációs lehetőségeit és így a lakókörnyezeti minőséget.
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	1 cél: A lakókörnyezeti minőség javítása 3. cél: A helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése 4. cél: Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése 6. cél: Külső-Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése 7. cél: Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése
<b>Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda</b>	Erzsébetváros Önkormányzata, Városgazdálkodási Iroda, Vagyongazdálkodási Iroda (utóbbi a magánérs fejlesztések támogatása tekintetében)
<b>Partnerek</b>	kerületi intézmények, ingatlan tulajdonosok, civil szervezetek, egyházak
<b>Becsült költség</b>	2016 végéig összesen: 2 milliárd Ft
<b>Finanszírozás</b>	Saját forrás
<b>Ütemezés</b>	2016-ig éves ütemezés az elfogadott Erzsébet Terv szerint, 2018-ig a felújítások tovább tervezése folyamatban van
<b>Előkészítettség</b>	A megvalósítandó beruházások folyamatos tervezése, kivitelezése
<b>További előkészítés, projektfejlesztés</b>	Folyamatos
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a megújult közterületek (m<sup>2</sup>)</li> <li>• új zöldfelületek mérete (m<sup>2</sup>)</li> <li>• az elültetett fák száma</li> <li>• a megújított zöldfelületek biológiai aktivitásának növekedése (%)</li> <li>• a megújult udvarok száma, nagysága, biológiai aktivitásuk növekedése</li> <li>• a befuttatott/zöld tűzfalak felülete (m<sup>2</sup>)</li> <li>• a kialakított zöldtetők száma, mérete (m<sup>2</sup>)</li> <li>• a gondozásba vett fák, zöldterületek száma, aránya</li> </ul>
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	Az önkormányzat saját forrásból valósítja meg a fejlesztéseket, ütemezés a rendelkezésre álló források szerint. Kockázatot a felújítások megkezdését befolyásoló külső tényezők jelentik, mint pl. közművek nem várt felújítása, egyéb beruházások (pl. ingatlanfejlesztések az adott utcában) miatti halasztás. Ezek a kockázatok nem a megvalósítást veszélyeztetik, hanem a beruházás későbbre tolódását okozzák.



Ismert projektelemek felsorolása:

Sorszám	Projekt neve	Projekt rövid leírása (tervezett beavatkozások)	Projektgazda	Költségek (ezer Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
1.	Árpádházi Szent Erzsébet templom udvarának megújítása	Az Árpádházi Szent Erzsébet templom udvarának megújítása a zöldfelületi elemek megújításával, a közösségi funkciók erősítésével	Római Katolikus Egyház	Nem ismert	2016-2020	Nem ismert
2.	Rózsák tere és környező utcák	zöldfelületek megújítása	Városgazdálkodási Iroda	45.299 Ft	2016	Saját forrás
3.	Klauzál tér	zöldfelületek megújítása	Városgazdálkodási Iroda	180.000 Ft	2016	Saját forrás
4.	Nefelejcs u.	felújítás, növényesítés	Városgazdálkodási Iroda	47.032 Ft	2016	Saját forrás
5.	Hevesi Sándor tér	park felújítása	Városgazdálkodási Iroda	25.000 Ft	2015	Saját forrás
6.	Akácfa utca	felújítás, növényesítés	Városgazdálkodási Iroda	190.000 Ft	2016	Saját forrás
7.	Dob u. 37.	közpark létesítése	Városgazdálkodási Iroda	35.000 Ft	2016	Saját forrás
8.	Jobbágy utca	burkolat csere, átépítés	Városgazdálkodási Iroda	167.000 Ft	2016	Saját forrás
9.	Murányi utca (Thököly u. - Garay utca közötti szakasza)	felújítás	Városgazdálkodási Iroda	31.750 Ft	2016	Saját forrás
10.	Péterfy Sándor utca	felújítás	Városgazdálkodási Iroda	190.000 Ft	2016	Saját forrás
11.	Százház utca	burkolat csere, átépítés	Városgazdálkodási Iroda	170.000 Ft	2016	Saját forrás
12.	Dob utca (Erzsébet krt. - Rottenbiller utca közötti szakasza)	felújítás, átépítés, forgalom csillapítás	Városgazdálkodási Iroda	200.000 Ft	2016	Saját forrás
13.	Jósika utca	felújítás, forgalom csillapítás	Városgazdálkodási Iroda	105.000 Ft	2016	Saját forrás
14.	Munkás utca (Rottenbiller Huszár közötti szakasz)	felújítás	Városgazdálkodási Iroda	65.000 Ft	2015	Saját forrás
15.	Alsóerdősor u.	felújítás	Városgazdálkodási Iroda	144.532 Ft	2015-2016	Saját forrás
16.	Dob utca (Kazinczy utca - Klauzál tér közötti szakasza)	felújítás	Városgazdálkodási Iroda	71.016 Ft	2016	Saját forrás
17.	Dob utca (Klauzál tér - Erzsébet krt. közötti szakasza)	felújítás	Városgazdálkodási Iroda	178.000 Ft	2015-2016	Saját forrás
18.	Csányi utca	felújítás	Városgazdálkodási Iroda	49.000 Ft	2016	Saját forrás

Sorszám	Projekt neve	Projekt rövid leírása (tervezett beavatkozások)	Projektgazda	Költségek (ezer Ft)	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
19.	Kisdiófa utca	felújítás	Városgazdálkodási Iroda	57.150 Ft	2015	Saját forrás
20.	Nagydiófa utca (Rákóczi út - Dohány u. közötti szakasza)	felújítás	Városgazdálkodási Iroda	48.000 Ft	2015	Saját forrás
21.	közterületi fasorok megújítása, pótlása, új fasortelepítések lehetőségeinek kialakítása	A közterületi fasorok megújításának és kiegészítésének fontos eleme a fenntartás szervezése a helyi intézmények, civil szervezetek, kereskedők, lakosság részvételével (örökbefogadási program kialakítása). A meglévő fasorok mellett a közterület-megújítások során a közműmegújításoknál törekedni kell olyan átépítés megvalósítására, amely legalább egyoldali fasor telepítését lehetővé teszi.	Városgazdálkodási Iroda	Nem ismert	folyamatos	Saját forrás
22.	udvar-, tető- és tűzfalzöldítési program	A kerület zöld megújulásra alkalmas udvarainak, tűzfalainak, tetőfelületeinek feltérképezése, nyilvánossá tétele. A fejlesztésekhez közösségi szakmai információs és pályázati finanszírozási támogatási rendszer kidolgozása, bevezetése. A zöldfelületek kialakításának támogatása a helyi építési szabályozás, a helyi adórendszer eszközeinek segítségével.	Főépítészeti Iroda	Nem ismert	folyamatos	Saját forrás

## 4.3 HELYI TÁRSADALMI KOHÉZIÓ NÖVELÉSÉT CÉLZÓ BEAVATKOZÁSOK

### PROJEKT NEVE: FOGLALKOZTATÁSI ESÉLYEKET NÖVELŐ PROGRAM

<b>Jelenlegi helyzet, projekt indokoltsága</b>	A kerületben a lakosság munkaerőpiaci helyzetében bekövetkező kedvező változások ellenére a munkanélküliség a fővárosi átlagnál magasabb, illetve a dolgozók körében is jelentős az alacsony jövedelemmel rendelkezők aránya, mely a szociális és lakhatási problémák egyik fő okát jelenti. A kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzet elsősorban az alacsony képzettséggel van összefüggésben. A foglalkoztatási programok jelentősége a szociális problémák kezelésében megnövekedett a központi segélyezési rendszer beszükülésével.
<b>Projekt célja</b>	A projekt célja, hogy a hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci helyzetét javítsa, körükben a foglalkoztatottságot növelje.
<b>Projekt leírása</b>	<p>A projekt egy komplex beavatkozási csomagot kíván kialakítani a helyi munkanélküliek, illetve bizonytalan munkaerőpiaci helyzetű csoportok számára, melyben az egyes elemek a célcsoport tagjainak szükségletei szerint egymásra épülnek.</p> <p>Első lépés típusú programok a munkaerőpiacról tartósan kiszorultak számára</p> <p>Képzési/átképzési és foglalkoztatási programok a munkanélküliek, kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzettel rendelkezők számára</p> <p>Közfoglalkoztatási programokban a munkaerőpiacra való visszavezetést célzó elemek erősítése</p> <p>Fiatalok pályaválasztását segítő programok, az elhelyezkedésüket segítő gyakorlati tapasztalat megszerzését célzó programok</p> <p>Foglalkoztatási mentor program</p> <p>Helyi vállalkozásokkal partneri kapcsolat kialakítása, egyes programokba helyi vállalkozások bevonása, pl. fiatalok pályaválasztási programja, gyakorlati tapasztalat segítését célzó programok</p> <p>Civil szervezetek bevonása elsősorban a hosszú távú munkanélkülieket és a hátrányos helyzetű fiatalokat célzó programokba, illetve a helyi vállalkozásokat bevonó programokba.</p>
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	3. cél: a helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése
<b>Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda</b>	Erzsébetváros Önkormányzata
<b>Partnerek</b>	Bishcitz J. Humánszolgáltató Központ, Munkaügyi Központ, helyi vállalkozások
<b>Becsült költség</b>	300 millió Ft
<b>Finanszírozás</b>	VEKOP, saját forrás
<b>Ütemezés</b>	2015-2016 tervezés, megvalósítás 2016-tól folyamatosan elérhető források függvényében
<b>Előkészítettség</b>	Projektötlet
<b>További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)</b>	Részletes tervezés, partnerség építés vállalkozók, civil szervezetek felé

<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• képzésekbe bevont hátrányos helyzetűek száma</li> <li>• foglalkoztatási programokba bevontak száma</li> <li>• nyílt munkaerőpiacon elhelyezkedők száma</li> <li>• bevont helyi vállalkozások száma</li> </ul>
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	<p>Az egyik fő kockázatot az elérhető támogatási források szűkössége jelenti, a másik kockázatot pedig, hogy a helyi vállalkozókkal nem sikerül partneri viszonyt kiépíteni. További kockázat, hogy a Munkaügyi Központ programjai esetleg nem fognak illeszkedni az önkormányzati projektelemekhez.</p>

## PROJEKT NEVE: ESÉLYNÖVELŐ SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSE, KÖZÖSSÉGI BEAVATKOZÁSOKKAL VALÓ MEGERŐSÍTÉSE

<b>Projekt célja</b>	A projekt célja a szociális szolgáltatásokban a közösségi szociális munka erősítése, illetve egyes szolgáltatásokba a helyi közösségek erőforrásainak bevonása, a helyi közösségek fejlesztésén keresztül
<b>Projekt leírása</b>	<p>Különböző szociális ellátásokban a helyi közösségi szociális munka erősítése, a helyi közösségek erőforrásának mobilizálása, önkéntesek bevonása egyes beavatkozásokba. A fejlesztés az alábbi szolgáltatások esetében különösen releváns:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hátrányos helyzetű gyermekek, fiatalok tanulását segítő, illetve szabadidős programjai, részben kortárs segítő programok</li> <li>- egyéb hátrányt kompenzáló programok</li> <li>- munkaerőpiacról kiszorult hátrányos helyzetű csoportok aktivizálását célzó programok</li> <li>- idősellátásban az idősek izolációjának megelőzését, oldását, illetve aktivizálását célzó programok</li> <li>- bűnmegelőző programok</li> </ul>
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	3. cél: A helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése
<b>Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda</b>	Erzsébetváros Önkormányzata
<b>Partnerek</b>	Bishcitz J. Humán Szolgáltató Központ, civil szervezetek, helyi közösségek
<b>Becsült költség</b>	150 millió Ft
<b>Finanszírozás</b>	VEKOP, saját forrás
<b>Ütemezés</b>	2015-2016 tervezés, megvalósítás 2016-tól folyamatosan elérhető források függvényében
<b>Előkészítettség</b>	közösségi alapú szolgáltatás bővítés, önkéntes programok kidolgozása már megkezdődött
<b>További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)</b>	részletes kidolgozás
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- újonnan kialakított közösségi alapú szolgáltatások</li> <li>- bevont önkéntesek száma</li> <li>- célcsoportból bevont rászorulóak száma szolgáltatás fajtánként</li> </ul>
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	Jelenleg nem látható pontosan milyen források érhetőek el az önkormányzatok, és milyen források a civil és egyházi szervezetek számára. A kockázat kivédése érdekében szükséges a civil és az egyházi szervezetekkel való szoros együttműködés már a tervezés időszakában is.

## PROJEKT NEVE: A HELYI IDENTITÁS FEJLESZTÉSE

<b>Projekt célja</b>	Az Erzsébetvárosban élők identitásának erősítése, a beköltözők helyismeretének, helyi kötődésének kialakítása, az ide látogatók megismertetése a helyi kultúra és történelem alapjaival.
<b>Projekt leírása</b>	Pályázati alap és finanszírozási forma az Erzsébetváros területén létrejövő olyan kulturális termékek támogatására, amelyek sok embert elérve, de célcsoport-orientáltan terjesztik a helyi történelem és kultúra ismereteit, elmélyítik a kötődést. Ilyenek lehetnek: helytörténeti tananyagok a gyermekintézményekben, helytörténeti séták, köztéri művészeti alkotások, nyitott kapus rendezvények, kiadványok, stb.
<b>A projekt indokoltsága</b>	Erzsébetvárosban a helyi lakosság cserélődése, a fiatal generációk megtelepedése és a nemzetközi turizmus jelenléte egyaránt indokolják, hogy a kerület történetére, vallási és etnikai hagyományaira, épített környezetének egyedülálló értékeire alapozva proaktívan formálja a kerület imázsát, illetve segítse a helyi szervezeteket, intézményeket ilyen kezdeményezéseikben.
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. cél: a lakókörnyezeti minőség javítása</li> <li>2. cél: a turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése</li> <li>3. cél: a helyi társadalom fejlesztése, kohéziójának növelése</li> <li>4. cél: Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése</li> <li>6. cél: Külső Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése</li> </ol>
<b>Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda</b>	Erzsébetváros Önkormányzata
<b>Partnerek</b>	kerületi intézmények, civil szervezetek, egyházak
<b>Becsült költség</b>	100 millió Ft
<b>Finanszírozás</b>	VEKOP, saját forrás
<b>Ütemezés</b>	folyamatos
<b>Előkészítettség</b>	Helyi identitás erősítését jelenleg is több tevékenység, meglévő partnerség célozza, ezek tovább fejlesztése szükséges.
<b>További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)</b>	Integrált projektcsomag részletes kidolgozása
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• támogatott programok száma</li> <li>• támogatott programokon részt vettek száma</li> <li>• kidolgozott oktatási anyagok/programok száma</li> <li>• az oktatási programokban részt vettek száma</li> <li>• welcome csomagot kapott beköltözők aránya</li> <li>• welcome csomag alapján helyi közösséghez csatlakozottak száma</li> </ul>
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	Az egyik fő kockázatot a források elérhetősége, a források szűkössége jelenti, melyet megfelelően előkészített pályázatokkal, partnerségi rendszer kiépítésével lehet kezelni.

Ismert projektelemek felsorolása:

Sorszám	Projekt neve	Projekt rövid leírása (tervezett beavatkozások)	Projektgazda	Költségek	Tervezett ütemezés	Finanszírozás
1.	<b>Pályázati rendszer a helyi civil szervezetek, vállalkozások, intézmények számára a helyi identitást őrző, a helyi közösséget formáló tevékenységük támogatására</b>	A pályázati rendszer szervezeti, tartalmi feltételeinek, szempontrendszerének kialakítása, működtetése.	Erzsébetvárosi Önkormányzat	Nem ismert	2016-2020	VEKOP
2.	<b>Helytörténeti, helyismereti program</b>	A különböző korosztályoknak megfelelő helytörténeti oktatási anyagok (könyvek, videók, számítógépes játékok) kidolgozása. A helyi pedagógusok helyismereti képzése. Helyi tematikus séták a helyi egyházak, civil szervezetek, vállalkozások, társasházak bevonásával.	Erzsébetvárosi Önkormányzat	Nem ismert	2015-2016	VEKOP
3.	<b>Welcome csomag a beköltöző lakosok, illetve a megtelepedő cégek számára</b>	Információs és kapcsolatépítő csomag kialakítása a beköltözők számára, amely tartalmazza a kerület történeti kulturális hagyományairól szóló ismereteket, a legfontosabb helyi intézményeket és szolgáltatásokat, a helyi közösségekhez való kapcsolódás lehetőségeit, célszerűen belépési kedvezményekkel.	Erzsébetvárosi Önkormányzat	Nem ismert	2015-2016	Saját forrás

## 4.4 EGYÉB PROJEKTEK

### PROJEKT NEVE: E-ÖNKORMÁNYZAT FEJLESZTÉSE

<b>Projekt célja</b>	Az Önkormányzat informatikai rendszerének fejlesztése, a hatékonyabb és ügyfél barát közigazgatás érdekében.
<b>Projekt leírása</b>	A térinformatikai és egyéb informatikai fejlesztések, melyek fontosak az ügyintézési, nyilvántartási rendszer hatékonyabbá tételére, illetve az ITS teljesülését szolgáló tevékenységek támogatása (pl. hatékony, interaktív kommunikációs rendszerek kialakítása) szempontjából.
<b>Stratégiai illeszkedés</b>	Specifikusan nem kapcsolódik egyik célhoz sem, viszont minden egyes tematikus, területi és horizontális cél megvalósítását nagymértékben támogatja.
<b>Végrehajtásért felelős szervezet /projektgazda</b>	Erzsébetváros Önkormányzata
<b>Becsült költség</b>	Nem ismert
<b>Finanszírozás</b>	VEKOP, saját forrás
<b>Ütemezés</b>	folyamatos
<b>Előkészítettség</b>	
<b>További előkészítés, projektfejlesztés (költség, felelős, tevékenységek, ütemezés)</b>	Integrált projektcsomag részletes kidolgozása
<b>Indikatív output indikátorok</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• megvalósított fejlesztések száma</li> </ul>
<b>Kockázatok és kezelésük</b>	Külső források szűkös elérhetősége.



## 4.5 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT ÜTEMEZÉSE ÉS VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE

A projektek ütemezésével és pénzügyi tervével kapcsolatos, jelen pillanatban rendelkezésre álló információkat a projekt táblák is tartalmazzák. A tervezés jelenlegi fázisában az Önkormányzatnak nem állnak rendelkezésre azok a legfontosabb információk, melyek alapján a részletesebb tervezést elkezdhetné, így például nem ismert, hogy mely források mikor válhatnak elérhetővé és pontosan milyen beavatkozásokat tesznek majd lehetővé. Éppen ezért az Önkormányzat az ITS készítésekor a teljesen saját forrásból megvalósítani szándékozott projekteket, projektelemeket tudja ütemezni.

Az ütemezés részletes kialakítása a források megjelenésének és tartalmának függvényében történik majd, jelenleg csak egy indikatív ütemezés alakítható ki.

Az uniós forrásból megvalósítandó fejlesztések tervezésének az időszaka, az előzetes ütemezés szerint 2015-2016, hiszen várhatóan 2015 végén, illetve 2016 elején jelennek majd az első kiírások/szakmai útmutatók, melyek az uniós források felhasználásának részletesebb szabályait tartalmazzák. Ezt követheti majd a megvalósítás, mely számos esetben folyamatos megvalósítást jelent, pl. a hálózatos projektek esetében, mint a társasházak felújítása, az önkormányzati lakásállomány felújítása, illetve az esélynövelő és társadalmi kohéziót erősítő programok.

Az akcióterületi projekteknél vannak olyan projektelemegek, melyek megvalósítása folyamatos, ezek tulajdonképpen megegyeznek a hálózatos és társadalmi programokkal (pl. társasházi felújítások, illetve foglalkoztatási, szociális programok), míg a különböző, főként önkormányzati beruházás jellegű fejlesztések, várhatóan a programozási időszakon belül egy szűkebb időszakra esnek.

Az önkormányzat tehát olyan komplex és integrált jellegű programokat, projekteket tervez, melyeket több éven át, folyamatosan, illetve szakaszosan szükséges megvalósítani.

A projektek időtávját tekintve, reálisan az várható, hogy az első, komplex tervezést nem igénylő beavatkozások 2016-ban indulhatnak meg, melyek befejezése egyes projektek esetében 2020 utánra, 2022-ig is kinyúlhat, ilyenek pl. a társadalmi programok, melyeket a lehető leghosszabb távra érdemes tervezni.

A saját forrásból megvalósított fejlesztések (pl. közterület, zöldterület felújítások) folyamatosak, ez jelzésre került az ütemezési táblában is. Azok a projektek, melyek elemei saját önkormányzati forrásból jelenleg is megvalósulás alatt állnak, de uniós források is elérhetőek lesznek rájuk, szintén jelzésre kerültek az ütemezési táblában, mint jelenleg is folyó, ugyanakkor tervezés alatt álló projektek. Ilyen projekt például az önkormányzati intézmények energetikai felújítása, vagy a Klauzál tér és környékének felújítása.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AT1. Klauzál tér és környékének megújítása								
AT2. Erzsébet körút kereskedelmi revitalizációja								
AT3. Rákóczi út kereskedelmi revitalizációja								
AT4. Csikágó szociális városrehabilitációja								
AT5. Százház utcai akcióterület fejlesztése								
AT6. Városrész központok fejlesztése								
H1. Társasházak megújításának támogatása								
H2. Önkormányzati bérlakás-szektor megújítása								
H3. Önkormányzati intézmény-rendszer energetikai felújítása								
H4. Új típusú lakhatási formák támogatása								
H5. Helyi vállalkozók versenyképességének javítása								
H6. Zöldfelületi rendszer és közterületek fejlesztése								
T1. Foglalkoztatási esélyeket növelő program								
T2. Szociális szolgáltatások fejlesztése								
T3. Helyi identitás fejlesztése								
E1. E-önkormányzat és kapcsolódó elemek fejlesztése								

**Jelmagyarázat:**

Tervezési fázis:  
Megvalósítási fázis:  
Megvalósítás saját forrásból folyamatban,  
uniós beavatkozások tervezése:

1. táblázat Tervezett projektek indikatív ütemezése

A pénzügyi tervezéssel kapcsolatban egy olyan összefoglaló tábla készült, mely a források típusát összegzi. (A konkrét összegeket a projekt táblák tartalmazzák). A forrás összegző tábla megmutatja, hogy egyes projektek forrás oldalról milyen mértékben összetettek, hány típusú forrás koordinációjára szükséges figyelni a projekt tervezésekor és megvalósításakor.

Már magában ez a tábla is felhívja a figyelmet az egyik legfontosabb kockázatra az ITS megvalósításával kapcsolatban: abban az esetben, ha a forrásokat nem sikerül összehangolni (akár központi, akár helyi szinten), akkor a tervezett beavatkozások nem, vagy nem a kívánt volumenben valósulnak majd meg, mely egy bizonyos mérték felett veszélyezteti a kívánt hatások elérését is.

A pénzügyi forrástáblánál is hangsúlyozzuk, hogy a pontos finanszírozási feltételek még nem ismertek, így forrás megjelölések indikatív jellegűek az uniós források esetében.

**Finanszírozási források**

Projekt/projekteleme neve	VEKOP	Budapest ITP illeszkedés	KEHOP	IKOP	Fővárosi forrás	Központi költségvetés	Saját forrás	Vállalkozói szféra	Lakosság	Egyéb forrás (partnerek)
AT1. Klauzál tér és környéke										
1. Klauzál tér megújítása (köz-, zöldterület)							X			
2. Mélygarázs kialakítása							X	X		
3. Klauzál tér és környező utcák társasházai homlokzat felújítása (és egyéb épületfelújítási tevékenységek)	X				X	X	X	X	X	
4. Önkormányzati lakóépületek megújítása			X			X	X			
5. Önkormányzati épületek megújítása gazdasági funkcióváltással	X						X	X		
6. Gettófal művészi megjelenítése	X					X	X	X		X
7. Rumbach Zsinagóga felújításának előkészítése	X					X	X			X
8. Tematikus sétaútvonalak és marketingjük	X						X	X		X
9. Minőségi szolgáltatások megtelepítése illeszkedő üzlethelyiség politikával	X						X	X		
10. Egyházak, civilek, kulturális és gazdasági szervezetek hagyományőrző és közösség erősítő programjai	X					X	X	X		X
AT2. Erzsébet körút kereskedelmi revitalizációja										
1. Közterületi és közlekedésfejlesztés (Főváros)						X				
2 Zöldfelületi rendszer megújítása (Főváros)					X					
3. Üres üzlethelyiségek feltérképezése, Fővárossal és szomszédos kerületekkel közös helyiség és helyi adópolitika kialakítása					X		X			X
4. Vállalkozókkal és partner önkormányzatokkal közös platform kialakítása a minőségi szolgáltatások vonzása érdekében	X				X		X	X		X
5. Brand-építés, közös rendezvények szervezése					X		X	X		X

Projekt/projektem neve	VEKOP	Budapest ITP illeszkedés	KEHOP	IKOP	Fővárosi forrás	Központi költségvetés	Saját forrás	Vállalkozói szféra	Lakosság	Egyéb forrás (partnerek)
AT3. Rákóczi út kereskedelmi revitalizációja										
1. Közlekedésfejlesztés forgalomcsökkentés céljával				X	X					
(Többi pont azonos az Erzsébet körút projekt elemeivel és finanszírozási módjával)										
AT4. Csikágó szociális városrehabilitációja		X								
1-4. Esélynövelő és társadalmi kohéziót erősítő programok	X					X	X	X		X
5. Társasházak felújítása	X						X		X	
6. Önkormányzati szociális bérletlakásállomány felújítása, korszerűsítése	X		X							
7. Közösségi helyek kialakítása	X									X
AT5. Százház utcai akcióterület		X								
1. Szociális bérletlakás építése	X					X	X			
2. Közösségi célú helyiségek létrehozása	X						X			
3. Kereskedelmi egységek létesítése							X			
4. Közterületek megújítása							X			
5. Esélynövelő, szociális programok	X					X	X			X
AT6. Városrész központok akcióterület										
1. Központi terek közterületeinek és zöldfelületeinek fejlesztése, zöldfelület hálózat kialakítása							X			
2. Központi terek társasházainak homlokzati felújítása							X	X	X	
3. Közösségi terek kialakítása, humánszolgáltatás fejlesztés, identitás-építés	X						X	X		X
4. Helyi helyiségbérleti politika alakítása vállalkozások vonzása érdekében							X			

Projekt/projektelelem neve	VEKOP	Budapest ITP illeszkedés	KEHOP	IKOP	Fővárosi forrás	Központi költségvetés	Saját forrás	Vállalkozói szféra	Lakosság	Egyéb forrás (partnerek)
H1. Társasházak megújításának támogatása										
1. Társasházak felújítása	X					X	X	X	X	
2. Társasház támogatási rendszer átdolgozása az önkormányzat fejlesztési prioritásai szerint							X			
3. Komplex támogatási rendszer pénzügyi konstrukciójának kidolgozása (támogatás típusok összehangolása)							X			
4. Mintaprojektek műszaki tartalmának kidolgozása	X						X			
5. Társasházak pályázásában segítségnyújtás							X			
H2. Önkormányzati bérlakásszektor megújítása*										
1. Lakáskonceptió átdolgozása							X			
2. 100%-ban önkormányzati lakóépületek felújítása			X				X			
3. Többségi önkormányzati tulajdonú lakóépületek felújítása	X						X		X	
4. Verseny utcai szociális lakhatási program	X						X			
H3. Önkormányzati intézményrendszer energetikai felújítása			X				X			
H4. Új típusú lakhatási formák támogatása							X	X	X	
H5. Helyi vállalkozók versenyképességének javítása	X					X	X	X		
H6. Zöldfelületi rendszer és közterületek fejlesztése							X			
T1. Foglalkoztatási esélyeket növelő program	X					X	X	X		X
T2. Szociális szolgáltatások fejlesztése	X					X	X			X
T3. Helyi identitás fejlesztése	X					X	X	X		X
E1. E-önkormányzat és kapcsolódó elemek fejlesztése	X						X			

\*Szociális városrehabilitációs akcióterületen kívül.

Fontos megjegyezni, hogy lakóépület esetén, akár önkormányzati tulajdonú, akár társasházi épületről van szó, KEHOP, illetve VEKOP forrásból csupán energetikai célú fejlesztések lesznek támogathatók, az épületek

egyéb felújítási tevékenységét más forrásokból szükséges fedezni. Ilyen forrás a tulajdonosi saját forrás, illetve banki kölcsön, állami támogatás, stb.

Az önkormányzati intézmények felújítására is igaz, hogy a KEHOP források csak az épületek energetikai felújítását támogatják majd, az egyéb felújítási tevékenységek forrását önkormányzati forrásból szükséges fedezni.

A fentiek alól kivételt jelent a társadalmilag-fizikailag leromlott városi területek komplex megújítását célzó szociális városrehabilitációs program, melynek keretében a lakóépületek megújításához kapcsolódóan várhatóan szélesebb körben lesznek támogathatók a felújítási tevékenységek a VEKOP forrásból.

Az önkormányzati bérlakásszektor fejlesztésére jelenleg nem érhetők el központi források, azonban az önkormányzat bíz abban, hogy ez a jövőben változni fog és lesznek hazai finanszírozású lehetőségek is a minőségi önkormányzati lakásszektor bővítésére, mely például a Százház utcai akcióterület fejlesztéséhez elengedhetetlenül szükséges volna.

Funkcióbővítő jellegű, akcióterületi programok ebben a programozási időszakban nem lesznek támogathatók, a városrészközpont programok egyes elemeit így többféle forrásból szükséges koordinálni. Például a közösségi helyek kialakítása VEKOP források támogatásával valószínűsíthetően akkor lesz lehetséges, ha az összekapcsolódik helyi közösségfejlesztő, és szociális szolgáltatások fejlesztésével. A Klauzál téri akcióterület esetében az önkormányzati épületek jelenlegi lakófunkciójának gazdasági funkcióra való váltása csak a vállalkozói szféra aktív bevonásával lesz lehetséges, mivel gazdaságfejlesztési forrásokat KKV-k hívhatnak le.

## 5 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

### 5.1 A 2008. ÉVI INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAMJÁNAK MEGVALÓSULÁSA

A 2008. évi IVS Antiszegregációs Programja rögzítette, hogy a Központi Statisztikai Hivatal a 2001. évi Népszámlálás adatai alapján nem határolt le tömbszinten szegregátumot. A lehatárolás a szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) 50%-os határértékénél történt a szegregátumok, illetve 40-49%-os határértéknél a veszélyeztetett területek esetében. A szegregációs mutató határértékeinek 2009-es módosítása alapján nem történt meg a szegregált területek felülvizsgálata.

Az IVS Antiszegregációs Terve (ASZT) segélyezési adatok vizsgálata alapján meghatározta azokat a szegregátumnak nem számító területeket, ahol a hátrányos helyzetű lakosság koncentrációja az átlagosnál lényegesen magasabb. E szerint az alábbi területek kerültek lehatárolásra:

- Verseny utca, azon belül is elsősorban az önkormányzati tulajdonú lakóépületek, melyekben magas volt az önkényes lakásfoglalók száma (adat nincs);
- Csikágón belül is a Nefelejcs u. – Péterfy Sándor u. – Dózsa György út – Verseny u. közti rész a Garay térrel.

A 2008. évi ASZT elsősorban a tervezett akcióterületeken, az ott élő hátrányos helyzetűek koncentrációját vizsgálta, és ahol az az átlagosnál magasabb volt, ott foglalmazott meg a lakhatási mobilizációval kapcsolatos beavatkozásokat az alábbiak szerint.

Érdemi beavatkozást az alacsony státuszú területek közül a „K2” jelű akcióterület vonatkozásában foglalmazott meg, mivel ez a beavatkozás tartalmazott lakhatási mobilizációt szükségessé tevő beavatkozásokat.

A „K2” jelű akcióterület a Külső-Erzsébetváros külső részének funkcióbővítő rehabilitációját tartalmazta. Az akcióterület határai: Thököly út – Dózsa György út – Verseny utca – Jobbágy utca. Ezen a területen nem önkormányzati lakásokat terveztek megszüntetni, hanem egyrészt foghíjtelkeket kívántak beépíteni, másrészt régi, leromlott állapotú házakat lebontani. Kivétel ez alól a Verseny 20-26 számok alatti lakóépületek, ahol önkormányzati épületeket is lebontottak volna a tervek szerint. A Jobbágy utca – Százház utca között sportcsarnok építését tervezték. Az Önkormányzat kötelezettséget vállalt, hogy legkésőbb 2013-ig, illetve 1 évvel a tervezett Verseny utcai házbontások megkezdése előtt kidolgozza a Verseny utcai, lebontandó lakótömbök mobilizációs tervét, hogy az ott élő, hátrányos helyzetű lakók megfelelő, a szegregációt megelőző elhelyezése megtörténjen. Ez a kötelezettségvállalás mind az Antiszegregációs terv végén található intézkedési tervbe, mind az IVS-be bekerült.

Az ASZT intézkedései továbbá tartalmazták, hogy

- az összes funkcióbővítő rehabilitációs akcióterületen az elköltöztetendő háztartások családsegítői segítségnyújtásban részesülnek,
- a bérlők költöztetése során a szegregátumok képződését megakadályozzák,
- a rendezetlen jogviszonyú önkormányzati bérlők lakhatási jogviszonyának rendezését célzó programot alakítanak ki,
- a hátrányos helyzetűek számára javítják a lakáscélú támogatások elérését,

- a Verseny utcai lakótömbökre mobilizációs tervet dolgoznak ki 2010-ig, az ott élők helyzetét monitorozzák,
- komfortnélküli lakások 30%-át megszüntetik, vagy komfortosítják 2013-ig,
- a megújított zöld- és közterületeken a lakosság sokféle csoportját mobilizáló közösségi eseményeket szerveznek, illetve ilyen események szervezését támogatják,
- a közoktatási esélyegyenlőségi program beszámolóját megjelenítik az IVS monitoringjában.

Az intézkedések teljesülése:

Az ASZT intézkedéseinek rendszerszerű megvalósítására nem került sor. Ebben nagyban közrejátszott, hogy 2010-ben az önkormányzat vezetésében változás történt, az előző önkormányzat nem kezdte meg az ASZT intézkedéseinek megvalósítását, és az újonnan felálló önkormányzat és intézményei, illetve gazdasági társaságai (elsősorban a vagyonkezelő) számára az ASZT tartalma nem volt ismert.

Mint azt a Megalapozó tanulmány is tartalmazza, 2010 után az önkormányzat megkezdte a bérlakásállomány felújítását, melyben - a magas felújítási szükséglet és a korlátozott források miatt - azonban csak lépésenként lehet előrehaladni. Azok a Verseny utcai önkormányzati lakóépületek (Verseny utca 20-26), melyekben a legmagasabb volt a hátrányos helyzetű háztartások koncentrációja, sok rendezetlen jogviszonyú és önkényes háztartással, kiűrésre kerültek. A bérlők elhelyezéséről, a jogviszony rendezésének folyamatáról nem történt szisztematikus adatgyűjtés.

Az önkormányzat a kiűréselt Verseny utcai épületeket részben már felújította, illetve felújításukat tervezi, bennük különféle típusú szociális bérlakásokat kíván kialakítani, mely tervet az ITS beavatkozásai is tartalmazzák („Önkormányzati bérlakásszektor funkcionális és fizikai megújítása” című projekt).

Az önkormányzati lakóépületekből a bérlők elköltöztetésének segítésére (információnyújtás, hátralékosság esetén koncentrált segítségnyújtás, bérleti jogviszony rendezése, adósságkezelés) nem alakult ki rendszerszerű együttműködés a vagyonkezelő ERVA NZrt. és a családsegítő között. A családsegítő és a vagyonkezelő jellemzően nem áll közvetlen kapcsolatban egymással. A családsegítő ügyfélkörében megjelentek olyan családok, melyek említették a költözés tényét, ők is az általános tájékoztatást, ügyintézés, adósságkezelést vették igénybe.

Tágabb körű partnerség nem alakult ki a felszámolások során, sem a civil szervezetek, sem a Roma Nemzetiségi Önkormányzat nem került bevonásra a mobilizációs folyamatba. Ez utóbbi bevonását az indokolta volna, hogy a leromlott, alacsony státuszú területeken, különösen a Verseny utcai tömbökben magas a hátrányos helyzetű, roma családok aránya.

A Bischitz Johanna Integrált Humán Szolgáltató Központ, melyhez a családsegítő is tartozik, ugyanakkor széleskörű partnerséggel rendelkezik. A központ több projekt kapcsán is szoros együttműködést folytat a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, egyik ilyen az a foglalkoztatási program, mely a tartós munkanélkülieknek a nyílt munkaerőpiacra való visszavezetését célozza, amennyiben szükséges képzést is biztosít. A projektben 120 fő kapott tájékoztatást, és eddig a vállalt 15 fő helyett már 25 főt sikerült elhelyezni a nyílt munkaerőpiacon. Az RNÖ munkatársai mind a tájékoztatásban (célcsoport elérésében), mind a programban résztvevők nyomonkövetésében szerepet vállaltak, aminek köszönhetően a projektben a roma munkanélküliek száma jelentős.

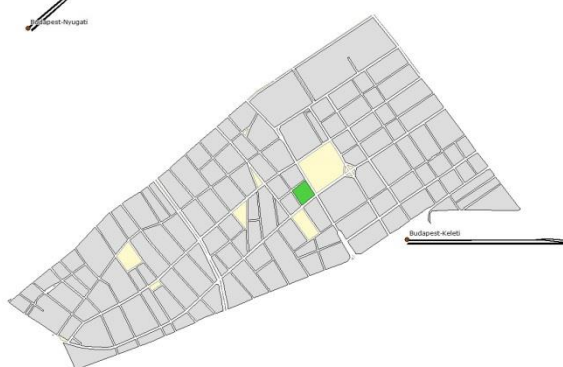
Az IVS-nek nem történt monitoringja az elmúlt időszakban.



## 5.2 JELENLEGI ALACSONY STÁTUSZÚ TERÜLETEK

A KSH adatszolgáltatása alapján Erzsébetvárosban a **szegregációs mutató 15%-os és 20%-os határértéke mellett sem található sem szegregátum, sem veszélyeztetett terület**. Alább láthatóak a KSH által készített szegregációs térképek, melyeken ugyanaz a tömb szerepel, a szegregációs mutató 20%-os, illetve 15%-os határértéke mellett, mint veszélyeztetett terület. Ugyanakkor egyik esetben sincs bekarikázva a tömb, ami azt jelenti, hogy a tömb lakossága 50 fő alatt van, vagy azt, hogy egy intézmény jelenléte emeli meg a szegregációs mutató határértékét, tehát a jelölt tömb nem számít veszélyeztetett területnek.

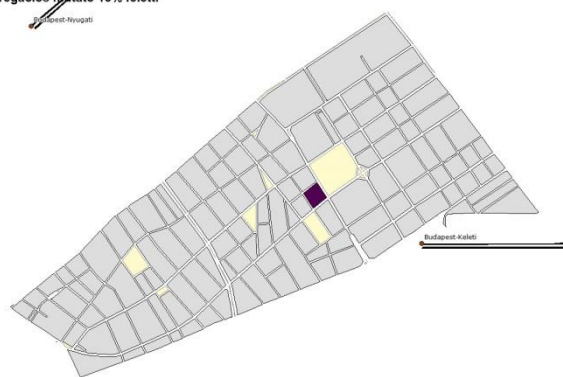
Budapest VII. ker. szegregátum áttekintő  
Szegregációs mutató 20% feletti



4. ábra Kerület áttekintő térképe a szegregációs mutató 20%-os határértéke mellett.

Forrás: KSH, adatszolgáltatás

Budapest VII. ker. szegregátum áttekintő  
Szegregációs mutató 15% feletti



5. ábra Kerület áttekintő térképe a szegregációs mutató 20%-os határértéke mellett.

Forrás: KSH, adatszolgáltatás

A megjelölt tömb a Dohány utca – Rottenbiller utca-Hutyra F. utca és Rózsa utca által határolt terület, melyen egy intézmény található, a Heim Pál Gyermekkorház Állcsontorthopédiai és Fogszabályozási Osztálya. A tömb a leromlottság jegyeit nem viseli magán, több felújított, illetve a közelmúltban épült lakóépület jellemzi (többek között itt van az ún. Magház projekt is).

Annak ellenére, hogy a szegregációs mutató alapján meghatározott szegregátum, illetve szegregációval veszélyeztetett terület nincs a VII. kerületben, fővárosi szinten az alacsony státuszúnak számító lakosság jelentős mértékben koncentrálódik a kerületben. Ezt mutatja a Fővárosi Önkormányzat vezetésével megvalósult Szociális Városrehabilitációs Tematikus Fejlesztési Program (TFP) egyik outputjaként előállított (szintén a KSH 2011. évi Népszámlás adatai alapján) ún. krízistérkép. A TFP térkép alapján a kerületben 6 db krízistömb található, kettő-kettő mindegyik városrészben. A veszélyeztetett tömbök száma nagyon magas a kerületben, mindegyik városrészben sávosan helyezkednek el. Ez jól mutatja a kerület speciális helyzetét, nevezetesen, hogy ugyan végletesen nem koncentrálódik a hátrányos helyzetű lakosság, de száma és aránya a kerületen belül kifejezetten magas a fővárosi átlaghoz képest.



A Belső-Erzsébetvárosban a leromlott tömbök a tervezett Madách sétány területén koncentrálnak, ahol a tervezett fejlesztés miatt több mint 80 éve nem történtek felújítások, és ahol ugyanezen okok miatt nagyszámban maradtak önkormányzati tulajdonban lakóépületek, melyek jelentős részét mára műemléknek nyilvánították. A városrészben összesen 28 önkormányzati tulajdonú lakóépület van, melynek csak egy részét szeretné az önkormányzat lakófunkcióval megtartani, tekintve azok kedvezőtlen lakásösszetételét (sok szoba-konyhás lakás), illetve rossz műszaki állapotát, illetve a városrész jó ingatlanpiaci pozícióját és erős gazdasági funkcióját (kerület gazdasági központja), mely adottságok az önkormányzati ingatlanok más, jövedelmezőbb célú hasznosítását is kívánatosá teszik, támogatva ezzel a kerület gazdaságfejlesztési törekvéseit is. A megszűnő önkormányzati bérlakásokat az Önkormányzat a kerület más területein pótolja, annak érdekében, hogy cserelakást tudjon felkínálni, illetve pénzbeli térítést ajánl a bérlőknek.

A leromlott tömbökre jellemző, hogy sok önkormányzati, illetve korábban önkormányzati, de az előző kerületi vezetés által a befektetőknek értékesített lakóépület már ki van ürítve, jelenleg más funkció működik benne (jellemzően romkocsmá) vagy kihasználatlanul áll, mivel az ingatlanfejlesztések a válság miatt leálltak.

A külső városrészek leromlott tömbjeinek tulajdonviszonya jelentősen eltér a Belső-Erzsébetvárosétól, mivel ezeken a területeken sokkal kevesebb lakóépület maradt az önkormányzat tulajdonában. Középső-Erzsébetvárosban összesen csak 2 db önkormányzati tulajdonú lakóépület van, a Külső-Erzsébetvárosban 10 db, azonban az utóbbiakból csak 4 db található a városrész leromlott területének számító Csikágóban, és 4 db a Thököly út- Verseny utca közötti területen. Ebben a két városrészben tehát az jellemző, hogy az alacsony státuszú háztartások, akiknek lakásaik is gyakran rosszabb minőségűek, társasházakban élnek.

Az önkormányzati bérlakásokat három típusú lakbérrel adják bérbe; piaci, költségelví és szociális lakbérrel. Az újjépítésű és a bérbeadó által felújított épületekben lévő lakásokat, illetve a felújított lakásokat új bérleti szerződés esetén csak piaci lakbérrel, versenyeztetési eljárás útján lehet bérbe adni, egyéb esetben pedig költségelví lakbérrel. Szociális lakbérrel az jogosult, akinek a háztartásában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum 4-szeresét egyedülálló, 2,5-szeresét legfeljebb 2-4 fő, 2-szeresét 4 fő feletti háztartásban. A bérlők rossz anyagi helyzetét mutatja, hogy az önkormányzat 2012-ben 20%-kal csökkentette a szociális lakbéreket, majd 2015. május 1-től a költségelví lakbéreket is, annak érdekében, hogy megfizethetőbbé tegye a bérlők számára a lakhatási költségeket, és mérsékelje a kinnlevőségek növekedését.

Az önkormányzati bérlakásban élők lakhatásának megfizethetőségét segítő intézkedések közé tartozik, hogy az önkormányzat az egyedülálló, rászorult, nagy lakásban lakó bérlő esetében lakbérkedvezményt ad, átvállalja a vízóra felszerelés költségét a bérlőktől, illetve jelenleg terveznek indítani egy olyan programot, mely a foglalkoztatás és a lakásfelújítás összekötésével, a legrászorultabb bérlők lakásfelújítását támogatná. Az önkormányzat évente átlagosan 20 db bérlakást kíván szociális alapon bérbe adni, illetve a fiatal házaspároknak lakáshoz jutását szeretné segíteni üres önkormányzati lakások kedvezményes értékesítésével, pályázati úton.

Az Önkormányzat a települési támogatási rendszer keretében fenntartotta a rendszeres lakásfenntartási támogatást, melynek összegét egységesen 2850 Ft-ban állapította meg, illetve az adósságkezelési szolgáltatást is. Utóbbi igénybe vételének feltételei szigorodtak, a támogatást csak kétszer lehet igénybe venni, az összegzett hátralék összege nem haladhatja meg a 300 ezer Ft-ot, és első alkalommal a hátralék 25%-a, a második alkalommal a tartozás 50%-a a háztartás által fizetett önrész mértéke.

A hátrányos helyzetű családok, egyének magas számát a szociális ellátórendszer is érzékeli, ahol a komplex szociális, foglalkoztatási és lakhatási problémákkal megjelenő ügyfelek nagymértékben leterhelik az ellátórendszert. A válság hatására jelentősen megemelkedett a segélyre szoruló és a szociális szolgáltatások ügyfeleinek a száma, mely a válság múltával mérséklődött.

Az iskolákban a hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyerekek száma és aránya egy helyen koncentrálódik jelentős mértékben, ez a Külső-Erzsébetvárosban, a Hernád utcában található Baross Gábor Általános Iskola. A HH tanulók száma még az Erzsébetvárosi Kéttannyelvű Iskolának a Kertész utcai telephelyén magas.

### 5.3 FEJLESZTÉSEK SZEGREGÁCIÓS HATÁSÁNAK FELMÉRÉSE ÉS AZ ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM INTÉZKEDÉSEI

Az önkormányzat által tervezett fejlesztések közül az alábbiaknak van, illetve lehet hatása az alacsony státuszú lakosságra:

- Csikágó szociális városrehabilitációs projekt

A projekt alapvetően az alacsony státuszú, hátrányos helyzetű háztartások helyzetén kíván javítani, integrált és komplex beavatkozások segítségével. A lakhatási helyzetre való hatása pozitívnak mondható, amennyiben megtörténnek a társasházi állományban a felújítások, melynek mértéke nagyban függ az elérhető támogatásoktól. Négy önkormányzati lakóépület kerülhet felújításra.

Lehetséges negatív hatása az lehet, hogy a felújítások miatt nőnek a lakhatási költségek (a bérlők és a tulajdonosok számára is), mely az eladósodás veszélyét foglalatja magában.

- Százház utcai társadalmi célú akcióterületi fejlesztés

A projekt a szociális bérlakásállomány fejlesztését tűzte ki célul, szociális bérlakások építésével. Az új bérlakások részben a Belső-Erzsébetvárosban megszűnő állományt hívatottak pótolni. A lakhatási biztonság szempontjából a kockázatot az jelenti, ha a lakbér és a rezsiköltségek nem megfizethetőek a szociális bérlőknek.

- Belső-Erzsébetvárosi fejlesztések az itt lévő önkormányzati bérlakásállomány egy részének megszűnését eredményezik. A megszűnő önkormányzati bérlők számára a kerületen belül szükséges megfizethető cserebérlakás felajánlása illetve pénzbeli térítés felkínálása.

Az Antiszegregációs Program keretében az Önkormányzat az alábbi intézkedési terv megvalósítását vállalja, összhangban a tervezett szociális városrehabilitációs programmal, a Százház utcai tervezett fejlesztésekkel illetve a szociális szolgáltatások tervezett projektjeivel, melyek összességükben nagymértékben hozzájárulnak az Antiszegregáció Program teljesüléséhez.

#### Az Antiszegregációs Program Intézkedési Terve:

Intézkedés célja	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős partnerek	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósítás lehetséges időtávja
<b>Esélyegyenlőség biztosítása</b>	Helyi Esélyegyenlőségi Programba az önkormányzat beépíti az antiszegregációs program intézkedéseit.	Polgármester	-	2015
<b>Antiszegregációs Program szervezeti keretének megteremtése</b>	Az önkormányzat kijelöli az antiszegregációs program megvalósítását koordináló szervezeti egységet	Polgármester	-	2015
<b>Lakhatási integráció biztosítása</b>	A bérlők mobilizálása során az önkormányzat biztosítja, hogy a bérlők a kerületben, megfelelő minőségű, megfizethető lakbérű, és fenntartási költségű cserelakást kapjanak.  A költözésre felkészítő és a költözés után nyomon követési program kialakítása, annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű bérlők a lakhatásukat képesek legyenek megtartani.	Polgármester, ERVA NZrt.	VEKOP, saját forrás	2015-től, az önkormányzati lakóépületek felszámolásának ütemezése szerint
<b>Lakhatás biztonságának javítása</b>	Intenzív adósságkezelési program (intenzív szociális munka) a lakhatásukban veszélyeztetettek számára, mely lehetővé teszi az adósságkezelési programba való bekapcsolódásukat. Hatékonyabb együttműködési, jelzési rendszer kialakítása a vagyonkezelő és a családsegítő szolgálat között a hátralékok korai rendezése érdekében. A jogcímnélküli bérlők esetében a helyzetük rendezését támogató program kidolgozása.  Szükség esetén foglalkoztatási és képzési programokba való bevonás.	Polgármester, ERVA NZrt. Bishcitz J. Integrált Humán Szolgáltató Központ	VEKOP 6.2. vagy VEKOP 7. és 8. prioritás	2015-16 tervezés, 2016-tól folyamatos megvalósítás

Intézkedés célja	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős partnerek	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósítás lehetséges időtávja
<b>Foglalkoztatási esélynövelő program a munkaerőpiacról tartósan kizsoltak számára</b>	A legrászorultabb helyzetű emberek komplex foglalkoztatási programokba való bevonása. Megváltozott munkaképességűek számára speciális foglalkoztatási program.	Polgármester Bishcitz J. Integrált Humán Szolgáltató Központ Munkaügyi Központ	VEKOP 6.2. vagy VEKOP 7. és 8. prioritás	2015-16 tervezés, 2016-tól folyamatos megvalósítás
<b>Esélynövelő programok a társadalmi integráció erősítése érdekében</b>	Szükség szerint egyéb esélynövelő programok, részben a közösségi szociális munka és közösség fejlesztés révén.	Polgármester Bishcitz J. Integrált Humán Szolgáltató Központ	VEKOP 6.2. vagy VEKOP 7. prioritás	2015-16 tervezés, 2016-tól folyamatos megvalósítás
<b>Hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok integrációját, sikeres tanulását célzó programok</b>	Iskolai és iskolán kívüli tanulást segítő és szabadidős/sport programok, közösségi/ifjúsági szociális munka, iskolai szociális munka, iskolai gyermekvédelem erősítése. Civil, egyházi szervezetek, önkéntesek (kortárs segítők) bevonása. Hátrányos helyzetű gyermekek korai fejlesztését, óvodai nevelését segítő programok	Polgármester Bishcitz J. Integrált Humán Szolgáltató Központ KLIK	VEKOP 6.2. vagy VEKOP 7. prioritás	2015-16 tervezés, 2016-tól folyamatos megvalósítás

## 6 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

### 6.1 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

#### 6.1.1 Magasabb szintű tervekkel való összefüggés

A 2014-2020-as uniós tervezési időszakra való felkészülés jegyében mind európai, mind hazai szinten számos területi valamint ágazati fejlesztési stratégia készült, vagy készül, mely magasabb területi szinten jelöl ki fejlesztési irányokat. Ezek ismerete, figyelembe vétele a stratégiakészítés során követelmény. Erzsébetváros fejlesztési irányai, s a célok elérését biztosító projektek megvalósítása ezzel egyúttal hozzájárul a fővárosi, országos, és az uniós célkitűzések teljesítéséhez is - természetesen különböző mértékben. A következőkben az ITS-ben megfogalmazott célkitűzéseknek az alábbi stratégiai dokumentumokban megfogalmazott célkitűzésekhez való hozzájárulása kerül bemutatásra:

- Európa 2020 stratégia és illeszkedés az EU 11 tematikus céljához
- Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
- Budapest Területfejlesztési Koncepciója (BTFK) és Területfejlesztési Programja (FŐTEP)
- Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció (továbbiakban: Budapest 2030)
- Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban: BP ITS 2020).

#### *Európai Unió fejlesztéspolitikai irányai*

Az Európai Unió 2020-ig érvényes átfogó stratégiájának, az Európa 2020-nak a végrehajtásában kiemelt szerepet kap az európai városok fejlesztése. A stratégia Európa intelligens („smart”), fenntartható („sustainable”) és befogadó („inclusive”) növekedésének céljaira összpontosít, és e célokhoz az Európai Unió egészére vonatkoztatva konkrét célértékeket is társít a foglalkoztatás, a K+F, az éghajlatvédelem és fenntartható energiagazdálkodás, az oktatás valamint a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem területén.

Európa 2020 stratégia legfontosabb prioritásai

EU 2020	Erzsébetváros kapcsolódó stratégiai céljai
<b>Intelligens növekedés: tudáson és innováción alapuló gazdaság</b>	1. A turisztikai és kreatív gazdaság fejlődésének, hálózatosodásának segítését
<b>Fenntartható növekedés: erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb és versenyképesebb gazdaság.</b>	-
<b>Inkluzív növekedés: magas foglalkoztatás, valamint szociális és területi kohézió jellemezte gazdaság</b>	3. A helyi társadalom kohéziójának növelését, és a helyi humán szolgáltatások javítását 6. Külső-Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése

Az Európai Unió az „Európa 2020” stratégia céljainak eléréséhez, a 2014-2020 közötti kohéziós politikájának végrehajtása kapcsán 11 tematikus célt (s ezekhez tartozó úgynevezett beruházási prioritásokat) rendelt. Az alábbiakban azt foglaljuk össze, hogy az ITS stratégiai céljai, mely EU tematikus célok megvalósításához milyen mértékben járulnak hozzá.

	Erzsébetváros ITS kapcsolódása (középtávú célok)						
EU tematikus célok	A lakó környezeti minőség további javítása	A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése	A helyi társadalom kohéziójának növelése, és a helyi humán szolgáltatások javítása	Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése	Nagy kereskedelmi tengelyek feléléstése	Külső Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése	Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése
1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése		KÖZEPES	IRRELEVÁNS				
2. Az IKT-khoz való hozzáférés elősegítése és a technológiák használatának és minőségének fokozása			GYENGE				
3. A KKV-k versenyképességének fokozása		ERŐS					
4. Az alacsony szén-dioxid kibocsátásra való áttérés támogatása minden ágazatban							
5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése							
6. Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése							
7. A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák előtti akadályok elhárítása							
8. A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése							
9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem							
10. Beruházás az oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba							
11. Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása							

## Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

A 2014-2020-as időszakra való felkészülés egyik alapja az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció, mely meghatározza a fejlesztéspolitika átfogó céljait, valamint az arra épülő középtávú – 2020-ig tartó időszakra érvényes – prioritásait. Külön fejezete foglalkozik a városhálózat szerkezetének alakulásával (tér szerkezet) és a városfejlesztés nemzeti prioritásainak felvázolásával.

Az OFTK által megfogalmazott nemzeti jövőkép szerint „Magyarország 2030-ban Kelet–Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

A nemzeti jövőkép elérése érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg. A specifikus célok nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel.

Az OFTK középtávú célrendszeréből az illeszkedést a városfejlesztés terén, illetve a Fővárosra megfogalmazott célokra keresztül vizsgáljuk:

	Erzsébetváros ITS kapcsolódása (középtávú célok)						
OFTK középtávú céljai	A lakókörnyezeti minőség további javítása	A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése	A helyi társadalom kohéziójának növelése, és a helyi humán szolgáltatások javítása	Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése	Nagy kereskedelmi tengelyek feléléstése	Külső Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése	Városrészközpontok közterületi, funkcionális fejlesztése
A városfejlesztés szempontjai és nemzeti prioritásai:	KÖZEPES	ERŐS					
Fenntartható és harmonikus város-vidék kapcsolat			IRRELEVÁNS		GYENGE		
Fenntartható és kompakt városszerkezet							
Energiafüggőség csökkentése és klímavédelem							
A demográfiai változások - a városi népességfogyás kezelése, a családok és a helyi közösségek megerősítése							
A leromlott városrészek hanyatlásának megállítása, megelőzése							
Együttműködés a többszintű kormányzás jegyében							
A helyi és térségi gazdaságfejlesztés							
Budapestre megfogalmazott fejlesztési irányok							
A térségi pozíció erősítése a földrajzi, geopolitikai adottságok kihasználásával							
Az összmagyarság identitásának erősítése a Kárpát-medence kulturális központjaként							
Összehangolt fejlesztések a várostérségben – feladatmegosztás megszervezése							



Egységes Budapest – hatékony közigazgatási rendszerrel.							
A népesség megtartása vonzó, egészséges életkörülmények biztosításával, az esélyegyenlőség megerősítésével és a rugalmas lakásstruktúra kialakításával							
Kezdeményező város- és térségfejlesztés, tudás- és készség alapú gazdaságfejlesztés, zöld gazdasági kultúra meggyökereztetése, valamint a turizmusban rejlő gazdasági lehetőségek kihasználása							
A gazdasági fejlődést lehetővé tevő differenciált területi kínálat biztosítása							
A város és a Duna együttélésének megteremtése							
Kiegyensúlyozott városi térszerkezet kialakítása differenciált központrendszerrel, a kompakt város elvének megvalósítása							
A területhasználat és a közlekedés integrált fejlesztése, a városi közösségi közlekedés súlyának növelése							

### Budapest Területfejlesztési Kon koncepciója (BTFK)

	Erzsébetváros ITS kapcsolódása (középtávú célok)						
BTFK Stratégiai cél	A lakókörnyezeti minőség további javítása	A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése	A helyi társadalom kohéziójának növelése, és a helyi humán szolgáltatások javítása	Zsidónegyed komplex funkcionális fejlesztése	Nagy kereskedelmi tengelyek feléléstése	Külső Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése	Városrészközpontok közterületi funkcionális fejlesztése
1. Kezdeményező, együttműködő terület-, város- és térségfejlesztés	IRRELEVÁNS	KÖZEPES					
2. Tudás alapú, versenyképes, innovatív és "zöld" gazdaság	GYENGE	ERŐS					
3. Partnerség - a jövő közös tervezése, összehangolt fejlesztések Budapesten és a várostérségben							
4. Nemzetközi szerepkör erősítése a térségi pozíció kihasználásával							
5. Hatékony városszerkezet kialakítása - kompakt város							
6. A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és táji adottságok megőrzése							
7. Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése							
8. Befogadó, támogató, aktív társadalom							
9. Rugalmas és korszerű lakásstruktúra kialakítása							

**Budapest 2030**

Az ITS stratégiai céljainak hozzájárulása a Budapest 2030 céljaihoz:

	Erzsébetváros ITS kapcsolódása (középtávú célok)						
Budapest 2030 céljai	A lakókörnyezeti minőség további javítása	A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése	A helyi társadalom kohéziójának növelése, és a helyi humán szolgáltatások javítása	Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése	Nagy kereskedelmi tengelyek feléléstése	Külső Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése	Városrészközpontok közterületi funkcionális fejlesztése
Kezdeményező városfejlesztés	KÖZEPES	ERŐS					
Partnerség - a jövő közös tervezése a térségben és országosan	IRRELEVÁNS						
Egységes Budapest							
Budapest nemzetközi és európai szerepének erősítése							
Egészséges környezeti feltételek megteremtése		GYENGE					
Klímavédelem és hatékony energiafelhasználás							
Az egyedi városkarakter értékalapú megőrzése és fejlesztése							
A Dunával együttélő város							
Hatékony, kiegyensúlyozott városszerkezet - kompakt város							
A barnamezős területek a városfejlesztés célterületei							
Intelligens mobilitás							
Tudás, készség és zöldalapú gazdaságfejlesztés							
Önfenntartó városgazdálkodási rendszer							
Kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése							
Humán szolgáltatások optimalizálása							
Igényekhez igazodó, rugalmas lakásstruktúra megteremtése							

## Budapest 2020

Az ITS stratégiai céljainak hozzájárulása a Budapest 2020 céljaihoz:

Budapest 2020 stratégiai céljai	Erzsébetváros ITS kapcsolódása (középtávú célok)						
	A lakókörnyezeti minőség további javítása	A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése	A helyi társadalom kohéziójának növelése, és a helyi humán szolgáltatások javítása	Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése	Nagy kereskedelmi tengelyek felélesztése	Külső Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése	Városrészközpontok közterületi funkcionális fejlesztése
1. Kezdeményező, együttműködő városfejlesztés							
2. Vállalkozás- és beruházásbarát gazdasági környezet							
3. Intelligens városműködés							
4. Sokszínű, értékőrző, zöld nagyvárosi környezet							
5. Nyitott, szolidáris és aktív budapestiek							
6. Dunával együttélő város							

### 6.1.2 Kerületi tervekkel való összefüggés

#### Erzsébetváros Településfejlesztési Konceptiójának és az ITS célrendszerének összefüggése

Az ITS céljainak megfogalmazásánál az alapot a hosszú távú településfejlesztési koncepció jövőképe és átfogó céljai jelentették. Erzsébetváros településfejlesztési koncepciója 3 hosszú távú, átfogó célt határozott meg, melyek biztosítják a jövőkép teljesülését. Az ITS 3 tematikus és négy területi középtávú célja hozzájárul ezen három hosszú távú cél megvalósításához. A három hosszú távú cél megvalósítását egy-egy tematikus középtávú fejlesztési cél szolgálja közvetlenül, melyek azonban közvetett módon a másik egy vagy két hosszú távú fejlesztési cél teljesüléséhez is hozzájárulnak.

A **Befogadó, szolidáris és aktív társadalom hosszú távú céljának** megvalósítása érdekében került kialakításra „a helyi társadalom kohéziójának növelése, a humánszolgáltatások fejlesztése” középtávú cél. A középtávú cél magában foglalja a lakosság körében a helyi identitás erősítését, a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózásának, és a segítségre szoruló csoportok támogatását, illetve az ezzel kapcsolatos intézkedéseket. A középtávú társadalmi cél közvetett módon hozzájárul a lakókörnyezet fejlesztéséhez is. Egy összetartó, erős identitású, működő kisközösségekből álló helyi társadalomnak alapvető érdeke a

szűkebb és tágabb lakókörnyezetének fejlesztése és ennek érdekében a társadalom tagjai mind pénzügyi, mind pedig humán erőforrásukat is hajlandók aktivizálni. A leszakadó társadalmi csoportok felzárkóztatását célzó intézkedések pedig a hátrányos helyzetű csoportokat tehetik képessé arra, hogy megfelelő támogatás révén, de részt tudjanak vállalni a lakóépületük, környezetük megújításában. A megerősödött helyi gazdaság, illetve azok tagjai is hozzájárulhatnak egy befogadó szolidáris társadalom kialakításához, elsősorban a helyi foglalkoztatási programokban való részvétel és a helyi kulturális, közösségi események, programok támogatásával.

A **„Megőrzött épített örökségével együtt élő, jó minőségű, több generáció számára vonzó lakó- és belvárosi környezet”** hosszú távú célhoz közvetlenül „a lakókörnyezet további javítása az eklektikus örökség figyelembe vételével” cél rendelhető, azonban a középtávú célok közül a gazdasági szempontú („A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése”) is hozzájárulhat a lakókörnyezet fejlesztéséhez egyrészt oly módon, hogy az intenzívebb gazdasági tevékenységből befolyó helyi adó (vagy visszaosztott adó) felhasználható a lakókörnyezet, az épített örökség fejlesztésére, illetve az ehhez kapcsolódó helyi támogatások (pl. társasházi felújítási támogatások) finanszírozására, másrészt a jelenlévő, prosperáló gazdasági szereplők is megfelelő partnerségi és ösztönző környezetben maguk is közvetlenül folytathatnak felújítási tevékenységet (pl. épület felújításban nagyobb finanszírozási rész vállalása társasház felújítás esetén, zöldfelület fejlesztésében való aktívabb részvétel). Az utóbbi típusú szerepvállalás arra a feltételezésre épül, hogy egy gazdasági szereplőnek érdeke, hogy minőségi vállalkozási környezetben működjön, amennyiben a jelenlétét hosszabb távon képzei el egy adott helyen. Az erős helyi társadalmi kohézió és helyi identitású közösségek pedig a lakókörnyezettel törődő, azért tenni kész lakosságot feltételezik, mely nagyban segíti az épített örökség megfelelő megújítását is.

A **„Erzsébetváros az innovatív és kreatív gazdaság központja”** hosszú távú gazdasági cél teljesülését a „Turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése” középtávú cél szolgálja. A vonzó gazdasági környezet megteremtésének azonban fontos része a vállalkozások jó minőségű, fizikai környezetének megteremtése is, illetve, hogy egy olyan működő társadalmi környezetbe illeszkedhessenek a szereplők, mellyel lehetséges egy kölcsönös, közös érdekek megtalálásán alapuló, partneri viszony építése, mind közös tevékenységek esetében (pl. környezeti felújítások, közösségi események), mind a felmerülő konfliktusok megoldásában.

A **középtávú területi célok** szintén különbözőképpen járulnak hozzá az átfogó célok teljesüléséhez. A „Zsidónegyed komplex funkcionális fejlesztése”, és a „Nagy kereskedelmi tengelyek felélesztése” területi célok elsősorban a gazdasági hosszú távú célhoz járulnak hozzá.

A „Városrész központok funkcionális és közterületi fejlesztése” területi cél leginkább a vonzó lakó és belvárosi környezet kialakítását szolgálja, de hozzájárul a helyi közösségek, helyi identitás erősítésén keresztül a hosszú távú társadalmi cél realizálásához is.

A „Külső-Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése” területi cél a „Befogadó, szolidáris és aktív társadalom” hosszú távú cél elérését szolgálja, de természetesen a vonzó lakókörnyezet kialakítását is eredményezi.

Erzsébetváros Településfejlesztési Konceptiójában bemutatásra került, hogy az átfogó célok a Jövőképből kerültek meghatározásra, éppen ezért az ITS középtávú céljainak teljesülése egyben hozzájárulnak a Jövőkép teljesüléséhez is.

Erzsébetváros Területfejlesztési Konceptiójának céljai	ITS középtávú céljainak hozzájárulása a hosszú távú célok megvalósulásához						
	Tem 1: A lakóközvetési minőség további javítása	Tem 2: A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése	Tem 3: A helyi társadalom kohéziójának növelése, és a helyi humán szolgáltatások javítása	Ter 1: Zsidónegyed komplex funkcionális fejlesztése	Ter 2: Nagy kereskedelmi tengelyek feléléstése	Ter 3: Külső Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése	Ter 4: Városrész központok funkcionális és közterületi fejlesztése
<b>ÁTFOGÓ , HOSSZÚ TÁVÚ CÉLOK</b>							
Á1: Befogadó, szolidáris és aktív társadalom							
Á2: Megőrzött épített örökségével együtt élő, jó minőségű, több generáció számára vonzó lakó- és belvárosi környezet		<b>ERŐS</b>					
Á3: Erzsébetváros az innovatív és kreatív gazdaság központja	<b>KÖZEPES</b>						
<b>RÉSZCÉLOK</b>							
Érték- és környezettudatos aktív helyi közösségek		<b>GYENGE</b>					
A szükségletekhez és igényekhez rugalmasan igazodó, hatékony humánszolgáltatások		<b>IRRELE- VÁNS</b>					
Szociálisan hátrányos helyzetűek társadalmi felzárkózásának segítése							
Lakhatási feltételek javítása és diverzifikálása							
Sport, rekreációs lehetőségek bővítése a használaton kívüli bérlemények felhasználásával							
Az eklektikus történeti épületállomány értékelvű megőrzése és megújítása, minőségi fejlesztése							
A közterületek közlekedési, használati szempontú és minőségi megújítása							
A környezeti ártalmak és kedvezőtlen klímahatások csökkentése							
A kerület funkcionális gazdagságának megőrzése							
Kreatív és kulturális gazdaság további fejlődése a helyi hagyományokon alapulva							
A helyi foglalkoztatás erősítése							
Hagyományos nagyvárosi kereskedelmi tengelyek - Nagykörút, Rákóczi út, Király utca / forgalomcsillapítása, kereskedelem élénkítése							
Zsidónegyed, Klauzál tér / komplex kulturális- turisztikai kínálat fejlesztése							
Csikágó, Verseny utca / szociális városrehabilitációs program							
Almássy tér, Garay tér, Rottenbiller utca környéke / városrész központok funkcionális fejlesztése, belvárosi funkciók fokozatos kiterjesztése, épületállomány célzott megújítása							

Rövidítések: Tem – Tematikus cél, Ter – Területi cél

## 6.2. A STRATÉGIA BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

A célok és helyzetértékelés megállapításai közötti kapcsolat összefoglaló bemutatása a következő:

1. A lakókörnyezeti minőség további javítása	Erősségek	<ul style="list-style-type: none"> <li>A történeti belvároshoz kapcsolódó, európai viszonylatban is értékes városszövet és épületállomány, UNESCO által védett területek, jelentős közszolgáltató intézmények a kerületben</li> <li>Fővárosi szinten is jelentős számú védett műemlék, valamint műemléki környezet</li> <li>Beruházások városképi megjelenésének kiemelt előkészítése, a tervezés figyelemmel kísérése (Műszaki-Főépítési Iroda együttműködésével)</li> <li>Nyári időszakban zajkommandó működtetése.</li> <li>Az Erzsébet Terv Fejlesztési Program keretén belül utak, közterületek, parkok ütemezett felújítása</li> <li>A közintézmények és közterületek akadálymentesítése folyamatosan, ütemezve halad</li> <li>Sűrű közösségi közlekedés, jó éjszakai elérhetőség</li> <li>A kerület határain lévő tömegközlekedési átszállási csomópontok jó lehetőséget biztosítanak 4-es metró kiépülése, Baross tér felszíni rendezése</li> <li>Sokszínű kultúrával rendelkező kerület</li> <li>Rugalmas lakásszektor – bérlakások</li> <li>Szolgáltatások minőségi fejlesztése, együttműködési rendszerek fejlesztése, megújuló infrastruktúra</li> <li>A belső városközponti területeken változatos funkciók, kimagasló közigazgatási és üzleti szolgáltatási színvonal</li> <li>Felelős gazdálkodás, működési többlet</li> <li>Felelős kerületi stratégiai tervezés (Erzsébet Terv)</li> <li>A kerületi intézmények tervszerű megújítása</li> <li>Erzsébetváros önkormányzatának tulajdonában vannak a közcélú feladatok ellátásához szükséges ingatlanok</li> <li>Kerület „húzóprojektjeinek” megvalósulása (Almássy tér, Kultúra utcája)</li> </ul>
	Lehetőségek	<ul style="list-style-type: none"> <li>A fővárossal és más társkerületekkel egyeztetett közös előnyöket biztosító városszerkezet fejlesztés</li> <li>Uniós források elérhetők: kerékpáros közlekedésre, társadalmilag leromlott város területekre, épületállomány energiahatékony megújítására, alternatív energiák hasznosítására</li> <li>Világörökséghez kapcsolódó területrészek közös revitalizációja, fejlesztése</li> <li>Társadalmi igény nő a városi zöldfelületek, alternatív zöldterületek, sétáló zónák iránt (Gozdsdu-udvar, Madách sétány)</li> <li>Parkolóházak megépülése a kerületben, és a társkerületekben</li> <li>Vegyesebb társadalmi és korszerkezet segíti a lakásállomány megújulását, érdekltség az energia felhasználás csökkentésében</li> <li>A turizmus kapcsán további fiatal, képzett, nemzetközileg mobilis réteg keres lakóhelyet az Erzsébetvárosban</li> <li>A city-funkciók terjedése új ingatlankeresletet jelent Erzsébetvárosban, ez segítheti az épületállomány felújítását</li> <li>Városligethez kapcsolódó új fejlesztések keresletet teremtenek a Külső-Erzsébetvárosban</li> <li>Energetikai program folytatása az önkormányzati intézményekben a kerületi költségvetés tehermentesítésére</li> <li>Uniós források kihasználása az épületállomány megújítására</li> </ul>
	Gyengeségek /problémák	<ul style="list-style-type: none"> <li>Történetileg kialakult nagy mértékű beépítettség és beépítési sűrűség</li> <li>A mai használatnak nem megfelelő városszerkezet</li> <li>A jogszabályi háttér miatt a telkek hosszútávú beépítetlensége és/vagy nem megfelelő hasznosítása</li> <li>Értékes, kulturális örökséget képező épületegyüttesek leromlott állapot</li> <li>A beépítések intenzifikálódásával romlik az átszellőzés, fokozódik a városi hősziget-hatás</li> <li>Minimális mértékű megújuló energiahasznosítás</li> <li>Nem épült ki megfelelő közmu-alagút rendszer</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>Rákóczi út és Thököly út mentén magas a forgalomterhelés, valamint az ebből fakadó zaj- és légszennyezés</li> <li>A levegő és zaj szennyezettség jelentős, valamint fokozódik a rezgés-, fény- és vizuális szennyezés</li> <li>Zöldterületek száma és nagysága alacsony</li> <li>Kulturált ebirtartás hiánya, kutyapiszok a közterületeken</li> <li>Zsúfolt úthálózat, parkolóhelyek hiánya</li> <li>A tervezettnél nagyobb mértékben növekszik a forgalom, illetve a helyi gépjármű állomány</li> <li>Beépíthető területek hiánya, ingatlanfejlesztési lehetőségek korlátozottak</li> <li>Korlátozott új lakásépítési lehetőségek</li> <li>A forgalmas turisztikai helyeken a lakó és a turisztikai funkciók konfliktusba kerülnek egymással</li> <li>Nagy utak mentén, egyes városrészekben kereskedelmi funkciók hanyatlása</li> <li>Földszinti üzlethelyiségek gyakran nem követték a kereskedelmi szerkezetváltás szükségleteit</li> <li>Egyes pályázati forrás lehetőségek nem kerültek kihasználásra előző időszakban</li> </ul>
<b>2. A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése</b>	<b>Erősségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Fővárosi szinten is jelentős számú védett műemlék, valamint műemléki környezet</li> <li>A történeti belvároshoz kapcsolódó, európai viszonylatban is értékes városszövet és épületállomány, UNESCO által védett területek</li> <li>Több, jelentős közszolgáltató intézmény a kerületben</li> <li>Beruházások városképi megjelenésének kiemelt előkészítése, a tervezés figyelemmel kísérése (Műszaki-Főépítési Iroda együttműködésével)</li> <li>Nyári időszakban zajkommandó működtetése.</li> <li>Az Erzsébet Terv Fejlesztési Program keretén belül utak, közterületek, parkok ütemezett felújítása</li> <li>Sűrű közösségi közlekedés, jó éjszakai elérhetőség</li> <li>Sokszínű kultúrával rendelkező kerület</li> <li>Felzárkózó társadalom szerkezet (képzettségi, foglalkoztatottsági szint)</li> <li>Szolgáltatások minőségi fejlesztése, együttműködési rendszerek fejlesztése, megújuló infrastruktúra</li> <li>A belső városközponti területeken változatos funkciók, kimagasló közigazgatási és üzleti szolgáltatási színvonal</li> <li>Erősödő tercier szektor: turizmus, szálláshelyek, vendéglátás</li> <li>Magasan képzett, fiatal népesség növekvő jelenléte a helyi munkaerő- és fogyasztási piacon</li> <li>A Zsidónegyed és a romkocsmák nemzetközi szintű turisztikai desztináció</li> <li>A turizmusra épülő kulturális gazdaság erősödése</li> <li>Kerület „húzóprojektjeinek” megvalósulása (Almássy tér, Kultúra utcája)</li> </ul>
	<b>Lehetőségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>A fővárossal és más társkerületekkel egyeztetett közös előnyöket biztosító városszerkezet fejlesztés</li> <li>Világörökséghez kapcsolódó területrészek közös revitalizációja, fejlesztése</li> <li>Társadalmi igény nő a városi zöldfelületek, alternatív zöldterületek, sétáló zónák iránt (Gozsdu-udvar, Madách sétány)</li> <li>Parkolóházak megépülése a kerületben, és a társkerületekben</li> <li>A kerületre irányuló nemzetközi turizmus további növekedése a helyi gazdaság motorja lehet</li> <li>A turizmus kapcsán további fiatal, képzett, nemzetközileg mobilis réteg keres lakóhelyet az Erzsébetvárosban</li> <li>A city-funkciók terjedése új ingatlankeresletet jelent az Erzsébetvárosban, ez segítheti épületállomány felújítását</li> <li>A növekvő kereslet segítheti az innovatív turisztikai, lakossági és üzleti szolgáltatások megtelepedését</li> <li>Városligethez kapcsolódó új fejlesztéseknek keresletet teremt a Külső-Erzsébetvárosban</li> <li>Jobb minőségű szállodaépítés magasabb státuszú turistákat vonz a területre</li> <li>Uniós források kihasználása az épületállomány megújítására</li> <li>Gazdaságfejlesztési feladatok fővárosi és kerületi összehangolása</li> </ul>
	<b>Gyengeségek / problémák</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>A mai használatnak nem megfelelő városszerkezet</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Értékes, kulturális örökséget képező épületegyüttesek leromlott állapota</li> <li>▪ A beépítések intenzifikálódásával romlik az átszellőzés, fokozódik a városi hősziget-hatás</li> <li>▪ Zöldterületek száma és nagysága alacsony</li> <li>▪ Kulturált ebttartás hiánya, kutya piszok a közterületeken</li> <li>▪ Zsúfolt úthálózat, parkolóhelyek hiánya</li> <li>▪ Beépíthető területek hiánya, ingatlanfejlesztési lehetőségek korlátozottak</li> <li>▪ Korlátozott új lakásépítési lehetőségek</li> <li>▪ A forgalmas turisztikai helyeken a lakó és a turisztikai funkciók konfliktusba kerülnek egymással</li> <li>▪ Fejlődő ágazatok egyenlőtlen területi eloszlása</li> <li>▪ Földszinti üzlethelyiségek gyakran nem követték a kereskedelmi szerkezetváltás szükségleteit</li> <li>▪ Nincs közös, a fővárossal együttműködő kerületmarketing stratégia</li> <li>▪ A gazdasági szereplők közötti együttműködés hiánya</li> </ul>
<b>3. A helyi társadalom kohéziójának növelése, és a helyi humán szolgáltatások javítása</b>	<b>Erősségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ A közintézmények és közterületek akadálymentesítése folyamatosan, ütemezve halad</li> <li>▪ Aktívkorúak felé eltolódó korstruktúra (fiatalok)</li> <li>▪ Sokszínű kultúrával rendelkező kerület</li> <li>▪ Felzárkózó társadalom szerkezet (képzettségi, foglalkoztatottsági szint)</li> <li>▪ Segélyezésben kieső források pótlása</li> <li>▪ Szolgáltatások minőségi fejlesztése, együttműködési rendszerek fejlesztése, megújuló infrastruktúra</li> <li>▪ A belső városközponti területeken változatos funkciók, kimagasló közigazgatási és üzleti szolgáltatási színvonal</li> <li>▪ Magasan képzett, fiatal népesség növekvő jelenléte a helyi munkaerő- és fogyasztási piacon</li> <li>▪ Felelős gazdálkodás, működési többlet</li> <li>▪ Felelős kerületi stratégiai tervezés (Erzsébet Terv)</li> <li>▪ A kerületi intézmények tervszerű megújítása</li> <li>▪ Erzsébetváros önkormányzatának tulajdonában vannak a közcélú feladatok ellátásához szükséges ingatlanok</li> </ul>
	<b>Lehetőségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Uniós források elérhetőek: kerékpáros közlekedésre, társadalmilag leromlott város területekre, épületállomány energiahatékony megújítására, alternatív energiák hasznosítására</li> <li>▪ A fiatalok érdeklődése a kerület iránt lehetőséget jelent a magasabb képzettségűek vonzására, a kedvezőbb demográfiai folyamatok megindítására,</li> <li>▪ Vegyesebb társadalmi és korszerkezet segíti a lakásállomány megújulását, érdekltség az energia felhasználás csökkentésében</li> <li>▪ Külső pályázati források felhasználásával a hátrányos helyzetű lakosság felzárkózásának segítése</li> <li>▪ Külső humán erőforrások bevonása (önkéntesség, helyi közösség), az együttműködések további erősödése növeli az önkormányzati szolgáltatások hatékonyságát</li> <li>▪ Energetikai program folytatása az önkormányzati intézményekben a kerületi költségvetés tehermentesítésére</li> <li>▪ Uniós források kihasználása az épületállomány megújítására</li> </ul>
	<b>Gyengeségek / problémák</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Csökkenő népesség, magas számú nem bejelentett népesség</li> <li>▪ Magas az egyszemélyes háztartások és az idősek aránya, alacsony a gyerekek aránya</li> <li>▪ Alacsonyabb jövedelemszint, hátrányos helyzetűek magas száma</li> <li>▪ Rossz egészségi állapot</li> <li>▪ Házi orvosi ellátásban, óvodákban idősödő szakemberek</li> <li>▪ Szociális ellátórendszer túlterheltsége</li> </ul>
<b>4. Zsidó negyed komplex funkcionális fejlesztése</b>	<b>Erősségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Beruházások városképi megjelenésének kiemelt előkészítése, a tervezés figyelemmel kísérése (Műszaki-Főépítési Iroda együttműködésével)</li> <li>▪ Nyári időszakban zajkommandó működtetése.</li> <li>▪ Az Erzsébet Terv Fejlesztési Program keretén belül utak, közterületek, parkok ütemezett felújítása</li> <li>▪ Sűrű közösségi közlekedés, jó éjszakai elérhetőség</li> <li>▪ Aktívkorúak felé eltolódó korstruktúra (fiatalok)</li> <li>▪ Sokszínű kultúrával rendelkező kerület</li> </ul>



		<ul style="list-style-type: none"> <li>Felzárkózó társadalom szerkezet (képzettségi, foglalkoztatottsági szint)</li> <li>A belső városközponti területeken változatos funkciók, kimagasló közigazgatási és üzleti szolgáltatási színvonal</li> <li>Erősödő tercier szektor: turizmus, szálláshelyek, vendéglátás</li> <li>Magasan képzett, fiatal népesség növekvő jelenléte a helyi munkaerő- és fogyasztási piacon</li> <li>A Zsidónegyed és a romkocsmák nemzetközi szintű turisztikai desztináció</li> <li>A turizmusra épülő kulturális gazdaság erősödése</li> <li>Felelős kerületi stratégiai tervezés (Erzsébet Terv)</li> <li>A történeti belvároshoz kapcsolódó, európai viszonylatban is értékes városszövet és épületállomány, UNESCO által védett területek</li> <li>Több, jelentős közszolgáltató intézmény a kerületben</li> <li>Fővárosi szinten is jelentős számú védett műemlék, valamint műemléki környezet</li> </ul>
	<b>Lehetőségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Uniók források elérhetőek: kerékpáros közlekedésre, társadalmilag leromlott város területekre, épületállomány energiahatékony megújítására, alternatív energiák hasznosítására</li> <li>Világörökséghez kapcsolódó területrészek közös revitalizációja, fejlesztése</li> <li>Társadalmi igény nő a városi zöldfelületek, alternatív zöldterületek, sétáló zónák iránt (Gozsdu-udvar, Madách sétány)</li> <li>Parkolóházak megépülése a kerületben, és a társkerületekben</li> <li>Vegyesebb társadalmi és korszerkezet segíti a lakásállomány megújulását, érdekeltség az energia felhasználás csökkentésében</li> <li>A kerületre irányuló nemzetközi turizmus további növekedése a helyi gazdaság motorja lehet</li> <li>A turizmus kapcsán további fiatal, képzett, nemzetközileg mobilis réteg keres lakóhelyet Erzsébetvárosban</li> <li>A city-funkciók terjedése új ingatlankezelést jelent az Erzsébetvárosban, ez segítheti az épületállomány felújítását</li> <li>A növekvő kereslet segítheti az innovatív turisztikai, lakossági és üzleti szolgáltatások megtelepedését</li> <li>Jobb minőségű szállodaépítés magasabb státuszú turistákat vonz a területre</li> <li>Uniók források kihasználása az épületállomány megújítására</li> <li>Gazdaságfejlesztési feladatok fővárosi és kerületi összehangolása</li> </ul>
	<b>Gyengeségek / problémák</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Történetileg kialakult nagy mértékű beépítettség és beépítési sűrűség</li> <li>A mai használatnak nem megfelelő városszerkezet</li> <li>A jogszabályi háttér miatt a telkek hosszútávú beépíthetősége és/vagy nem megfelelő hasznosítása</li> <li>Értékes, kulturális örökséget képező épületegyüttesek leromlott állapota</li> <li>A beépítések intenzifikálódásával romlik az átszellőzés, fokozódik a városi hősziget-hatás</li> <li>A levegő és zaj szennyezettség jelentős, valamint fokozódik a rezgés-, fény- és vizuális szennyezés</li> <li>Zöldterületek száma és nagysága alacsony</li> <li>Kulturált ebttartás hiánya, kutypiszok a közterületeken</li> <li>Zsúfolt úthálózat, parkolóhelyek hiánya</li> <li>Csökkenő népesség, magas számú nem bejelentett népesség</li> <li>Beépíthető területek hiánya, ingatlanfejlesztési lehetőségek korlátozottak</li> <li>Korlátozott új lakásépítési lehetőségek</li> <li>A forgalmas turisztikai helyeken a lakó és a turisztikai funkciók konfliktusba kerülnek egymással</li> <li>Fejlődő ágazatok egyenlőtlen területi eloszlása</li> <li>Földszinti üzlethelyiségek gyakran nem követték a kereskedelmi szerkezetváltás szükségleteit</li> <li>Nincs közös, a fővárossal együttműködő kerületmarketing stratégia</li> <li>A gazdasági szereplők közötti együttműködés hiánya</li> <li>A helyi gazdaságpolitika hasznait a kerület csak korlátozottan élvezi a forrásmegosztás miatt</li> </ul>
<b>5. Nagy kereskedelmi</b>	<b>Erősségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Beruházások városképi megjelenésének kiemelt előkészítése, a tervezés figyelemmel kísérése (Műszaki-Főépítési Iroda együttműködésével)</li> </ul>

<b>tengelyek felélesztése</b>		<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Sűrű közösségi közlekedés, jó éjszakai elérhetőség</li> <li>▪ A kerület határain lévő tömegközlekedési átszállási csomópontok jó lehetőséget biztosítanak</li> <li>▪ 4-es metró kiépülése, Baross tér felszíni rendezése</li> <li>▪ Aktívkorúak felé eltolódó korstruktúra (fiatalok)</li> <li>▪ Felzárkózó társadalom szerkezet (képzettségi, foglalkoztatottsági szint)</li> <li>▪ Erzsébetváros a fővárosi közigazgatási központ része</li> <li>▪ A belső városközponti területeken változatos funkciók, kimagasló közigazgatási és üzleti szolgáltatási színvonal</li> <li>▪ Erősödő tercier szektor: turizmus, szálláshelyek, vendéglátás</li> <li>▪ Magasan képzett, fiatal népesség növekvő jelenléte a helyi munkaerő- és fogyasztási piacon</li> </ul>
	<b>Lehetőségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ A fővárossal és más társkerületekkel egyeztetett közös előnyöket biztosító városszerkezet fejlesztése</li> <li>▪ Uniós források elérhetőek: kerékpáros közlekedésre, társadalmilag leromlott város területekre, épületállomány energiahatékony megújítására, alternatív energiák hasznosítására</li> <li>▪ Parkolóházak megépülése a kerületben, és a társkerületekben</li> <li>▪ A kerületre irányuló nemzetközi turizmus további növekedése a helyi gazdaság motorja lehet</li> <li>▪ A city-funkciók terjedése új ingatlankeresletet jelent Erzsébetvárosban, ez segítheti az épületállomány felújítását</li> <li>▪ A növekvő kereslet segítheti az innovatív turisztikai, lakossági és üzleti szolgáltatások megtelepedését</li> <li>▪ A Rákóczi út / Thököly út forgalmi rekonstrukciója, a villamos újrarendezése segíti a kereskedelem megújulását</li> <li>▪ Jobb minőségű szállodaépítés magasabb státuszú turistákat vonz a területre</li> <li>▪ Uniós források kihasználása az épületállomány megújítására</li> <li>▪ Gazdaságfejlesztési feladatok fővárosi és kerületi összehangolása</li> </ul>
	<b>Gyengeségek / problémák</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ A mai használatnak nem megfelelő városszerkezet</li> <li>▪ Értékes, kulturális örökséget képező épületgyűjtemények leromlott állapota</li> <li>▪ A beépítések intenzifikálódásával romlik az átszellőzés, fokozódik a városi hősziget-hatás</li> <li>▪ Rákóczi út és Thököly út mentén magas a forgalomterhelés, valamint az ebből fakadó zaj- és légszennyezés</li> <li>▪ A levegő és zaj szennyezettség jelentős, valamint fokozódik a rezgés-, fény- és vizuális szennyezés</li> <li>▪ Zöldterületek száma és nagysága alacsony</li> <li>▪ Kulturált ebttartás hiánya, kutyapiszok a közterületeken</li> <li>▪ Zsúfolt úthálózat, parkolóhelyek hiánya</li> <li>▪ A tervezettnél nagyobb mértékben növekszik a forgalom, illetve a helyi gépjármű állomány</li> <li>▪ Beépíthető területek hiánya, ingatlanfejlesztési lehetőségek korlátozottak</li> <li>▪ Fejlődő ágazatok egyenlőtlen területi eloszlása</li> <li>▪ Nagy utak mentén, egyes városrészekben a kereskedelmi funkciók hanyatlása</li> <li>▪ Földszinti üzlethelyiségek gyakran nem követték a kereskedelmi szerkezetváltás szükségleteit</li> <li>▪ Nincs közös, a fővárossal együttműködő kerületmarketing stratégia</li> <li>▪ A gazdasági szereplők közötti együttműködés hiánya</li> <li>▪ A helyi gazdaságpolitika hasznait a kerület csak korlátozottan élvezte a forrásmegosztás miatt</li> </ul>
<b>6. Külső Erzsébetváros leromlott területeinek fejlesztése</b>	<b>Erősségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ Az Erzsébet Terv Fejlesztési Program keretén belül utak, közterületek, parkok ütemezett felújítása</li> <li>▪ A közintézmények és közterületek akadálymentesítése folyamatosan, ütemezve halad</li> <li>▪ Sűrű közösségi közlekedés, jó éjszakai elérhetőség</li> <li>▪ A kerület határain lévő tömegközlekedési átszállási csomópontok jó lehetőséget biztosítanak</li> <li>▪ 4-es metró kiépülése, Baross tér felszíni rendezése</li> <li>▪ Aktívkorúak felé eltolódó korstruktúra (fiatalok)</li> <li>▪ Felzárkózó társadalom szerkezet (képzettségi, foglalkoztatottsági szint)</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>Rugalmas lakásszektor – bérlakások</li> <li>Segélyezésben kieső források pótlása</li> <li>Szolgáltatások minőségi fejlesztése, együttműködési rendszerek fejlesztése, megújuló infrastruktúra</li> <li>Magasan képzett, fiatal népesség növekvő jelenléte a helyi munkaerő- és fogyasztási piacon</li> <li>Felelős gazdálkodás, működési többlet</li> <li>Felelős kerületi stratégiai tervezés (Erzsébet Terv)</li> <li>A kerületi intézmények tervszerű megújítása</li> <li>Erzsébetváros önkormányzatának tulajdonában vannak a közcélú feladatok ellátásához szükséges ingatlanok</li> </ul>
	<b>Lehetőségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Uniós források elérhetőek: kerékpáros közlekedésre, társadalmilag leromlott város területekre, épületállomány energiahatékony megújítására, alternatív energiák hasznosítására</li> <li>Fiatalok érdeklődése a kerület iránt lehetőség magasabb képzettségűek vonzására, kedvezőbb demográfiai folyamatok megindítására,</li> <li>Vegyesebb társadalmi és korszerkezet segíti a lakásállomány megújulását, érdekeltség az energia felhasználás csökkentésében</li> <li>Külső pályázati források felhasználásával hátrányos helyzetű lakosság felzárkózásának segítése</li> <li>Külső humán erőforrások bevonása (önkéntesség, helyi közösség), együttműködések további erősödése növeli az önkormányzati szolgáltatások hatékonyságát</li> <li>A Rákóczi út / Thököly út forgalmi rekonstrukciója, a villamos újraindítása segíti a kereskedelem megújulását</li> <li>A Városligethez kapcsolódó új fejlesztések keresletet teremtenek Külső-Erzsébetvárosban</li> <li>Energetikai program folytatása az önkormányzati intézményekben a kerületi költségvetés tehermentesítésére</li> <li>Uniós források kihasználása az épületállomány megújítására</li> </ul>
	<b>Gyengeségek / problémák</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Történetileg kialakult nagy mértékű beépítettség és beépítési sűrűség</li> <li>A mai használatnak nem megfelelő városszerkezet</li> <li>A jogszabályi háttér miatt a telkek hosszútávú beépíthetősége és/vagy nem megfelelő hasznosítása</li> <li>A beépítések intenzifikálódásával romlik az átszellőzés, fokozódik a városi hősziget-hatás</li> <li>Minimális mértékű megújuló energiahasznosítás</li> <li>Nem épült ki megfelelő közmű-alagút rendszer</li> <li>A levegő és zaj szennyezettség jelentős, valamint fokozódik a rezgés-, fény- és vizuális szennyezés</li> <li>Zöldterületek száma és nagysága alacsony</li> <li>Kulturált ebttartás hiánya, kutypiszok a közterületeken</li> <li>A tervezettnél nagyobb mértékben növekszik a forgalom, illetve a helyi gépjármű állomány</li> <li>Csökkenő népesség, magas számú nem bejelentett népesség</li> <li>Magas az egyszemélyes háztartások és az idősek aránya, alacsony a gyerekek aránya</li> <li>Alacsonyabb jövedelemszint, hátrányos helyzetűek magas száma</li> <li>Rossz egészségi állapot</li> <li>Házi orvosi ellátásban, óvodákban idősödő szakemberek</li> <li>Szociális ellátórendszer túlterheltsége</li> <li>Nagy utak mentén, egyes városrészekben a kereskedelmi funkciók hanyatlása</li> <li></li> </ul>
<b>7. Városrészközpontok közterületi funkcionális fejlesztése</b>	<b>Erősségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Beruházások városképi megjelenésének kiemelt előkészítése, a tervezés figyelemmel kísérése (Műszaki-Főépítési Iroda együttműködésével)</li> <li>Az Erzsébet Terv Fejlesztési Program keretén belül utak, közterületek, parkok ütemezett felújítása</li> <li>A közintézmények és közterületek akadálymentesítése folyamatosan, ütemezve halad</li> <li>Sűrű közösségi közlekedés, jó éjszakai elérhetőség</li> <li>Aktívkorúak felé eltolódó korstruktúra (fiatalok)</li> <li>Sokszínű kultúrával rendelkező kerület</li> <li>Felzárkózó társadalom szerkezet (képzettségi, foglalkoztatottsági szint)</li> <li>Szolgáltatások minőségi fejlesztése, együttműködési rendszerek fejlesztése, megújuló</li> </ul>

		<p>infrastruktúra</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>A belső városközponti területeken változatos funkciók, kimagasló közigazgatási és üzleti szolgáltatási színvonal</li> <li>Magasan képzett, fiatal népesség növekvő jelenléte a helyi munkaerő- és fogyasztási piacon</li> <li>Felelős gazdálkodás, működési többlet</li> <li>Felelős kerületi stratégiai tervezés (Erzsébet Terv)</li> <li>A történeti belvároshoz kapcsolódó, európai viszonylatban is értékes városszövet és épületállomány, UNESCO által védett területek</li> <li>Több, jelentős közszolgáltató intézmény a kerületben</li> <li>Fővárosi szinten is jelentős számú védett műemlék, valamint műemléki környezet</li> <li>Kerület „húzóprojektjeinek” megvalósulása (Almássy tér, Kultúra utcája)</li> <li>A kerületi intézmények tervszerű megújítása</li> <li>Erzsébetváros önkormányzatának tulajdonában vannak a közcélú feladatok ellátásához szükséges ingatlanok</li> </ul>
	<b>Lehetőségek</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>A fővárossal és más társkerületekkel egyeztetett közös előnyöket biztosító városszerkezet fejlesztés</li> <li>Uniós források elérhetőek: kerékpáros közlekedésre, társadalmilag leromlott város területekre, épületállomány energiahatékony megújítására, alternatív energiák hasznosítására</li> <li>Világörökséghez kapcsolódó területrészek közös revitalizációja, fejlesztése</li> <li>Társadalmi igény nő a városi zöldfelületek, alternatív zöldterületek, sétáló zónák iránt (Gozdsdu-udvar, Madách sétány)</li> <li>Parkolóházak megépülése a kerületben, és a társkerületekben</li> <li>A kerületre irányuló nemzetközi turizmus további növekedése a helyi gazdaság motorja lehet</li> <li>A turizmus kapcsán további fiatal, képzett, nemzetközileg mobil réteg keres lakóhelyet Erzsébetvárosban</li> <li>A city-funkciók terjedése új ingatlankezelést jelent Erzsébetvárosban, ez segítheti az épületállomány felújítását</li> <li>Energetikai program folytatása az önkormányzati intézményekben a kerületi költségvetés tehermentesítésére</li> <li>Uniós források kihasználása az épületállomány megújítására</li> <li>Gazdaságfejlesztési feladatok fővárosi és kerületi összehangolása</li> </ul>
	<b>Gyengeségek /problémák</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Történetileg kialakult nagy mértékű beépítettség és beépítési sűrűség</li> <li>A mai használatnak nem megfelelő városszerkezet</li> <li>A jogszabályi háttér miatt a telkek hosszútávú beépíthetősége és/vagy nem megfelelő hasznosítása</li> <li>Értékes, kulturális örökséget képező épületegyüttesek leromlott állapota</li> <li>A beépítések intenzifikálódásával romlik az átszellőzés, fokozódik a városi hősziget-hatás</li> <li>A levegő és zaj szennyezettség jelentős, valamint fokozódik a rezgés-, fény- és vizuális szennyezés</li> <li>Zöldterületek száma és nagysága alacsony</li> <li>Kulturált ebttartás hiánya, kutya piszok a közterületeken</li> <li>Zsúfolt úthálózat, parkolóhelyek hiánya</li> <li>A tervezettnél nagyobb mértékben növekszik a forgalom, illetve a helyi gépjármű állomány</li> <li>Beépíthető területek hiánya, ingatlanfejlesztési lehetőségek korlátozottak</li> <li>Korlátozott új lakásépítési lehetőségek</li> <li>Fejlődő ágazatok egyenlőtlen területi eloszlása</li> <li>Nagy utak mentén, egyes városrészekben a kereskedelmi funkciók hanyatlása</li> <li>Földszinti üzlethelyiségek gyakran nem követték a kereskedelmi szerkezetváltás szükségleteit</li> <li>A gazdasági szereplők közötti együttműködés hiánya</li> <li>A helyi gazdaságpolitika hasznait a kerület csak korlátozottan élvezi a forrásmegosztás miatt</li> </ul>

## 7 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A kockázat jellege	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
finanszírozás	A Közép-magyarországi Régióban az uniós források korlátozottan lesznek elérhetőek, nagy verseny, a projektelőkészítés gyorsasága fog dönteni – a szűkös keretek hamar kimerülnek.	nagy	nagy	projektek előkészítését meg kell kezdeni és folyamatosan karbantartani a projektterveket, finanszírozási források monitorozására van szükség
finanszírozás	A potenciális partnerek (civil szervezetek, egyházak) informáltsága alacsony az uniós támogatási lehetőségekről, kapacitásuk a projekt előkészítésében korlátozottak.	közepes	közepes	partnerekkel való intenzív együttműködés és kommunikáció, ITS céljainak széleskörű ismertetése
finanszírozás	Vállalkozások eszköz- és telephelyfejlesztésre uniós forrást csak korlátozottan vehetnek igénybe Budapesten (csak K+F, piacra-jutás támogatása és energiahatékonysági fejlesztések); alacsony támogatási intenzitás; döntően visszatérítendő konstrukciók – alacsony forrásfelszívás a meglévő lehetőségek között is.	nagy	közepes	vállalkozások folyamatos tájékoztatása a –nemcsak uniós - lehetőségekről a helyi BKIK kirendeltség és a Budapesti Vállalkozásfejlesztési Közalapítvány bevonásával
finanszírozás	Szűkös forráskeretek mellett egymással „belső versenyben” lévő projektek kizorító hatása.	közepes	alacsony	döntéselőkészítés mechanizmusának kiépítése, költség-haszon elemzések, megvalósíthatósági vizsgálatok legalább előzetes szinten a projektek prioritizálása érdekében
finanszírozás	Az önkormányzat a szükséges önerőt nem fogja tudni biztosítani a pályázatokhoz.	közepes	magas	elsősorban a magas támogatási intenzitású VEKOP támogatási lehetőségek preferálása; önkormányzati hitelfelvétel; közös lobbizás a saját bevételek terén „gyengébb”, azaz kedvezőtlenebb gazdasági háttérrel rendelkező önkormányzatok körében - az önerő-alap létrehozására; körültekintő költségvetési tervezés
finanszírozás	Önerő biztosításának problémája a gazdasági szervezeteknél, különösen a KKV-knál.	nagy	nagy	Lobbizás a különböző kiegészítő pénzügyi konstrukciók kialakításában (pl. önerő alap)
finanszírozás	Önerő biztosításának problémája a lakossági energiahatékonysági beruházásoknál.	nagy	nagy	Lobbizás a különböző kiegészítő pénzügyi konstrukciók kialakításában (pl. önerő alap), önkormányzati szerepvállalás – addicionális forrásbiztosítás lehetőségeinek felmérése
finanszírozás	Többletköltségek jelentkezése a megvalósítás során a projekteknek.	alacsony	nagy	Professzionális projektelőkészítés, projektszinten kockázatok feltárása, kockázat-kezelési terv készítésével;
finanszírozás	Projektek megvalósítása után fenntartásban többletköltségek	közepes	közepes	Projektek professzionális előkészítése, cash-flow elemzések – döntések meghozatala a különböző

A kockázat jellege	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
	jelentkezése /elvárt bevételek elmaradása.			megvalósítási változatok alapján.
<i>együttműködés</i>	Partnerek bevonhatósága, felelősségvállalása és finanszírozási hátterének bizonytalansága következtében az önkormányzat – mint projektgazda – számára kockázat a bevonásuk.	alacsony	közepes	Jól megalapozott partnerség, folyamatos kapcsolattartás és bővítés a potenciális partnerek körében, a projektelőkészítésbe való bevonásuk: a stabil, megbízható partnerek „kiválasztása” a magasabb kockázattal járó projektekbe.
<i>jogi</i>	Projektekneli közbeszerzés elhúzódnak miatt a határidők tarthatóságának kockázata.	közepes	közepes	Jól előkészített közbeszerzési folyamatok és azok ütemezése.
<i>jogi</i>	Jogsabályi változások, melyek egyes projektek megvalósíthatóságát, finanszírozási hátterét is érinthetik.	közepes	közepes	-
<i>projektmenedzsment</i>	Projektek ütemezésének csúszása kivitelező hibájából.	közepes	közepes	Jól előkészített közbeszerzési folyamatok – kivitelező körülmények kiválasztása, szerződésekben megfelelő jogi eszközök (biztosítók, garancia-vállalás, stb.) beépítése.
<i>projektmenedzsment</i>	Projekt kiválasztási rendszer sajátosságaiból (TKR – területi kiválasztási rendszer) adódóan a projektterv pozitív elbírálása után a végső projekttervek benyújtásáig rendelkezésre álló idő rövid, a műszaki tartalmú projektek előkészítése kicsúszik a határidőből.	nagy	nagy	
<i>projektmenedzsment</i>	Hatósági engedélyek megszerzésnek elhúzódnak.	alacsony	nagy	Már a tervezés során megfelelő szintű és gyakoriságú egyeztetés, a projektek tervezésénél a szükséges hatósági engedélyeztetéshez szükséges idő megfelelő megtervezése (puffer beépítésével).
<i>társadalmi</i>	Lakossági konfliktusok a projektek megvalósításával járó kellemetlenségek miatt (építkezés zaj- és légszennyezés), megnövekedő forgalom miatt, stb..	alacsony	alacsony	Már a projektek előkészítése során megfelelő kommunikáció, mely a végrehajtás fázisában is többféle módon történik (a kötelező nyilvánosságbiztosításon túl).
	Társadalmi projektek irányában lakossági közömbösség.	alacsony	nagy	Kommunikáció, bevonási stratégiák alkalmazás már a projektek előkészítése során is, hatékony kommunikáció és nyilvánosságbiztosítás.
<i>környezeti, fenntarthatósági</i>	Frekvenciált helyszínek gyors amortizációja a felújítás után, közterület-használatban lakosság részéről a rossz magatartásformák fennmaradása, erősödése; kínálat bővülésével fenntartási költségek növekedése.	közepes	közepes	Tervezésnél kínálati elemek térben való „széthúzódnak”, kommunikáció, kampányok segítségével a lakosság bevonása a fenntartásba, a jó állapot megőrzésébe (a figyelés, egymás „felszólítása” a közösségi értékek megőrzésére), az ebben való szerepvállalásba.

## 8 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

### 8.1 CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

Jelen fejezet célja azon önkormányzati tevékenységek azonosítása, melyek hozzájárulnak az ITS sikeres megvalósulásához kapcsolatot teremtve az önkormányzat és a fejlesztések kapcsán érintett szereplők között, és erősítve Erzsébetváros pozícióját, fejlesztéseinek megvalósíthatóságát. Ilyen típusú tevékenységeknek tekinthetők a fenntartható városi léttel kapcsolatos szemléletformálást, a helyi identitást erősítő kezdeményezések, háttértevékenységek, melyek horizontálisan érvényesülnek a kerület fejlesztési politikájában.

Ezek a típusú fejlesztések, beavatkozások be lettek építve az egyes, integrált szemlélettel összeállított projektekbe, illetve némelyik külön projektként is szerepel, mint például a helyi identitás erősítését célzó projekt, ezért itt csupán összefoglaló jelleggel említjük meg ezeket a beavatkozásokat.

#### **Városmarketing és a helyi identitást erősítő tevékenységek**

A városmarketingnek mára egyre erősödő szerepe van a városok életében, nem csupán a turizmus területén a külföldről vagy más hazai településekről érkezők kerületbe vonzása érdekében, hanem a gazdasági szereplők és a lakást vásárolni, esetleg bérelni kívánók körében is. Erzsébetváros a belváros integráns része, de ugyanakkor versenyben áll a többi, hasonló tulajdonsággal rendelkező kerülettel, mind a gazdasági, mind pedig a lakossági funkciók vonzása terén. Az egyedi arculattal és jó színvonalú szolgáltatásokkal rendelkező városi területek képesek versenyelőnyt kivívni, ugyanakkor nem elég jó feltételeket teremteni (városi környezeti minőség, vállalkozásbarát gazdaságpolitika), azt értékesíteni is kell tudni a „piacon”; a kerületet ismertté kell tenni, nem csak mint kulturális, turisztikai desztinációt, hanem mint jó gazdasági és lakossági környezetet jelentő városrészt. Ebben elengedhetetlen szerepe van a városmarketingnek, azon belül is az Erzsébetváros brand-építésnek, melyen belül specifikálni szükséges, mit nyújt a kerület a vállalkozásoknak, a befektetőknek, és a betelepülni kívánó lakosságnak. A brand kialakításában meghatározó szerepe van a kerület gazdag hagyományainak, kulturális és épített örökségének, ugyanakkor azt is hangsúlyozni kell, hogy mindez hogyan szervesül a modern kor követelményrendszerébe. A városmarketing eszközrendszere széles; kiadványok, ismeretterjesztők, internetfelületek, eseménysorozatok, rendezvények, és közvetlen kapcsolatépítés a szereplők felé a legalapvetőbb eszközök, melyeket igénybe vehet az önkormányzat.

#### **Partnerség építés**

A partnerség építés, a kiterjedt partnerségi rendszer működtetése a Településfejlesztési Koncepciónak és az ITS-nek is az egyik horizontális célja, ennek következtében az összes tervezett projekt esetében megjelenik. Eben a fejezetben, mint fejlesztési eszköznek, két funkcióját emeljük ki. Egyrészt a fejlesztési dokumentumokban megfogalmazott célok eléréséhez szükséges fejlesztések, beavatkozások megvalósítója csak kisebb részben az önkormányzat, nagyobb részt a vállalkozói, befektetői szektor, a lakosság, a civil és egyházi szervezetek, az egyéb kulturális stb. szervezetek. Annak érdekében, hogy ezen szereplők tevékenységeit az önkormányzat a kívánt irányba terelje, szükséges a kapcsolatépítés, és a szorosabb együttműködési formák kialakítása.

Másrészt a fejlesztések során keletkező konfliktusokat is úgy tudja minimalizálni az önkormányzat, illetve az egyes szereplők, ha az érintettek felé (legyenek azok vállalkozások, lakosság, vagy egyéb szervezetek)

időben kommunikálja a fejlesztés tartalmát, adott esetben lehetővé teszi a részvételi tervezés különböző formáit, illetve interaktív kommunikációs csatornákat működtet.

### **Környezettudatosság erősítése**

Az Önkormányzat számára fontos, hogy a lakosság, az itt működő vállalkozások, illetve a fejlesztéseket megvalósítani kívánó befektetők környezettudatossága erősödjön, a fejlesztések során előnyben részesüljenek a zöldtechnológiákat és építészeti megoldásokat alkalmazó beruházások, melyek hozzájárulhatnak a kerület zöldhálózatának alternatív módon történő fejlesztéséhez is (udvarok, zöldtetők, aktív zöld épületfelületek létrehozása). Szintén lényeges a környezetbarát közlekedési módok népszerűsítése a lakosság körében, továbbá olyan kampányok, akciók támogatása, melyek valamennyi korosztályt megszólítva hívják fel a figyelmet a városi klímaváltozással, a környezetszennyezéssel kapcsolatos problémákra, a kerületi környezet javulását szolgálva. Erzsébetváros intézményein keresztül, virtuális felületek és nyomtatott sajtó adta lehetőségek révén képes e kommunikációs tevékenységek és szemlélet érvényesítésére.

### **Településrendezési szerződés alkalmazása**

Ezen településfejlesztési eszköz lehetőséget nyújthat az önkormányzat számára, hogy a fejlesztők hozzájáruljanak a beruházásokhoz kapcsolódó, önkormányzatot (vagy más szereplőket) terhelő fejlesztési elemek megvalósításához (pl. útfelújítás, zöldfelület növelés, szomszédos épületek homlokzat megújítása).

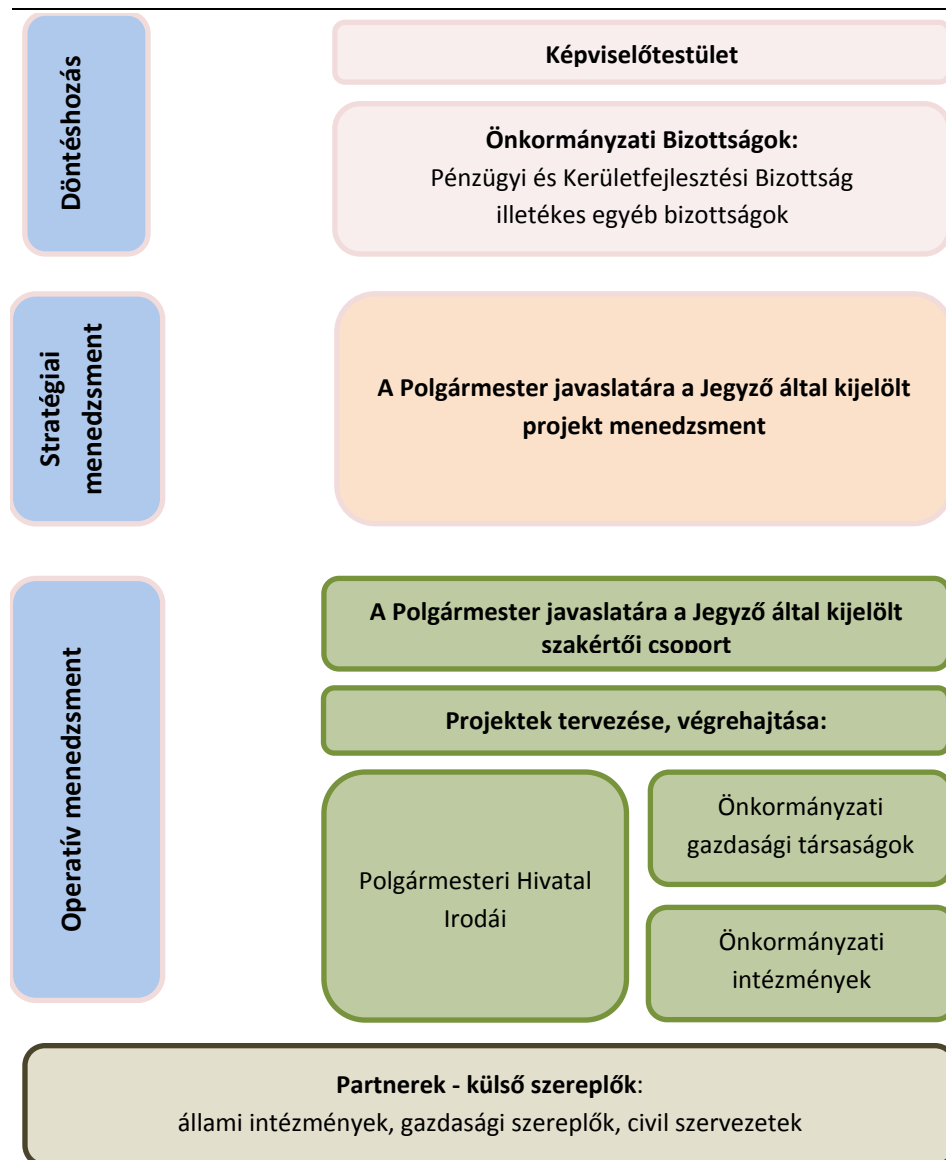
## **8.2 AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI**

Az ITS megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy milyen szervezeti keretek mentén tudja az önkormányzat gördülékenyen irányítani a fejlesztések előkészítését, lebonyolítását és monitoringját. Ehhez mind a döntéshozói szint, mind a szakmai szint részéről hatékony együttműködésre van szükség.

Az ITS megvalósításához kapcsolódó fejlesztések tervezési, előkészítési, döntési és megvalósítási feladatainak végrehajtása és a kompetenciák megosztása alapvetően az utóbbi évek során kialakított szervezeti rendszerben fog történni. Az ITS megvalósítása kapcsán a legnagyobb kihívást annak integrált jellege jelenti, mely a jelenlegi tervezési időszakban (2014-2020) erőteljesebben érvényesül, mint a korábbiakban. Az integrált jelleg mind a stratégiai, mind operatív menedzsment szintjén az ágazatok közötti intenzív koordinációt és együttműködést igényli a középtávú fejlesztési célok megvalósítása érdekében.

A jelenlegi szervezeti rendszer alapvetően képes biztosítani az önkormányzati fejlesztések tervezésének és megvalósításának koordinációját, a szervezeti rendszerben léteznek azok a szervezeti egységek, mechanizmusok, melyekbe beilleszthetők az ITS megvalósításával kapcsolatos kompetenciák, felelősségi körök, illetve szükség esetén az adott szervezeti egységek kapacitásai bővíthetők.





6. ábra Az ITS megvalósításának szervezeti kerete

Döntéshozatali szint:

A fejlesztésekkel kapcsolatos döntések meghozatala a Képviselő-testület hatáskörébe tartozik.

A településfejlesztéssel kapcsolatos Képviselő-testületi döntések előkészítését, a Pénzügyi és Kerületfejlesztési Bizottság (PKB) végzi, szükség esetén a többi önkormányzati bizottsággal együttműködve. A PKB látja el a testületi döntésekhez kapcsolódó feladatok koordinációját, ellenőrzését, és eljár a testület által átruházott hatáskörökben. A bizottság legalább havonta egyszer, szükség esetén azonban háromszor-négyszer is ülésezik.

Stratégiai menedzsment:

A stratégiai szintű menedzsment feladata az ITS középtávú céljainak elérése érdekében meghatározott projektek részletes tervezésének, ütemezésének, végrehajtásának és ellenőrzésének átfogó irányítása, az egyes projektekkel kapcsolatban a részletes tervezésért, végrehajtásért felelős szervezeti egység kijelölése.

A képviselő testület településfejlesztési döntéseinek végrehajtása érdekében a Polgármester a Jegyző útján kijelöli – a projekt természetének a függvényében – a végrehajtásért felelős szervezeti egységet/egységeket. Az egyes projektek specifikumának ismeretében a szakapparátus javaslatának

figyelembe vételével a Hivatali szervezeti egységekből (irodavezetők, vagy speciális ismerettel rendelkező munkatársak) projekt menedzsmentet hoz létre. A projekt menedzsment igény szerint külső szakértővel, az Önkormányzati gazdasági társaságokkal is kiegészülhet, vagy egyes Önkormányzati gazdasági társaságra, intézményre a feladatot –amennyiben a személyi és gazdasági feltételek ott biztosíthatók- a polgármester javaslata alapján a Képviselő-testület átruházhatja.

Az egyes projektek menedzsmentje szükség szerint, de legkevesebb félévente egyszer a Pénzügyi és Kerületfejlesztési Bizottság részére tájékoztatást ad.

Operatív menedzsment:

Az operatív menedzsment a mindenkori feladat természetének függvényében elsődlegesen a stratégiai menedzsment szervezeti egységeiből (Polgármesteri Hivatal, Önkormányzati gazdasági társaság, intézmény) áll össze, kiegészülve a végrehajtáshoz szükséges egyéb szakemberekkel (pl. közbeszerzési szakértő, lebonyolító).

## 8.3 TELEPÜLÉS KÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Erzsébetváros meghatározta azokat a projekteket ahol a Fővárosi Önkormányzattal és a szomszédos kerületekkel való együttműködés különösen fontos. Ezek a projektek a Nagykörút és a Rákóczi út fejlesztése a kereskedelmi tevékenységek revitalizációja szempontjából. Az együttműködés fókuszai:

- a Fővárosi Önkormányzat tervezett közlekedés és útfejlesztéseinek egyeztetése a kerületekkel, a kerületek érdekeinek figyelembe vétele,
- a Fővárosi Önkormányzattal és a szomszédos kerületekkel közös üzlethelyiség és helyi adópolitika kialakítása a minőségi szolgáltatások megtelepedése érdekében.

Az önkormányzat a szomszédos kerületekkel évente egyszer kíván stratégiai szintű egyeztetést tartani, melyen meghatározásra kerül, hogy milyen konkrét kérdésekben, projekteken szükséges szorosabb együttműködést kialakítani, és azt milyen formában kívánatos végrehajtani.

## 8.4 MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA

### 8.4.1 A monitoring rendszer feladata és módszertana

Az Európai Bizottság regionális politikáért felelős főigazgatósága a 2014-2020-as programozási időszakra az Európai Regionális Fejlesztési Alap, valamint a Kohéziós Alap által támogatásban részesülő programok monitoringjával és értékelésével kapcsolatban készített iránymutatást, javaslatokat. A dokumentum alapján elmondható, hogy a jelen programozási időszakban számos változás várható a korábbi időszakhoz képest, melyek közül a leglényegesebbek az alábbiakban kerülnek összefoglalásra:

- A beavatkozások hatásainak mérésére szigorúbb metodológiai előírások szükségesek.
- Közös output indikátorok kerülnek bevezetésre uniós szinten, melyek alapján könnyebben lehet összesíteni a különböző programok együttes eredményét, ezen közös, OP szintű indikátorok bedolgozása szükséges az ITS-be.

- A beavatkozási logikával kapcsolatban az említett EU-s dokumentum hangsúlyozza, hogy több tényező befolyásolhatja - segítheti vagy nehezítheti - a kitűzött célok, a kívánt változások elérését, s ezen tényezőket a stratégiaalkotás során nem szabad figyelmen kívül hagyni.
- Fontos szem előtt tartani, hogy egy beavatkozás párhuzamosan több kitűzött célhoz, eredményhez is hozzájárulhat, s egy-egy kívánt változáshoz több beavatkozásra is szükség lehet.

## 8.4.2 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása

Az ITS megvalósulásához kapcsolódó monitoring rendszer kialakítása az Önkormányzat feladata, melynek során meg kell határozni

- az indikátorrendszert,
- a monitoring elvégzéséért felelős szervezeti egységet az Önkormányzaton belül,
- illetve azt a mechanizmust (irányítási rendszert és feladatokat), melynek keretében az érintett szereplők az adatok összegyűjtését elvégzik.

A monitoring során, a konkrét feladat függvényében, a megvalósulást a Városgazdálkodási Iroda illetve Főépítészeti Iroda kíséri figyelemmel. Szükség szerint, de legalább kéthavonta egyszer az eredményekről, akadályokról, esetleges beavatkozás szükségességéről a Pénzügyi és Kerületfejlesztési Bizottságot tájékoztatják. A monitoring szervezeti rendszere biztosítja, hogy a monitoring szerves része legyen a megvalósítás folyamatának.

Mivel fejlesztéseket nem csak az önkormányzat, illetve intézményei és gazdasági társaságai valósítanak meg, hanem külső szereplők (állami intézmények, civil/egyházi szervezetek, gazdasági szervezetek stb.) is, az ITS teljesülésének méréséhez az ő általuk végzett tevékenységeket is szükséges bevonni. A monitoring szervezeti rendszerébe tehát célszerű bevonni a külső szereplőket is, nem csak adatkérés szinten, hanem az ITS teljesülésének értékelési folyamatába is.

**A külső partneri körrel az önkormányzat ennek érdekében évente egy monitoring meetinget** kíván összehívni, melyben a stratégiai partneri körrel egyeztet az ITS megvalósításával kapcsolatos tapasztalatokról, jövőbeni szükséges intézkedésekről, és a partnerségi együttműködések lehetséges formáiról. A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a kerület rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra negyedéves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladás tárgyában.

Az ITS felülvizsgálatát legalább négyévente szükséges elvégezni a 314/2012. Kormányrendelet szerint. A felülvizsgálat tartalmazza a monitoring elvégzését, a célok teljesülésének értékelését a belső és külső környezetben bekövetkezett változások figyelembe vételével.

A monitoring rendszernek biztosítania kell az információk folyamatos visszacsatolását az ITS megvalósításról a felelős szervezeti egységek, a projekt menedzsment szervezetek és a döntéshozók számára, annak érdekében, hogy a folyamatokat menetközben is értékelni tudják és lehetőség legyen a korrekciók

végrehajtására. Ez feltételezi, hogy az adatok bizonyos körét (output indikátorok) folyamatosan (évente, vagy gyakrabban) mérjék.

A monitoringhoz tehát elengedhetetlen az indikátorrendszer pontos kidolgozása, mely tartalmaz a projektekre vonatkozóan rövidtávon mérendő output indikátorokat, eredményindikátorokat, mely utóbbiak mérése akár – a beavatkozás típusától függően – ritkábban, kétévente is történhet, illetve hatásindikátorokat, melyek a beavatkozások megvalósításához képest általában hosszabb távon jelentkeznek.

Fontos, hogy a tervezés része legyen az indikátorok kidolgozása, az indikátorrendszer pontos módszertanának meghatározása, illetve célértékek illesztése az egyes indikátorokhoz.

### 8.4.3 Indikátorrendszer

A tervezés jelenlegi szakaszában az indikátorok pontos köre, illetve azok célértéke nem határozható meg, mivel nagyfokú bizonytalanság övezi azt, hogy az önkormányzat, és a potenciális partneri köre számára milyen tervezett projektekhez lesznek források ténylegesen elérhetőek és milyen nagyságrendben. Ezért az alább bemutatott indikátorrendszer csak előzetesnek, jelzésértékűnek tekinthető. A pontos indikátorrendszer kialakítása akkor lesz lehetséges, ha az elérhető források és a megvalósítható tevékenységek tekintetében pontosabb információk lesznek elérhetőek.

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Adatok forrása	Célérték	Adatfelvétele módja gyakorisága	Mely célok teljesülését méri
hatásindikátorok	Állandó népességszámának növekedése	KSH	5 %-os növekedés	évente	Cél 1., 3.
	Gyermekek (0-14 évesek) számának, arányának növekedése	KSH	1 %-os növekedés	évente	Cél 1., 3.
	A foglalkoztatottak arányának növekedése a 15-64 éves korúak százalékában	KSH, 2021 népszámlálás	3%-os növekedés	2023	Cél 3.
	Egy éven túl nyilvántartott álláskereső száma csökken	KSH	csökkenő	évente	Cél 3.
	Kreatív, kulturális gazdaságban működő vállalkozások aránya a budapesti átlaghoz képest növekszik	KSH	növekvő	kétévente	Cél 2.

**1. Stratégiai cél: A lakókörnyezeti minőség javítása az eklektikus építészeti örökség adottságainak figyelembe vételével, a lakókörnyezet konfliktusainak oldása**

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
<b>eredményindikátorok</b>			
	Zöldfelületek biológiai aktivitásának növekedése (%)	Önkormányzat	kétévente
	A jobb energiafogyasztási osztályba sorolt háztartások száma (db) (VEKOP)	FAIR, Önkormányzat	kétévente
	A megújuló energia-termelés további kapacitása a lakossági szektorban (MW) (VEKOP)	FAIR, Önkormányzat	kétévente
	Lakossági szektor éves energetikai megtakarításának nagysága (MJ)	FAIR, Önkormányzat	kétévente
	A lakóépületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése (kWh/év) VEKOP	FAIR, Önkormányzat	kétévente
	Felújított önkormányzati lakóépületek száma	FAIR, Önkormányzat	kétévente
<b>projektek output indikátorai</b>			
	Megújított közterületek nagysága (nm)	Önkormányzat	kétévente
	Új zöldfelületek nagysága (nm)	Önkormányzat	kétévente
	Megújult zöldfelületek nagysága (nm)	Önkormányzat	kétévente
	Kialakított, új forgalomcsillapított/vegyes forgalmú utcák száma (db)	Önkormányzat	kétévente
	Közterület és zöldfelület fejlesztéshez kapcsolódó részvételi tervezésben részt vettek száma (fő)	Önkormányzat	kétévente
	Társasházak pályázási tevékenységét segítő önkormányzati programok száma	Önkormányzat	2016/ utána működés fenntartása
	Uniók támogatással felújított társasházak száma (benne lakások száma) (db)	FAIR, Önkormányzat	évente
	Egyéb (helyi, központi kormányzati) támogatással felújított társasházak száma (benne lakások száma) (db)	FAIR, Önkormányzat	évente
	Alternatív energia használatát célzó beruházást megvalósító társasházak/ önkormányzati lakóépületek száma (lakások száma) (db)	FAIR, Önkormányzat	kétévente
	Megújult homlokzatok száma (db)	Önkormányzat	évente
	Megépült, nem közterületi parkoló helyek száma (db)	Önkormányzat	kétévente
	Kidolgozott parkolási koncepció száma (db)	Önkormányzat	2016/ utána teljesülés monitorizása
	Felújított önkormányzati lakóépületek száma (db)	Önkormányzat, FAIR	évente
	Felújított, korszerűsített önkormányzati bérlakások száma (db)	Önkormányzat, FAIR	évente
	Új típusú lakhatási formák növelését célzó projektek száma (db)	Önkormányzat	kétévente

**2. Stratégiai cél: A turisztikai és kreatív gazdaság fejlesztése**

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Adatok forrása	Adatfelvétel gyakorisága
<b>eredményindikátorok</b>			
	Kreatív és kulturális iparban működő vállalkozások aránya nő a működő vállalkozásokon belül (%)	KSH	kétévente
	kereskedelmi szálláshelyeken regisztrált vendégéjszakák száma (Db)	KSH	kétévente
	Vállalkozói hálózatosodást célzó platformokban részvevő vállalkozások száma	Önkormányzat	évente
	A VII. kerületi vállalkozások által fizetett helyi iparűzési adó nagysága (Ft)	Fővárosi Önkormányzat	évente
<b>projektek output indikátorai</b>			
	Kreatív és kulturális iparban működő vállalkozások száma (db)	KSH	kétévente
	Kereskedelmi szálláshelyek száma (db)	KSH	kétévente
	Új kereskedelmi egységek száma	KSH, Önkormányzat	kétévente
	Akcióterületeken kereskedelmi egységek száma	Önkormányzat	kétévente
	Erzsébetváros önkormányzatának az érintett önkormányzatokkal a kereskedelmi tengelyek fejlesztése érdekében közösen kialakított együttműködési megállapodásainak száma	Önkormányzat	kétévente
	Önkormányzat által létrehozott vállalkozói részvételt, hálózatosodást célzó platformok, események száma	Önkormányzat	kétévente
	Támogatásban részesített új vállalkozások száma (db)	FAIR	kétévente
	Támogatásban részesített vállalkozások száma (db)	FAIR	

**3 Stratégiai cél: Társadalmi kohézió növelése és helyi szolgáltatások fejlesztése**

Indikátorok típusa	Alkalmazott indikátor	Adatok forrása	Adatfelvétel módja gyakorisága
<b>eredményindikátorok</b>			
	Esélynövelő és felzárkóztató programokban résztvevők száma (fő)	Önkormányzat	évente
	Foglalkoztatási esélyeket növelő programokban résztvevők száma (fő)	Önkormányzat	évente
	Egészségügyi prevenciós programokban résztvevők száma (fő)	Önkormányzat	évente
	Bűnmegelőzési programokban résztvevők száma (fő))	Önkormányzat	évente
	Önkéntesek bevonását célzó programokban résztvevők száma (fő)	Önkormányzat	évente
	Idősek otthonukban történő ellátását, aktivitásuk megőrzését célzó programokban résztvevők száma (fő)	Önkormányzat	évente
	Helyi identitást növelő közösségi programokban résztvevők száma (fő)	Önkormányzat	évente
	Fejlesztett közszolgáltatásokat igénybe vevők száma (fő)	Önkormányzat	évente
	Foglalkoztatási esélyeket növelő programban résztvevők közül foglalkoztatásban lévők aránya a program befejezte után félévvel. (%)	Önkormányzat	évente
<b>projektek output indikátorai</b>			
	Esélynövelő és felzárkóztató programok száma (db)	Önkormányzat	évente
	Foglalkoztatási esélyeket növelő programok száma (db)	Önkormányzat	évente
	Egészségügyi prevenciós programok száma (db)	Önkormányzat	évente
	Bűnmegelőzési programok száma (db)	Önkormányzat	évente
	Önkéntesek bevonását célzó programok száma (db)	Önkormányzat	évente
	Idősek otthonukban történő ellátását, aktivitásuk megőrzését célzó programok száma (db)	Önkormányzat	évente
	Helyi identitást növelő közösségi programok száma (db)	Önkormányzat	évente
	Felújított, funkcionálisan fejlesztett közintézmények száma (db)	Önkormányzat	évente

## 9 MELLÉKLETEK

### 9.1 MEGVALÓSÍTOTT PARTNERSÉGI EGYEZTETÉSEK

Partnerségi egyeztetés típusa	Partnerek köre	Időpont
TFK, ITS készítéssel kapcsolatos felhívás közzététele a honlapon előzetes vélemények bekérése céljából	Széles nyilvánosság: a felhívás szabadon elérhető a honlapon	2015.03.18.
Szakmai egyeztető fórumok: Gazdaság és városfejlesztési témában Humánszolgáltatások fejlesztései témában Pénzügyi gazdálkodás témában	Adott témákban illetékes önkormányzati bizottságok, irodák, intézmények, gazdasági társaságok	2015. április 7., 2015. április 8., 2015. április 9.
Kerületközi egyeztetés	Szomszédos kerületek, Fővárosi Önkormányzat	2015-04.08.
SWOT workshop - Szakmai Műhelytalálkozó	Bővített Stratégiai Egyeztető Fórum tagjaival	2015.04.27.
Stratégiai Egyeztető Fórum: TFK célrendszerének egyeztetése	Bővített Stratégiai Egyeztető Fórum tagjaival	2015.05.13.
Partnerségi fórum	Külső partnerek köre (civil és egyházi szervezetek, gazdasági és kulturális szervezetek)	2015.05.21.
Lakossági fórum	Helyi lakosság	2015.06.03.
Stratégiai Egyeztető Fórum: fejlesztési irányainak, beavatkozásainak egyeztetése	Bővített Stratégiai Egyeztető Fórum tagjaival	2015.06.09.
Megalapozó tanulmány, TFK, ITS feltöltése a honlapra, megküldése államigazgatási egyeztetési eljárásra	Államigazgatási egyeztetés jogszabályban meghatározott tagjai Széles nyilvánosság	2015.06.19.



## 9.2 VEKOP OUTPUT INDIKÁTOROK LISTÁJA

### VEKOP kimeneti mutatói (output indikátorok)

Kutatóintézetekkel együttműködő vállalkozások száma	db
A középületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	KW/év
A megújulóenergia-termelés további kapacitása	MW
A jobb energiafogyasztási osztályba sorolt háztartások száma	Db
Az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	CO <sub>2</sub> -egyenérték tonnában
A megújulóenergia-termelés további kapacitása	MW
A lakóépületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év
Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	Db
Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza km	Km
Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések vagy településrészek száma db	Db
Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma db	Db
Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	Db
Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	Db
Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	Db
Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	Db
Városfejlesztés: integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	Fő
Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	Db
Városi környezetben épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	Db
Helyreállított lakóegységek városi területeken	Db
Fejlesztett egészségügyi infrastruktúra férőhely kapacitás	Db
Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	Fő
Egészségfejlesztő és betegségmegelőző programokban részt vevő személyek száma	Fő
Szervezetfejlesztési intézkedésekkel érintett intézmények száma	Db
Támogatott programokban részt vevő tanulók száma	Fő
Képzésben, átképzésben résztvevő pedagógusok száma	Fő
Informális és nem formális képzésben résztvevő gyerekek és fiatalok száma	Fő

## 9.3 PARTNERSÉGI VÉLEMÉNYEK A TÁRSADALMASÍTÁS SZAKASZÁBAN

### Válaszok és indoklások a Budapest, VII. kerületre készülő ITS-hez

Tárgy: Budapest, VII. kerület ITS államigazgatási egyeztetési eljárás és társadalmi véleményezési szakaszában beérkezett vélemények

Tájékoztató-Észrevételező/Észrevétel	Válasz-indoklás
<p>Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi, Hatósági Oktatási és Törvényességi Felügyeleti Főosztály <b>Állami Főépítész</b></p> <p>Hiv.szám: KI/6057-51/2015/XII</p> <p>Ügyiratszám: BPD/010/00029-2/2015</p> <p>Iktatószám: KP-45238/2015</p>	
<p>A TFK a jóváhagyott Budapest 2030. hosszú távú városfejlesztési koncepció figyelembevételével készült.</p> <p>Az ITS az elfogadott fővárosi integrált településfejlesztési stratégia és a kerületi településfejlesztési koncepció alapján készült.</p> <p>A TFK és az ITS a Trk. 3. § (7) bekezdés előírásainak megfelel.</p> <p>Nem áll módjában teljeskörű véleményt adni, mivel a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet II. melléklete szerinti tartalmi követelményeket csak részben teljesíti a TFK és az ITS:</p> <p>„A TFK a Trk. 2. melléklete, I. rész 3.3. szerinti, „Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére” vonatkozó munkarészt nem tartalmazza.”</p> <p>„Az ITS a Trk. 2. melléklete, II. rész 6. pontja szerinti „A megvalósítás eszközei és nyomon követése” munkarész nem készült el, illetve a Trk. 2. melléklete, II. rész 6. pontja szerinti a „A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos terve” pénzügyi elemeit tekintve hiányos, ütemezése nem történt meg.”</p> <p>A szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolásával kapcsolatos KSH adatszolgáltatás megküldését is kéri a Főosztály.</p>	<p>A TFK, az ITS hivatkozott hiányzó részével kiegészített változata, a szegregációval, ill. szegregációval veszélyeztetett területekkel kapcsolatos KSH adatszolgáltatás (mely utóbbi a Megalapozó tanulmányban korábban is szerepelt) megküldésre került.</p>
Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi, Hatósági Oktatási és	

<p><b>Törvényességi Felügyeleti Főosztály Állami Főépítész</b></p> <p>Hiv.szám: KI/6057-51/2015/XII</p> <p>Ügyiratszám: BPD/010/00029-3/2015</p> <p>(2015.07.09)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>A BPD/010/00029-2/2015 iktatószámú, 2015. július 2-i Állami Főépítési véleményben kifogásolt hiányzó munkarészek pótlólag megküldésre kerültek.</li> <li>A tervezettel kapcsolatban további szakmai észrevétel nem került megfogalmazásra.</li> </ul>	Tervezői intézkedést nem igényel.
<p><b>Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Építmény Engedélyezési Osztály</b></p> <p>Iktatószám: 44332/2015 (2015.06.29.)</p>	
<p>„A megalapozó vizsgálat helyzetfeltáró munkarész tartalmazza az elektronikus hírközlés jelenlegi állapotára vonatkozó információkat, [...] a stratégiai munkarész az ágazattal már nem foglalkozik.”</p> <p>Felhívja a figyelmet a folyamatban lévő „Digitális Nemzet Fejlesztési Program – szélessávú internet elérés biztosítása” megvalósítására,” „ [...] mely befolyásolhatja településrendezési eszközök készítését, módosításait is.” Ennek figyelembevételét kéri a Hatóság.</p> <p>A Hatóság nem emel kifogást az ITS elfogadása ellen.</p>	Tervezői intézkedést nem igényel az észrevétel.
<p><b>Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal</b></p> <p>Iktatószám: FD/RR/NS/A/1825/1/2015</p>	
<p>Az NKH Légügyi Hivatal hozzájárul az ITS-hez.</p> <p>A Hatóság a további egyeztetési eljárásban <b>nem kíván részt venni.</b>”</p>	Tervezői választ nem igényel.
<p><b>Budapest Főváros Kormányhivatala Földhivatali Főosztály Főosztályvezető</b></p> <p>hivatkozási szám: KI/6057-51/2015/XII</p> <p>Iktatási szám: KP-44127/2015 (2015.06.26.)</p>	
<p>„Az ITS és a TFK földvédelmi hatáskörbe tartozó kérdéseket, földvédelmi jogszabályokon alapuló követelményeket nem érint. [...] Főosztályom, mint a termőföld mennyiségi védelme szakkérdésben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező államigazgatási szerv [...] ITS és TFK megalapozó munkarészeit elfogadja, kifogást ellenük nem emel.”</p>	Tervezői módosítást nem igényel
<p><b>ELMŰ Hálózati Kft. Stratégiai irányító</b></p>	
<p>A megküldött anyagokkal kapcsolatban kifogást nem emelnek, azokat megfelelőnek tartják. Az esetleges módosítások során kéri az alábbiak figyelembevételét:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>A tervezett településrendezés, a kiszabályozásra kerülő utak szélesítésénél, csökkentésénél az érvényben lévő szabvány szerinti közműelhelyezést és a biztonsági</li> </ul>	Tervezői módosítást nem igényel, tényleges beavatkozások tervezésénél kerül alkalmazásra.

<p>övezet távolsága miatti változásokat figyelembe kell venni. Ha ezek a változások a meglévő közép- vagy kisméretű hálózatok kiváltását, közterületre helyezését vonják maguk után, akkor azok kiváltásának, átépítésének teljes beruházási költsége a kezdeményezőt, a beruházót vagy az Önkormányzatot terheli.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• A közüzemi hálózat elhelyezése csak közterületen vagy a közforgalom számára a nap 24 órájában megnyitott magánúton vezeték jog, ill. szolgalmi jog bejegyzése mellett lehetséges.</li> <li>• Tervezett úthálózatoknál figyelembe kell venni: <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 2/2013. (I.23.) NGM rendelet</li> <li>○ MSZ151-1, MSZ151-8</li> <li>○ MSZ 13207</li> <li>○ MSZ 1</li> <li>○ 2007. évi LXXXVI. tv</li> </ul> </li> <li>• Új villamosenergia igények kielégítésére amennyiben új transzformátor állomás megépítése szükséges, az elhelyezéshez szükséges helyet az Önkormányzatnak vagy a Beruházónak kell biztosítani. Új transzformátor állomás, ill. elosztó szekrény önálló földalatti létesítmény nem lehet, csak föld feletti vagy épületben elhelyezett.</li> <li>• A kivitelezési munkákat térítésmentes átadás keretében tudják átvenni, ehhez előzetes megállapodás szükséges, főként a pályázati úton megszerzett források esetében. A hálózatlétesítés átfutási ideje az engedélyezési eljárások lefolytatása miatt a szerződéskötéstől számított egy év.</li> <li>• Közcélú hálózatok kábelbe helyezése esetén a szigorú megkötések (fejlesztések kizárólagos kábeles kialakításának szabályozása miatt) az ellátandó új fogyasztók villamos energia ellátását nehezítik meg, lehetetlenítik el, ezért főként a kiemelt, jól behatárolható, pl. település-központ vonatkozzon a kábelesítés.</li> <li>• A kábelesítések kijelölése előzetes egyeztetés alapján javasolt. (közcélú kisméretű hálózat általában egyben a közvilágítás tartószerkezete is, ennek megszűnése esetén önálló kábeles közvilágítási hálózat kialakítása szükséges, mely az Önkormányzat feladata. Meglévő légvezetékes csatlakozások kábelre történő cseréje, azaz a mérőhely átalakítása, mért- és méretlen fővezeték kialakítása, magánterület igénybevétele problémát jelent.</li> </ul>	
<p><i>Dr. Iván Géza, elnök, Erzsébetvárosi Civil Szervezetek Szövetsége</i></p>	
<p>Idő és egyéb tényező hiányában a Szövetség többi tagjával nem volt mód egyeztetni, ezért a megjelenített vélemény észrevétel egyéni véleményt tükröz:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• A megküldött anyagok alapos munkáról tanúskodnak.</li> </ul> <p>Megalapozó tanulmány:</p>	<p>A véleményezés elsősorban a Megalapozó tanulmány tekintetében tartalmaz észrevételeket.</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Elütések javítandók.</li> <li>• Klauzál utca helyett Kálvária utca szerepel több helyen.</li> <li>• A kerületben nincsen önálló felsőoktatási intézmény, több egyetemnek viszont egyes karai itt található. Ezért javítandó, hogy „A kerületben egy felsőoktatási intézmény található” mondat.</li> <li>• Bucsinszky kávéház már nem létezik.</li> <li>• „Ebben a városrészben található meg ma is az ortodox zsidóság életének központja.” Ez a mondat nem helytálló, nem csupán az ortodox zsidóság központja van a Belső-Erzsébetvárosban.</li> <li>• A történeti múlt feltárásához tartozna híres személyiségek kerületi kapcsolódásának megjelenítése (Petőfi, Jókai stb.)</li> <li>• Zsidónegyed fogalmát nem következetesen használja az anyag, tárgyalása túldimenzionált.</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>• A Szövetség majd egy évtizede hangoztatja a helytörténeti gyűjtemény létrehozásának fontosságát, melyet nem pótol a Zsidó Helytörténeti Tár megvalósítása a Csányi utca 5. szám alatt.</li> <li>• A kerület, különösen Belső-Erzsébetváros légszennyezettsége, ennek csökkentése nem tartalmazza a levegő porszennyezettségének a súlyosságát, magát a problémát sem említi meg önállóan. A helyzet különösen az Erzsébet körúton súlyos.</li> </ul>	<p>Az anyag átnézésre került. Az anyagban javítva. Az anyagban javítva. Az anyagban javítva. Az anyagban javítva.</p> <p>A részletes kifejtés az anyag kereteit meghaladja.</p> <p>A zsidónegyed fogalma egyrészt a kerület történeti leírásánál volt használatos, a gettó területe külön kerül meghatározásra, a fejlesztési dokumentumok tervezésénél a fogalmat a mai széles értelmezésben használják a szerzők, mely egyszerre utal a negyed (Belső-Erzsébetváros jelentős része) történeti, kulturális, turisztikai sajátosságaira, mely természetesen nem a tudományos igényeket elégíti ki.</p> <p>Az önkormányzat a tervezés későbbi fázisaiban megfontolja a javaslatot, döntés a részletes tervezésnél születik majd.</p> <p>Az anyagban megemlítsre kerül a porszennyezettség problémája. Az Erzsébet körút tisztítása a Fővárosi Önkormányzat feladata.</p>
<p><i>Fővárosi Vízművek, Mérnökszolgálati Osztály</i> (2015.07.10.)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• megfogalmazott célokkal egyetértének, azokat támogatják,</li> <li>• Megalapozó I.10.1 és 2.1 fejezeteihez megjegyzi, hogy a vízellátó hálózat VII. kerületi részének az 54%-a 1990 után épült, korszerű göv. és KPE csőanyagok felhasználásával, ezért a fajlagos meghibásodási adatoknál a kerület adatai kedvezőbbek,</li> <li>• egyes fejlesztéseknél már a tervezésnél kéri bevonni a Vízművet, annak érdekében, hogy meghatározzák a tervezett fejlesztések vízigényét.</li> </ul>	<p>Megalapozó tanulmányban a hiv. rész átírásra került, az alábbiak szerint:</p> <p>Az 1.10.1-es fejezet 130. oldalán a közvetkezővel egészült ki: „A gerinchálózat egyben a főváros gerinchálózata is, kiépítése kb. 140 évvel ezelőtt kezdődött meg, azonban a kerületben jelenleg üzemelő vízellátó hálózat 54%-a 1990 után épült, korszerű, göv</p>

	<p>és KPE csőanyagok felhasználásával. Ennek köszönhetően a Fővárosi Vízművek Zrt. által üzemeltetett teljes vízellátó hálózat fajlagos meghibásodási rátájához képest az Erzsébetváros területén üzemelő hálózaté alacsonyabb az elmúlt évek adatai alapján.”</p> <p>Ezen felül a 2.1. Helyzetértékelő munkarészének Közmű fejezete is kiegészítésre került.</p>
Pest Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztálya,	
<ul style="list-style-type: none"> <li>A tárgyi tervezetekkel szemben nem emel kifogást.</li> <li>Az ITS foglalkozik a terület építésföldtani korlátaival is.</li> </ul>	Tervezői választ nem igényel.
Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. Kerületi Önkormányzata, Szentgyörgyvölgyi Péter, Polgármester	
<ul style="list-style-type: none"> <li>észrevételt nem kívánnak tenni</li> <li>az eljárás további szakaszában kerületi fejlesztési szándékok kapcsán együttműködési elképzelések és elvárások okán az eljárásban részt kívánnak venni. Kapcsolattartónak a Főépítési Irodát jelölik ki.</li> <li>Végleges dokumentumok megküldését kérik elektronikus formában vagy dokumentumok elérhetőségének linkjét kérik megküldeni.</li> </ul>	Tervezői választ nem igényel. A kérés rögzítésre került.
Budapest Főváros Kormányhivatala, Dr György István, Kormány megbízott	
<p>A véleményező szerint:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Belső-Erzsébetváros a fővárosban fontos városközponti szerepet tölt be ezért kulcsfontosságú célkitűzés a rehabilitációja, újrapozicionálását.</li> <li>A zöldfelületek hálózatos fejlesztése a városi klíma hatás csökkentése érdekében szintén kiemelkedően fontos cél.</li> <li>A véleményező kiemelten támogatja azt a javaslatot, ami a Külső-Erzsébetvárosi lakónegyedeket összekapcsolja a Városligeti területekkel városias zöldterületi sávokkal, kerékpárúttal.</li> <li>A településfejlesztési koncepció és a stratégia célkitűzéseit környezet-egészségügyi</li> </ul>	Tervezői választ nem igényel.

szempontból elfogadja.	
<b>ÓVÁS! Egyesület, Perczel Anna, elnök</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>„...különösen hiányoljuk, hogy a kerületre és ezen belül a Belső-Erzsébetvárosra vonatkozó jelenleg érvényes szabályozási tervről, a kerületben található igen sok üres telek beépítésének e célkitűzésekhez igazodó új feltételeiről, a Belső-Erzsébetvárosban található jelentős számú üres épületről és a roncsházak jövőjéről a jövő elképzelései során egy szó sem esik.”</li> </ul> <p>Az érvényben lévő szabályozások, a telkekre vonatkozó szintterületi, beépítési és zöldfelületre vonatkozó mutatók tökéletesen ellentmondanak az itt megfogalmazott stratégiai és területfejlesztési elképzeléseknek: a zöldterület fejlesztésnek, az élhető környezetnek, a fiatalok idevonzásának, hosszabb távú letelepedésének, családalapításának, mivel az igen nagyszámú üres telkeken ennek alapján megvalósítható túlzott tömegű beépítések pont ezekkel az elvekkel ellentétes irányba hatnak.</p> <p>Ugyanez mondható el az épített örökség védelmével kapcsolatban is, mivel az üres telkeken a szabályozás szerint lehetséges, a védendő beépítéshez képest kétszer-háromszor nagyobb méretű és tömegű épületek megbontják a történeti beépítés egyensúlyát. Ugyancsak ellentmond a történeti eklektikus épületállomány megőrzésének vágya avval a nevetséges helyzettel, hogy a kerület egyébként nagyon gyenge színvonalú 2008-ban elfogadott Helyi értékvédelmi rendelete csupán két épületet tartalmaz! Ezzel azért foglalkozni kellene.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Hálózatok, klaszterek, brandek kialakításával nem ért egyet, mert az pont a régi városnegyed egyedi értékeit képviselő funkciókat szorítja ki, (pl. romkocsmá, design klaszter)</li> <li>„Lakó- és gazdasági funkció konfliktusának oldása a helyi szabályozással és a partnerségek megerősítésével” célkitűzés nem jelenik meg kellő mértékben az ITS-ben.</li> <li>Belső-Erzsébetváros (B1) akcióterület fejlesztésének célja, rész céljai nem megfelelőek. Régi</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>A TFK és ITS egyetért azzal, hogy a történeti, eklektikus épületállomány megőrzésére nagy hangsúlyt kell fektetni, hiszen az egyik legnagyobb értéke a kerületnek. Mivel a TFK és ITS fejlesztési dokumentumok, így nem lehetnek alapjai az esetlegesen készülő új KVSZ-nek, de irányt mutat a jövőbeli rendezési dokumentumok elkészítéséhez.</li> <li>A Településfejlesztési Konceptió és az Integrált Városfejlesztési Stratégia is a hagyományokon alapuló értékek megőrzése irányába kíván elmozdulni. A klaszter, brand-építés ezt nem kizárni, hanem megerősíteni kívánja, illetve egyensúlyba kívánja hozni a hagyományos kisipar és a kreatív gazdaság jelenlétét a városrészben, kerületben, ellensúlyozva ezzel a kialakult buli-negyed jelleg erőteljes jelenlétét.</li> <li>A lakó- és gazdasági funkció konfliktusának feloldása érdekében a vállalkozókkal kialakított partnerségi rendszer keretében kívánja kezelni az önkormányzat. külön fórum létrehozása a vendéglátó egységek és a</li> <li>B1 és B2 akcióterület és idézett célkitűzései a 2008-as</li> </ul>

zsidónegyedet nem kell feléleszteni, már feléledt, irodaépítés nem idevaló funkció. A lakókkal kell foglalkozni és a negyed rehabilitációjával.

- Belső- Erzsébetváros (B2) akcióterület fejlesztésének célja, rész céljai közül a Klauzál tér központi szerepének hangsúlyozásával egyet ért. Mélygarázs létesítése ellentmond az átmenő gépkocsi forgalom megszüntetésének. Klauzál tér felújításánál fontos szempont a téren keresztüli átjárás biztosítása, és megfontolandó, hogy a gettó hallottainak emlékműve itt kapjon helyet.

IVS-ben szerepeltek. A jelenlegi ITS-ben mint a korábbi IVS értékelése kapott helyet. Jelenlegi a ITS-ben is akcióterület a Klauzál tér és környéke, mivel korábban a Kazinczy utcai (B1) akcióterület valósult meg (részben). Az ITS a rehabilitációt a társasházak felújítását célzó programmal kívánja segíteni, mely egy komplexebb és célzottabb felújítási támogatási rendszert kíván kialakítani, mely segíti a különféle források hatékonyabb kombinálását és a társasházak pályázását, ennek érdekében külön szervezeti egység létrehozását is tervezik. Klauzál tér felújításának részletes tervezésénél a kapcsolatos javaslatokat az önkormányzat megfontolja. A mélygarázs kapcsán megjegyzendő, hogy az önkormányzat a parkolási igények és a forgalomcsillapítás ésszerű, a helyi lakosok érdekeit is szolgáló egyensúlyra törekszik.

#### **Módosítások az ITS-ben:**

A Klauzál tér és környéke akcióterület, 32. o, Tervezett beavatkozások részben „a Csarnok és egyéb önkormányzati üzlethelyiségek bérletpolitikájával összhangban lévő kereskedelmi-szolgáltatási-kulturális összetétel kialakítása” pont az alábbi módon egészül ki:

„a Csarnok és egyéb önkormányzati üzlethelyiségek bérletpolitikájával összhangban lévő kereskedelmi-szolgáltatási-kulturális összetétel kialakítása, mely megerősíti a negyedben/kerületben hagyományokkal rendelkező kisipari tevékenységeket, üzleteket, és összhangba hozza az újonnan betelepülő minőségi kreatív iparhoz kapcsolódó tevékenységekkel.”

Ugyanitt a tervezett tevékenységek kiegészül az alábbi ponttal:

- Az önkormányzat a helyi és potenciálisan betelepülő vállalkozókkal (kulturális, kreatív gazdasághoz, hagyományos kisiparhoz tartozó szervezetek, vállalkozók) aktív partnerséget alakít ki, annak érdekében, hogy vállalkozásbarát gazdasági környezet



	<p><i>alakuljon ki.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>A partnerség keretében a helyi vendéglátóipari szereplőkkel külön fórumot alakít ki, mely segíti a lakosság és a vendéglátóhelyek közötti konfliktusok kezelését.</i></li> </ul> <p>Illetve A helyi vállalkozások versenyképességének javítása, kreatív gazdaság támogatása projekt, 49. oldalon lévő táblázat 3. pontja kiegészül az alábbiak szerint:</p> <p>„Az önkormányzati tulajdonban lévő üzlethelyiségekben a bérbeadás feltételeinek és a bérleti díjnak olyan differenciált rendszere, amely rugalmasan képes követni a helyi gazdaság igényeit, kedvezményeket biztosítva a startup vállalkozásoknak, a kreatív ipar megtelepedésének, <i>a hagyományos kisipart képviselő vállalkozásoknak</i>, a helyi lakosságot kiszolgáló kereskedelemnek illetve a helyieket foglalkoztató vállalkozásoknak.</p>
<p><b>Dr. Décsi László, kerületi lakos</b> (2015.07. 15.)</p>	
<p>1. Kimaradt az akcióterületek közül 2 fontos, lepusztult kerületrész: a Klauzál utca és a Nagykörút közötti lakóterület (Wesselényi utcától északra) és a Nefelejcs utca – Hernád utca sáv, ahol jóval lepusztultabb lakóházak állnak, mint a Thököly úton. A romos házak miatt kétlem, hogy a mellettük lévő házak fel fognak értékelődni (11.o. szerint).</p> <p>2. A Kazinczy utcát nehogy mintának vegyék „kulturális” fejlesztésnek. Valóban igényes épületek, felújítások közvetlenül keverednek lepusztult utcarészekkel, foghíjtelkekkel. A felújítási források egyenletesebb elosztásával el lehetne érni, hogy az utcakép egésze fejlődjön. (A „kulturális” létesítmények jelentős része különben szimpla vendéglátóipari egység, úgyhogy a fejlesztés inkább a XXI. századi vigalmi negyedbe illik bele, mint a történelmi zsidónegyed imázsába.</p> <p>3. Tömbyszerű szegregátum valóban nem található a kerületben, de jelentős számú kisebbség települt be egyes, főleg rosszabb állapotú házakba. Ezek az emberek nem integrálódtak életvitelükben ettől a többségi társadalomba, inkább egymást találják meg. Magyarán: a roma stratégia helyi alkalmazására igenis szükség lenne a kerületben.</p> <p>4. A roma stratégia helyi alkalmazására épülő projekt egyúttal mintaprojekt is lehetne a helyi foglalkoztatás-fejlesztési projekt tartalommal kitöltésére. Az ugyanis jelen formájában általánosságokat, illetve eddig is alkalmazott és mérsékelt eredményes intézkedéseket</p>	<p>1. A tervezők szerint a Klauzál utca Nagykörút közötti rész külön akcióterületi beavatkozást nem igényel. Az ITS tartalmazza a „Társasházak felújítása” nevű hálózatos projektet, melynek célja, hogy a kerület egészében segítse, több támogatási forrás felhasználásával a társasházak felújítását. Továbbá a „Zöldfelületi rendszer és közterületek” fejlesztése hálózatos projekt tartalmazza az utak, járdák és zöldfelületek megújítását. Az említett területeken már több út, járda, zöldfelületi felújítás is történt.</p> <p>2. A Kazinczy utca és környezetének felújításának teljessé tétele nagyban függ a magánszektor szereplőitől: a társasházak és több üres telek, illetve leromlott épület (vendéglátó funkcióval) magántulajdonban van. Az önkormányzat a társasházi felújítási rendszerrel, helyiségpolitikával igyekszik a felújítási folyamatokat támogatni – ezek az ITS-ben szerepelnek. A saját ingatlanait, a források rendelkezésre állása szerint az önkormányzat igyekszik felújítani, lásd Kazinczy utca 49-51.</p>

<p>tartalmaz.</p> <p>5. A foghíjtelkeken is lenne értelme további parkolóházak építésének, feltéve hogy a használati díjat megfizethető szinten tudnák tartani. A foghíjtelkek felhasználása különben növelni fogja a parkolóhely-hiányt, mert számos foghíjtelken ma szabadtéri őrzött parkoló működik.</p> <p>6. Öröndetes, hogy az Önkormányzat fejleszteni akarja a lakosság ellátását a hagyományos piaci eladótér bővítésével, kedvezményes üzlethelyiség bérbeadással, mégpedig hálózatos kialakítással. Ez a célkitűzés azonban nem, csak szétszórta jelenik meg a dokumentumokban, hanem hiányzik az Önkormányzat hálózatszervező funkciója (ez nem feltétlenül jelent közvetlen üzleti tevékenységet), amit több más önkormányzatnál eredményesen megvalósítottak. A hálózatos projektben nevesített brand-építés és információs központ az aktív szervezésnél kevesebb.</p>	<p>3-4. A roma stratégia (feltehetően a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiára gondol a véleményező) helyi megvalósítását szolgálja a tervezett szociális városrehabilitáció, melyre a kerület nem biztos, hogy jogosult, de ennek a megvalósítását célozza a Foglalkoztatási Esélyeket növelő program, illetve az Esélynövelő szociális szolgáltatások fejlesztése, közösségi beavatkozásokkal való megerősítése program is, melyek összhangban vannak a helyi Antiszegregációs Programban megfogalmazott intézkedésekkel. Ezek a programok a hátrányos helyzetű, köztük roma háztartások szociális helyzetének és lakhatási biztonságának javítását szolgálják.</p> <p>5. A Településfejlesztési Konceptió tartalmazza a parkolási koncepció kialakítását, mely vizsgálni fogja azt is, hol milyen parkolási formák kialakítása a megfelelő. Ezt követően történhetnek meg a konkrét lépések.</p> <p>6. „A helyi vállalkozások versenyképességének javítása, kreatív gazdaság támogatása projekt” tartalmazza a hálózatépítés tevékenységét.</p>
<p><b>Tóth András, kerületi lakos</b></p>	
<p>1. Damjanich utca fejlesztése lenne kívánatos, mely pozitív, felértékelő hatást tudna gyakorolni a Külső-Erzsébetvárosra.</p> <p>2. Lakóépületek felújítására lenne szüksége, a környék rehabilitációja keretében.</p> <p>3. Közbiztonság, köztisztaság hiánya</p>	<p>1. Damjanich utca, mint akcióterület nem szerepel az ITS-ben, Településfejlesztési Konceptióban. Az Önkormányzat megfontolja, hogy a közterület és zöldfelületi rendszer felújításába beillessze az utca javasolt felújítását.</p> <p>2. Az ITS Társasház felújítási programja kívánja elősegíteni az egész kerületben a nagyszámú, régi, leromlott állagú társasház felújítását, a társasházak ösztönzését a felújításban való részvételre, a minőségi felújítást tanácsadással, mintaprojektekkel segítve.</p> <p>3. A közbiztonság javítását célzó programot az ITS tartalmazza, a „Esélynövelő szociális szolgáltatások fejlesztése, közösségi beavatkozásokkal való megerősítése program” keretében. A köztisztaság javítása érdekében az önkormányzat folyamatos erőfeszítéseket tesz.</p>

<p><i>Budapest Főváros Önkormányzata, Szeneczey Balázs dr., Városfejlesztési Főpolgármester-helyettes kiadmányozta a Főpolgármester nevében:</i> (2015. július 22.)</p>	
<p>A vélemény leszögezi, hogy a kerület TFK-jának és ITS-ének összhangban kell lennie Budapest Főváros Közgyűlése által jóváhagyott Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepciójával és a Budapest 2020 – Integrált Településfejlesztési Stratégiájával. A vélemény a rögzített célokkal alapvetően egyetért.</p> <p><i>Részletes észrevételek:</i> <u>Megalapozó vizsgálat:</u> 16. oldal: Budapest 2030 átfogó céljai pontosítandók</p> <p>19. oldal: A TFP negyedik tématerülete” Gazdaságélénkítés és munkahelyteremtés” tervezési ideje helytelenül szerepel, helyes: 2015 tavasza. A TFP programok kimeneti céljai, nem pontosan vannak megadva a dokumentumban, ezek javítását kérik úgy, hogy legyen egyértelmű, hogy az egyes célok melyik tématerületre vonatkoznak.</p> <p>122-123. oldal: 1.8 Az épített környezet c. fejezet SWOT-jában ellentmondás van, ami az új jogszabályi környezetet – TSZT 2015 és FRSZ - egyrészt veszélyként, másrészt kihívásként értékeli. Javasolja a leírtak felülvizsgálatát.</p> <p>139. oldal: A TSZT 2015 és FRSZ 2015 hatálybalépési dátuma helyesen: 2015. március 18.</p> <p><u>Integrált Településfejlesztési Stratégia:</u> 4. oldal: A Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégia és Budapest 2030 Hosszú Távú Városfejlesztési Koncepció fejlesztési dokumentumok neve rosszul szerepel.</p> <p>16-18. oldal: 3.3 Városrészi célok c. fejezetben a „Városrészi központok funkcionális és közterületi fejlesztése” cél kapcsán megjegyzendő, hogy a TSZT 2015 Területfelhasználás terve szerint az Almássy tér, Klauzál tér és a Rózsák tere „Zkp”, azaz zöldterületi közpark, közkert kategóriába tartozik, amire javasolt utalni a projekt leírások kapcsán.</p> <p>26-27. oldal: Klauzál tér akcióterületen a vegyes forgalmú, humanizált közlekedés kialakítása támogatandó. Az észrevétel szerint a Gózsdu udvarban kialakított autómentes zóna kiterjesztése javasolt, az alábbi módokon:</p>	<p>Budapest 2030 átfogó céljai a kért módon javításra kerültek.</p> <p>A TFP három témakörére (Duna-menti, barnamezős területek fejlesztése, valamint a szociális városrehabilitációs programok) irányuló célok megfogalmazása pontosításra került. A negyedik tématerület tervezési ideje javításra került.</p> <p>Az észrevétel helytálló, így a SWOT „Veszélyek” oszlopából törlésre került az „új jogszabályi környezet” terminus.</p> <p>A TSZT és FRSZ hatálybalépési dátuma 2015. március 17-ről, az észrevétel alapján 2015. március 18.-ra javítva lett.</p> <p>A fejlesztési dokumentumok neve javításra került az ITS-ben.</p> <p>Városrészi célok táblába az akcióterületeknél megjelölésre került a terek TSZT besorolása.</p> <p>Tervezői beavatkozást nem igényel. A megjelenített javaslatokat az önkormányzat a részletes tervezés során megfontolja. Az</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Király utca felújítása a tranzit forgalom megszüntetésével (jelenleg is futó BKK projekt a VII. kerületi Önkormányzat részvételével)</li> <li>• Dob utca felújítása szintén a tranzit forgalom megszüntetésével (utóbbi javasolt új elem)</li> <li>• Holló, Síp és Kazinczy utcák sétáló utcává alakítása</li> <li>• Madách tér hátsó traktusának közterületté való alakítása</li> <li>• Károly körút és Astoria kereszteződésben balkanyar visszahelyezése (újpalotai villamos vonal építéséhez kapcsolódóan)</li> <li>• Összes akcióterületi utca megnyitása az ellenirányú kerékpár forgalom számára, ehhez szükséges keresztmetszet forgalomtechnikai biztosítása</li> <li>• Kerékpártámaszok kerékpáros parkolási igényeket lekövető telepítése.</li> </ul> <p>A mélygarázs építését nem támogatja a véleményező, mivel az akcióterületen, illetve környezetében elegendő parkolóházi és mélygarázs kapacitás áll rendelkezésre, melyek kihasználtsága jelenleg alacsony. Elérendő cél, hogy a közterületen csak rövidtávú parkolás legyen, a közép- és hosszú távú parkolás közterületen kívül történjen.</p> <p>27-29. oldal:</p> <p>Rákóczi úti és Erzsébet körüti akcióterületeknél a véleményező javasolja, hogy a projektek műszaki tartalmában kerüljön rögzítésre a kerület számára kívánatos útkeresztmetszeti elrendezés, valamint indikátorként szerepeljen az ilyen műszaki tartalommal megvalósult útszakaszok mindkét akcióterületre.</p> <p>35. oldal:</p> <p>Társasházak megújításának támogatása c. projektnél javasolt a KEHOP energiahatékonyság javítására irányuló támogatásait is nyomon követni.</p> <p>37. oldal:</p> <p>Output indikátoroknál javasolt felülvizsgálni a „lakáskonceptió száma” indikátort, mivel önmagában nem járul hozzá a kitűzött célokhoz.</p> <p>36-38. oldal:</p> <p>Az „Önkormányzati bérlakásszektor funkcionális és fizikai megújítása” c. projekt esetében a nyomon követés és lakáshasználattal kapcsolatos képzettség megjelenítése ajánlott a projektben.</p>	<p>önkormányzat alapvető fejlesztési irányként azonban a vegyes forgalmú utcák kialakítását preferálja, az ott élők gépjárműveinek teljes kitiltását az utcákból nem támogatja. A kerékpárforgalom szabályrendszerének kialakítása már megtörtént a kerületben, így ahol lehetséges az ellenirányú forgalmat lehetővé tették.</p> <p>A mélygarázs építését a Klauzál tér hatályos szabályozási terve tartalmazza. A jövőben készülő parkolási koncepcióban kerül majd meghatározásra, hogy milyen módon tudja az önkormányzat hatékonyabban ösztönözni a parkolóházi, mélygarázs kapacitások nagyobb fokú igénybevételét.</p> <p>Az útkeresztmetszeti szélesség meghatározása nem ITS szintű feladat. Az önkormányzat a részletes tervezésnél, a Fővárosi Önkormányzattal és a szomszédos kerületekkel való partneri együttműködésben kívánja az álláspontját kialakítani. Az indikátor beépítésre került a Rákóczi úti projektnél, az Erzsébet körút esetében a forgalmi sávok csökkentése nem szerepel célként.</p> <p>A KMR-ben a társasházak energetikai felújítását a VEKOP 5.2 intézkedés tartalmazza. A KEHOP esetleg mintaértékű modell projekteket finanszírozhat a KMR-ben.</p> <p>Az indikátor törlésre került, helyette az alábbi két indikátor került megjelölésre:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• szociális bérlakások számának változása</li> <li>• szociális és költség elvű lakbéren kiadott lakások aránya az összes önkormányzati tulajdonú lakáson belül.</li> </ul> <p>A projekthez tartozó projektelem tábla utolsó sora kiegészítésre került a javaslat szerint:</p> <p>Projektelem neve: Önkormányzati bérlők hátralékcsökkentő,</p>
--	--

<p>38. oldal: Projektelemekek sorszáma hiányzik.</p> <p>52-58. oldal: Pozitív a részletes antiszegregációs program kidolgozása, az alábbi kiegészítések javasoltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• cserelakások kijárlásával kapcsolatosan a családok költözésének nyomon követése, annak érdekében, hogy a családok valóban ne kerüljenek rosszabb helyzetbe</li> <li>• Üresen álló részben önkormányzati épületek problémáját az önkormányzat több helyen is említi. Javasolt az üres ingatlanok hasznosítására egy komplex intézkedési program kidolgozása, lakhatási elemekkel.</li> <li>• Az egyedülálló idős emberek lakhatási költségeinek csökkentése érdekében javasolt innovatív programok bevezetésének lehetőségét megvizsgálni (pl. lakáscsere nagycsaládos bérlőkkel, intergenerációs együttélési formák elterjesztése).</li> </ul> <p>59. oldal: Budapest Településfejlesztési Konceptiója (BTFK) nem azonos a táblázatban hivatkozott FŐTEP-pel. A stratégia külső összefüggéseinek a koncepció céljaihoz való kapcsolódást bemutatni.</p>	<p>mobilitáció esetén költözésre való felkészítést célzó, illetve utánkövetést biztosító programja.</p> <p>Projektelemekek tartalma: Hatékonyabb jelzőrendszer kialakítása az ERVA NZrt. és a szociális ellátórendszer között a hátralekötések felhalmozódásának megelőzése érdekében, illetve intenzív adósságkezelés program (szociális munka) a lakhatásban veszélyeztetettek számára. A mobilizált bérlők esetében a költözésre felkészítő programok, illetve a költözés után az új lakásban nyomon követési program annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű bérlők képesek legyenek megtartani a lakhatásukat. Lakáshasználattal (energiatakarékosság, korszerűsített lakások, új gépészeti elemek használata, kapcsolatos képzés tartása a hátrányos helyzetű bérlők számára.</p> <p>Pótolva az anyagban.</p> <p>A javaslat beépítésre került, az Antiszegregációs program intézkedési tervében a „Lakhatási integráció biztosítása” intézkedés kiegészült az alábbiakkal: „A költözésre felkészítő és a költözés után nyomon követési program, annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű bérlők a lakhatásukat képesek legyenek megtartani.”</p> <p>A javaslat nem került elfogadásra. Az üres épületek jelentős része magántulajdonban van, az önkormányzati épületek felújítása a finanszírozási lehetőségekhez képest folyik. Az önkormányzat az üres épületek hasznosítási módját a lehetőségekhez képest folyamatosan dolgozza ki.</p> <p>Az önkormányzat már jelenleg is számos intézkedéssel segíti az egyedülálló bérlőket (Ld. Megalapozó tanulmány). Lakáscsere lehetősége jelenleg is fennáll. A javaslatot az önkormányzat a későbbiek során megfontolja.</p> <p>A fejezet táblázata a BTFK céljait tartalmazza a FŐTEP megjelölés tévesen került a táblázatba, javításra került.</p>
--	--

<p>70. oldal: értelmetlen mondat táblázat 1. sorának, utolsó cellájában.</p> <p>Egyéb általános jellegű megjegyzések: Budapest közúthálózat fejlesztéseit a Balázs Mór terv tartalmazza a TSZT 2015-tel összhangban. Kéri, hogy a közlekedési hálózat tervezése során a Tervben lefektetett stratégiai és operatív célokat vegyék figyelembe.</p>	<p>A mondat javításra került.</p> <p>Az önkormányzat a részletes tervezések során figyelembe veszi a Balázs Mór Terv céljait, illetve nyitott a Fővárossal és szomszédos kerületekkel a partnerségi tervezésre. ITS módosítást nem igényel.</p>
<p><i>Budapest Főváros Kormányhivatala, Műszaki Engedélyezési és Fogysztóvédelmi Főosztály, Ütügyi Osztály, dr. György István kormány megbízott megbízásából, Balassa Bálint osztályvezető (2015.07.13.)</i></p>	
<p><u>Településfejlesztési Konceptióhoz:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>A kerületi lakóutcák átmenő forgalmának csökkentésével a kerékpáros és gyalogos forgalom előnyben részesítésével egyetértenek, ugyanakkor a főútvonalak forgalomcsillapítás miatti visszaépítését nem támogatják.</li> <li>A közterületek parkolás alóli felszabadítása, a parkolóhely hiány enyhítése érdekében parkolási koncepció kidolgozását fontosnak tartják.</li> </ul> <p><u>Integrált Településfejlesztési Stratégia akcióterületeihez és közlekedésfejlesztéséhez kapcsolódó észrevételek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>közterületek állapotának javításával egyetértenek</li> <li>a gyalogos és kerékpáros közlekedés fejlesztésének érdekében a közutak területének újrafelosztását csak megfelelő keresztmetszeti szélességű gyűjtőutak esetében ill. alternatív, nagy áteresztőképességű útvonal kialakításával tartják lehetségesnek. A meglévő főútvonalak visszaépítését (Rákóczi út) nem támogatják.</li> <li>Klauzál téri mélygarázs építését támogatják.</li> <li>Rákóczi úti villamosvonal átvezetését az Erzsébet hídon nem tartják reálisnak műszakilag. Újpalota irányába a Thököly úti folytatás helyett az M4 továbbépítését tartják kedvezőbbnek.</li> <li>A közösségi közlekedés vonzóvá tétele szempontjából a forgalomszabályozási és utastájékoztatói rendszer fejlesztésével egyetértenek. Fontosnak tartják, hogy a járatok megfelelő sűrűséggel és kiszámíthatóan közlekedjenek.</li> <li>A lakózónák szélén parkolóházak / mélygarázsok építési helyének kijelölését a belvárosban egyre</li> </ul>	<p>A Főváros településfejlesztési dokumentumaiban szerepel a Rákóczi úton a villamosvonal visszaépítése, ami mindenképpen a forgalmi sávok számának csökkenésével jár. A főútvonalak fejlesztéseinek tervezése a Főváros feladatkörébe tartozik, abban a kerület partnerként részt kíván venni. A helyi kereskedelem fejlesztés érdekében a Rákóczi út forgalomcsökkentését a kerület támogatja.</p> <p>A parkolási koncepció kidolgozását a TFK tartalmazza.</p> <p>Az észrevételeket a tervezők tudomásul vették, azok a dokumentumokban változtatásokat nem igényelnek.</p> <p>A kerékpáros közlekedés feltételeinek kialakítása a kerületben már megtörtént. A vegyes forgalmú utcák esetében, melyeket létrehozását a kerület preferálja, külön gyalogos és kerékpáros sávok nem kerülnek kialakításra, az utcában az autók csökkentett sebességgel közlekedhetnek csak. A kerület nem támogatja a területén (illetve a környezetében) újabb nagy áteresztőképességű utak létrehozását.</p> <p>A közösségi közlekedés és a főútvonalak fejlesztése a Főváros hatáskörébe tartozik, a tervezésben a kerület partnerként kíván részt venni. A Rákóczi úti villamosvonal fejlesztése a Főváros településfejlesztési dokumentumaiban szerepel.</p>

<p>növekvő parkolóhely hiány enyhítése érdekében támogatják.</p> <p>Egyéb észrevétel, melynek az ITS-be való beépítését javasolják:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Új közúthálózati elemek létrehozásánál azok távlati megfelelősége érdekében az OTÉK előírás szerinti építési szélességek biztosítandók</li> <li>• A gyalogos és kerékpáros közlekedés hálózatát úgy kell meghatározni, hogy azok szükséges helyigénye biztosítható legyen.</li> </ul>	<p>Az ITS-ben változtatást nem igényel, mivel:</p> <p>A kerület nem tervezi új közúthálózati elem létrehozását (belvárosi helyzetéből adódóan, kialakult úthálózattal rendelkezik).</p> <p>Az észrevétel a vegyes forgalmú utcák esetében nem tartható, mivel az ellentmond a vegyes forgalom alapvető koncepciójának. Az önkormányzat a részletes tervezések során a véleményezővel egyeztet majd.</p>
<p><i>Fővárosi Csatornázási Művek Zrt., Oszoly Tamás, hálózatüzemeltetési igazgató (2015.07.15.)</i></p>	
<p>Megalapozó Tanulmányhoz: 130.oldal:</p> <p>Szennyvízelvezetés fejezetben az alábbi korrekciók szükségesek:</p> <p>A Budapesti Szennyvíztisztító Telep 2010-es üzemszerű működésének megkezdése előtt a szennyvíz előmechanikai tisztítás után került a Dunába és nem tisztítatlanul. Javítani szükséges.</p> <p>Törölni szükséges, mert nem teljesen helytálló: „Számos csatorna, főleg a nagyobb gyűjtőcsatornák, beton és téglá anyagú, amik vízzárósága nem megfelelő, így a szennyvíz egy része a talajba szivárog el.</p> <p>142. oldal, 2.1 fejezet:</p> <p>„A csatornahálózat kiépítettsége 100%-os, azonban a nagytérű egyesített csatornahálózat koros, beton és téglá anyagú, amik vízzárósága nem megfelelő, így a szennyvíz egy része a talajba szivárog el.” szöveg helyett az alábbi kéri betenni:</p> <p>„A kerület 100%-ban csatornázott, azonban a hálózat fejlesztése szükséges, új tehermentesítő gyűjtőcsatornák építésével.”</p>	<p>A Megalapozó tanulmányban a kért szövegek javításra kerültek.</p>
<p><i>Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Önkormányzata, Hassay Zsófia, Főépítész (2015.05.20)</i></p>	
<p>A véleményező a megküldött dokumentumokat áttanulmányozta, azok főbb elemeivel egyetértene, azokat támogatják.</p> <p>A véleményező megjegyzi, hogy a Zsidónegyedben kialakult romkocsmák kultúrán alapuló nemzetközi turizmusnak, a kapcsolatos új funkcióknak (vendéglátás, szálláshely), illetve ezek mértékének negatív hatása is van a VI. kerület tekintetében is, melynek megoldása csak közösen lehetséges. Terézváros Önkormányzata felajánlja az együttműködést ebben a kérdésben.</p>	<p>A vélemény az ITS-ben változást nem igényel. Az ITS-ben a jelzett funkcióknak a lakófunkcióval való konfliktusa több helyen is ki van emelve.</p>
<p><i>Budapest Főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata, Karácsony Gergely, polgármester (2015. július)</i></p>	
<p>A véleményező a megküldött ITS-sel és TFK-val egyetért. Közös ügyekben az együttműködést szorgalmazza a jövőben is.</p>	<p>A vélemény a fejlesztési dokumentumokban változást nem igényel.</p>

## Válaszok és indoklások a Budapest, VII. kerületre készülő TFK-hoz és ITS-hez

Budapest, VII. kerületének TFK és ITS készítéséről szóló előzetes tájékoztatójára beérkezett vélemények

Tájékoztató-Észrevételező/Észrevétel	Válasz-indoklás
<b>Közép-Duna-Völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség Igazgató</b> Ikt. sz.: KTF: 12666-1/2015.	
Tájékoztató arról, hogy a közigazgatási területen „a természeti védelemről szóló törvény .....23.§ (2) bekezdése alapján országos jelentőségű ex lege védett terület nem található. A Natura 2000 hálózat területnek nem részei, valamint a barlangok felszíni védőövezetének kijelöléséről szóló ... törvény által megállapított barlang felszíni védőövezetet sem érintenek ...törvényben lehatárolt országos ökológiai hálózat övezetét a kerület közigazgatási területe nem érinti..... Levegőtisztasági-védelmi, hulladékgazdálkodási, valamint zaj- és rezgésvédelmi szempontból a Felügyelőség az előzetes megkereséssel kapcsolatban észrevételt nem tesz.” Felhívja a figyelmet a Természetvédelemre vonatkozó törvény 5. § (1) és 7.§ (2) bekezdés c) pontja betartására. A további eljárásban is <b>részt kíván venni.</b>	Tervezői választ nem igényel.
<b>Budapest Főváros Kormányhivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Hivatal Állami Főépítész</b> Ügyiratszám: BPD/010/00029-1/2015	
„Felhívom szíves figyelmét arra, hogy a Trk. 1. sz. mellékletének 3.3.1. pontjában rögzíti, hogy a helyzetértékelő munkarészben szükséges a szerkezeti egységek pontos lehatárolása. A fővárosra specifikusan vonatkozó együtt tervezendő területeket a koncepcióban kell kijelölni, hiszen az a kerületi építési szabályzatot megelőző dokumentum.” Majd felsorolja a jogszabályon alapuló hatáskörébe tartozó legfontosabb követelményeket, eljárási szabályokat: Trk: 28. § (1); (2) és (3); 30. § (1)-(8); 31. § (1)-(4) Az egyeztetési eljárás <b>„minden szakaszában részt kívánok venni.”</b> „A Trk. 9. számú mellékletének 1. sora alapján az egyeztetési eljárás során az állami főépítésznek nincs adatszolgáltatási kötelezettsége.”	Tervezői választ nem igényel, tudomásul véve.
<b>Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság</b> Üi.sz.: 1872/1/2015	
„A tervezési terület országos jelentőségű védett, vagy védelemre tervezett természeti területet, európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területet (Natura 2000 területet), országos ökológiai hálózat övezetét, illetve egyéb táj- és természetvédelmi szempontból jelentős területet nem érint.	Tervezői választ nem igényel.



A véleményezési eljárás további részében <b>nem kívánunk részt venni.</b>	
<b>FORSTER Központ Nyilvántartási Iroda</b> <i>Iktatószám: 600/861-2/2015</i>	
„...kérelme nyomán csatoltan megküldöm ..a ..Budapest VII. kerület területére vonatkozó, nyilvántartott műemlékek, régészeti lelőhelyek és világörökségi terület leíró adatait tartalmazó táblázatokat, valamint szerkeszthető térinformatikai állományokat.” „ Az adatszolgáltatás nem minősül a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás ....hatósági bizonyítványnak. Az „adatszolgáltatás az adott eljárástípusban szereplő releváns adatokat tartalmazza, melyet a kérelmező hatóság településrendezés céljából használhat fel; egyéb eljárásban nem alkalmazhat, valamint abból harmadik fél számára adatot szolgáltatni nem jogosult.”	Tervező az adatszolgáltatást beépíti munkája vonatkozó fejezetébe.
<b>Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Építmény Engedélyezési Osztály</b> <i>Iktatószám: EE/7133-2/2015</i>	
Tájékoztatást ad arról, hogy település tervezésénél, rendezésénél milyen hatályos vonatkozó jogszabályokat kell alkalmazni, betartani. „ indokoltnak tartom, hogy az érintett hírközlési szolgáltatók az előkészítésben részt vegyenek úgy, hogy ismertethessék a település fejlődése és építési rendje szempontjából terveiket és ezek várható lefolyását” „A Hatóság felhívja a figyelmet, hogy folyamatban van a „Digitális Nemzet Fejlesztési Program” megvalósítása melyhez kapcsolódó beruházások, fejlesztések megvalósításának biztosítása befolyásolhatja településrendezési eszközök készítését, módosításait is.”	A tájékoztatás a tervezés későbbi fázisában alkalmazandó.
<b>Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetvárosi Polgármesteri Hivatal Műszaki Iroda</b> <i>Iktatószám: KI/20963/2015/VII.</i>	
„partnerségi egyeztetés szabályai szerint....nem meghatározott véleményező szerv.” Leveléhez mellékel adatszolgáltatásként: „1 db excel táblázat a 2008-tól 2014-ig tartó időszakra vonatkozóan a kerület közigazgatási területén létesült lakásszámla, szállodai szobaszámla, parkolószámra, irodaházakra, üres ingatlanokra, akadálymentesítésre vonatkozó adatokkal”	Tervezői választ nem igényel, szükség esetén a szolgáltatott adatokat tervező beépíti munkájába.
<b>Nemzeti Közlekedési Hatóság Légügyi Hivatal</b> <i>Iktatószám: FD/RR/NS/A/653/1/2015</i>	
„A fejlesztési elképzelések megfogalmazása során Budapest Baleseti Központ (H), Budapest Honvéd Kórház (H), Budapest Merényi Gusztáv Kórház (H) helikopterleszállók akadálykorlátozási felületeit figyelembe kell venni.	Tervezői választ nem igényel.

A Hatóság a további egyeztetési eljárásban <b>nem kíván részt venni.</b>	
<p><b>Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. Hálózatüzemeltetési Osztály</b></p> <p>Levelünk száma: R-1500049261; Ü-017918/2015; I-2015531022</p>	
<p>Tájékoztatást ad arról, hogy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• „a VII. kerületben szennyvíztisztító telep nincs.</li> <li>• szennyvízelvezetés szempontjából. a Ferencvárosi szivattyútelep, illetve a Központi Szennyvíztisztító Telep vízgyűjtő területén fekszik.</li> <li>• 2007-2014 közötti időszakban....1525,9 fm közcsatorna építése és rekonstrukciója valósult meg.</li> <li>• A jövőbeli fejlesztésekkel kapcsolatban a 2006-ban készült Általános Csatornázási terv tesz megállapításokat....az általános terv tehermentesítő gyűjtők kiépítését irányozta elő, melyek a jelenleg folyamatban lévő „BKISZ” projekt során nem valósulnak meg.</li> <li>• ..szükséges a hálózat fejlesztése új, párhuzamos tehermentesítő gyűjtőcsatornák építésével: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Akácfa utca – Dohány utca – Kertész utca nyomvonalon (Ø120 cm 502,1 fm, Ø160 cm 218,8 fm, Ø200 cm 250,6 fm)</li> <li>- Verseny utca – Jobbágy utca – Dózsa György út (Ø120 cm 314,0 fm, Ø136 cm 137,5 fm)</li> </ul> </li> <li>• ..csapadékvíz befogadója az egyesített rendszerű csatornahálózat.</li> <li>• A közeli jövő kiemelt feladata kell, hogy legyen a megváltozott időjárási viszonyok figyelembe vétele mellett a meglévő felszíni csapadékvíz elvezető művek felülvizsgálata, bővítése, illetve a hiányzó művek kiépítése.</li> <li>• feladata kizárólag a kiépített csatornarendszer üzemeltetése, a hálózat fejlesztése, új csatorna építése nem tartozik feladatkörünkbe.”</li> <li>• 2015-ben a „Munkás utca Alsó erdősor u. – Rottenbiller u. közötti szakaszán tervez csatornarekonstrukciót.</li> <li>• 2015. utáni „időszakra az alábbi útszakaszokon húzódó csatornák esetében vizsgáljuk felül a felújítás lehetőségét: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dob utca (Károly körút – Klauzál tér) belsőzve</li> <li>- Szövetség utca (Rákóczi út – Dohány utca)</li> <li>- Péterfy Sándor utca (Bethlen Gábor utca – Alsó erdősor)</li> <li>- Alsó erdősor (Péterfy Sándor utca – Dohány utca)</li> <li>- Alsó erdősor (Izabella utca – Dohány utca)</li> <li>- Síp utca (Dohány utca – Rákóczi út)</li> <li>- Akácfa utca (Wesselényi utca – Dohány utca)</li> <li>- Csengeri utca (Szófia utca – Wesselényi utca)</li> <li>- Hernád utca (Peterdy utca – István utca)</li> <li>- Izabella utca (Király utca – Dob utca)</li> <li>- Izabella utca (Hevesi Sándor tér – Wesselényi utca)</li> </ul> </li> </ul>	<p>Tervező tudomásul veszi, további választ nem igényel.</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- Izabella utca (Wesselényi utca – Rózsák tere)</li> <li>- Rejtő Jenő utca (Dob utca – Wesselényi utca)</li> <li>- Nefelejcs utca (Damjanich utca – István út)</li> <li>- Rumbach Sebestyén utca (Király utca – Dob utca)</li> <li>- Rákóczi út (Rákóczi út 6. – Síp utca)</li> <li>- Rákóczi út (Rákóczi út 12/a-b. – Kazinczy utca)</li> <li>- Rákóczi út (Rákóczi út 1-3. – Rákóczi út 44.) egy része a VIII. kerülethez tartozik.</li> </ul> <p>• Zárt tározóval rendelkező, „szippantással” megoldott szennyvízelvezetéssel rendelkező ingatlanokról nyilvántartással nem rendelkezünk.”</p> <p>„Hosszú távú beruházásaink esetében szükségesnek tartjuk. Önkormányzat tárgyi időszakra vonatkozó előzetes stratégiai elképzelésének megismerését... pénzügyi forrás, valamint megfelelő műszaki előkészítés .. középtávon tervezhető legyen.”</p>	
<p><i>Budapest Főváros Kormányhivatalának Földhivatala Hivatalvezető</i></p> <p><i>Ügyiratszám: 10.032/1/2015</i></p>	
<p>„Budapest főváros VII. kerületében külterületi fekvésű mezőgazdasági művelés alatt álló földrészlet – termőföld nem található. Az ITS és TFK készítése földvédelmi hatáskörbe tartozó kérdéseket, földvédelmi jogszabályon alapuló követelményeket nem érint. A földhivatal....termőföld érintettség hiányában... a későbbi véleményezési eljárásban <b>nem kíván részt venni.</b>”</p>	<p>Tervezői választ nem igényel.</p>
<p><i>FŐTÁV BKV Holding Tagja Vezérigazgató</i></p> <p><i>Irattári tételszám: 44-06-3</i></p>	
<p>„ A FŐTÁV Zrt. jelenleg nem rendelkezik a kerületben távhő hálózattal, de ... kerületének távhőellátása Társaságunk stratégiai céljai között szerepel...” (a levélben a terület rajzzal jelölve). ...jelenleg a Városliget ... vonzaskörzetét (Dózsa György út – Benczúr utca – Bethlen Gábor utca _ István utca által határolt terület, amely részben a szomszédos VI. kerületet is érinti) látjuk kiemelt fejlesztési lehetőségként”. (A térképvázlat mellékelve.)</p> <p>„a 2017-2018-as időszakra vonatkozó stratégiai terveinkben a kerületben legalább 10-15 MW új fogyasztó bekapcsolása szerepel, amennyiben a szomszédos XIV. kerületben – a Nemzeti Olimpiai Központ (..Puskás Stadion) és a Múzeum Liget projektek kivitelezésével egy időben – az 56-osok terétől a Városligeti fasor irányába bekötővezetékeink megépülnek. Az új fogyasztók bekötését a távhőszolgáltatásba készek vagyunk anyagilag is támogatni. ...vállalja a távhőellátáshoz szükséges saját fejlesztésű és gyártású modul rendszerű hőközpontok beszállítását is.”</p>	<p>tervező tudomásul veszi.</p>
<p><i>Belváros A JÖVŐ VÁROSA Polgármester</i></p>	

„közigazgatási területet érintő ágazati elhatározásokra, valamint a jogszabályon alapuló követelményekre vonatkozóan észrevételeket Önkormányzatunk nem kíván tenni, ugyanakkor az eljárás további szakaszában kerületi fejlesztési szándékok kapcsán ... az eljárásban <b>részt kívánunk venni.</b> ”	Tervezői választ nem igényel.
<b>VII. kerületi polgár Konkolics Laura Martina</b> Iktatószám: KI/6057-31/2015XII	
<p>Javasolja:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>a XIII. ker.-i Pozsonyi utcai kutyavécék ötletének átvételét: „kis terület bekerítve, egyfelől nyitott, alja homok, középen egy farúd ...használják a kutyák”</li> <li>az Almássy tér „heti több alkalommal legyen takarítva”</li> <li>„több zöldet, virágot,fát, fűvet..”</li> <li>az Almássy téri művelődési központ újrahasznosítását.</li> </ul>	A javaslatok részben beépítésre kerültek. A volt Almássy téri központ nem önkormányzati tulajdonban van.
<b>VII. kerületi polgár Barkóczy Eszter</b> Iktatószám: KI/6057-32/2015XII	
„javasolnék több zöld területet, kutyafuttatót, nyilvános wc-t,a ”street art” (utca művészet) művészek és egyéb kulturális programok támogatását.	A TFK és ITS tervezésekor figyelembe vételre került.
<b>VII. kerületi polgár Szilágyi Zsuzsanna</b> Iktatószám: KI/6057-33/2015XII	
„az elkótyavetyélt Almássy téri szabadidő központot szerezzék vissza. Ideje lenne visszaadni a lakosságnak.”	Nem az ITS tervezés hatáskörébe tartozik.
<b>Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat alpolgármester</b> Iktatószám: 26-148/2015	
„Funkcionális várostérséget alkotó egységről lévén szó, javasoljuk a fejlesztési elképzelések összehangolása érdekében egyeztetés megtartását az egymásra hatással bíró, esetleg befolyásoló fejlesztési célkitűzések tárgyában. Javasoljuk az egyeztetésbe bevonni a szintén funkcionális várostérséget alkotó XIV. kerületet is.” A véleményezési eljárás további szakaszában <b>részt kívánunk venni.</b>	A szomszédos kerületekkel az egyeztetés megtörtént a tervezés során.
<b>Fővárosi Vízművek Mérnökszolgálati Osztály</b> Iktatószám: FV/5910/2015	
Tájékoztat arról, hogy a főváros vízellátását biztosító vízbázisok egységes rendszert képeznek, amelyek a Fővárosi Önkormányzat tulajdonában vannak. „A Főváros kerületei nem rendelkeznek saját vízbázissal, ebből fakadóan kapacitási adatok sem határozhatók meg kerületi bontásban	Tervező tudomásul vette.

<p>.... Az adatok a 2013. évre vonatkoznak, a 2014. évi végleges adatok még nem állnak rendelkezésre.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>háztartásoknak (lakosság) 3 043 855 m<sup>3</sup></li> <li>gazdálkodók számára 480 309 m<sup>3</sup></li> <li>intézményeknek 301 637 m<sup>3</sup></li> </ul> <p>ivóvíz közüzemi hálózaton üzemelő közterületi tűzcsapok (318 db föld feletti, valamint 171 db földalatti) a védendő építmények közterületről történő oltóvíz ellátását szolgálják.” Majd felsorolja új beruházás esetére vonatkozó teendőket., és tájékoztat arról, hogy „A Fővárosi Önkormányzat, valamint a Fővárosi Vízművek Zrt. között létrejött vagyonkezelési szerződés alapján Társaságunk a vagyonkezelésben üzemeltetett eszközökön felújítási és pótlási feladatokat lát el. A beruházási (fejlesztési) feladatok elvégzése a Fővárosi Önkormányzat, mint ellátásért felelős feladata.”</p>	
<p><b>Budapest Főváros XIV. kerület Zuglói Önkormányzat Polgármestere</b> Ügyiratszám: MI/596/2015</p>	
<p>Nincs észrevétele, az eljárás további szakaszában <b>nem kíván részt venni.</b></p>	<p>Tervezői választ nem igényel.</p>
<p><b>Magyar Bányászati és Földtani Hivatal Budapesti Bányakapitányság Földtani és adattári osztály</b> Ikt. sz.: BBK/554-2/2015</p>	
<p>„A tervezet nem érinti a Bányakapitányság hatáskörét.” „véleményezési eljárásában <b>nem kívánunk részt venni.</b>”</p>	<p>Tervezői választ nem igényel.</p>
<p><b>Honvédelmi Minisztérium Hatósági Hivatal</b> Nyt. szám: HHI/1653-1/2015</p>	
<p>„Erzsébetváros közigazgatási területén ... honvédelmi terület övezetébe tartozó, HM vagyonkezelésű és honvédelmi érdeket szolgáló 32939 hrsz-ú ingatlan található. ... minisztérium vagyonkezelésében lévő ingatlanok elsődleges rendeltetése a honvédelmi feladatok ellátásának biztosítása. A fentiekre tekintettel csak olyan településfejlesztési koncepciót és integrált településfejlesztési stratégiát áll módomban támogatni, amely a jelzett ingatlan alaprendeltetéséből adódó feladatainak végrehajtását és annak korlátozásmentes fenntartását nem akadályozza. ... az eljárás további szakaszaiban <b>részt kívánok venni.</b></p>	<p>Tudomásul véve, további tervezői választ nem igényel.</p>
<p><b>VII. kerületi polgár Tóth Csaba</b> Iktatószám: KI/6057-40 és 41/2015XII</p>	
<p>Javaslati:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>„Az olyan közterületek kiterjedésének növelése, amik nem a járműforgalmat szolgálják (járdák, gyalogosövezetek, parkok, játszóterek, stb.)</li> <li>Az üres foghíjtelkek egy részének parkká, játszótérre, közösségi kertté történő alakítása.</li> </ul>	<p>A TFK és ITS tervezésekor figyelembe vételre került.</p>

<ul style="list-style-type: none"> <li>• 30, ill. 20 km/h-ás sebesség korlátozás bevezetésének elősegítése.”</li> </ul>	
<p><b>Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Polgármestere</b></p> <p>Ikt. Sz.: PM/I/I/409/2015</p>	
<p>„Terézváros Integrált Településfejlesztési Stratégiája jelenleg készítés alatt áll, az önkormányzat koncepciót befolyásoló terveiről ezért nem tudok tájékoztatást adni. Az eljárás további szakaszaiban Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata <b>részt kíván venni.</b>”</p>	Tervezői választ nem igényel.
<p><b>Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály</b></p> <p>Ügyiratszám: BPR/021/03699-2/2015</p>	
<p>Észrevételt nem tesz, de „a tárgyi területre vonatkozó egyeztetési eljárásban <b>részt kívánunk venni.</b>”</p>	Tervezői választ nem igényel.
<p><b>Budapest Főváros Kormányhivatala Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Ütügyi Osztály</b></p> <p>Ügyiratszám: BF/UO/NS/A/420/1/2015</p>	
<p>Felhívja a figyelmet a fővárosi fejlesztési tervekben foglaltakkal való összhangra, az OTÉK előírásaira.</p> <p>„Nagy forgalmat keltő fejlesztési területek kijelölése esetén figyelembe kell venni a fejlesztési terület közlekedési kiszolgálhatóságát egyéni és közösségi közlekedés tekintetében egyaránt. Azon területek esetében, ahol a közterület keresztmetszete már kialakult, és így annak további bővítésére nincs lehetőség, a tervezett terület-felhasználás által keltett távlati forgalom a meglévő kapacitásviszonyokat kedvezőtlenül nem befolyásolhatja.”</p> <p>„A kerület hálózati jelentőségű útvonalai az alábbiak:</p> <p>Dózsa György út, Erzsébet krt., Károly krt., Rákóczi út, Damjanich u., Rottenbiller u., Bajza u.</p> <p>Felsorolja, hogy a koncepció készítésekor miket kér figyelembe venni:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• a közlekedés minden ágazatának vizsgálata</li> <li>• egyéni közlekedés helyett a közösségi közlekedés előtérbe helyezése (kötöttpályás, buszsáv, területigények biztosítása)</li> <li>• Budapest környéki, elővárosi vasútvonalak kialakítása a kötöttpályással egységesítve, átszálló kapcsolat és P+R</li> <li>• hálózatfejlesztésnél a belváros forgalomcsillapítása miatt a kiszoruló forgalom kezelhető legyen</li> <li>• a külső szintű kapcsolatok (közúti, vasúti) szükségességének átgondolása</li> <li>• kerékpáros és gyalogos közúthálózat helyigényének biztosítása</li> </ul> <p>„A véleményezési eljárásban a továbbiakban <b>részt kívánunk venni.</b>”</p>	Tervező az elvárásokat megvizsgálja és figyelembe veszi.
<p><b>Dr. Décsi László, kerületi lakos</b></p> <p>(2015.06.08)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• kifogásolja, hogy a hivatkozott dokumentumok nem elérhetőek</li> </ul>	A dokumentumok 2015.06.19-n kerültek fel a honlapra.

<ul style="list-style-type: none"> <li>• „Belső-Erzsébetváros: a szálláshely-gazdálkodás szervezettebbé tétele. Jelenleg, szálláshely-kiajánló ügynökség hiányában, anarchikus viszonyok alakulnak ki azokban a házakban, ahol ilyen lakáshasznosítás történik. Az átláthatatlan, nem publikus hasznosítás árt a vagyonbiztonságnak, több helyen a közös használatú területek tisztaságának is. Megkérdőjelezhető, mennyire jó a tisztességes szállóvendégeknek.</li> <li>• Kapcsolódó kérdés a vigalmi negyed közbiztonsága. Nem súlyos bűncselekményekről, hanem pitiáner lopási, marcolási kísérletekről, a közterület gusztustalan használatáról (pl. kapualjba vizelés), éjszakai közterületi randalírozásról van szó. Mit terveznek a közterület-felügyelet, a polgárőrség fejlesztése érdekében, a területfigyelési rendszer fejlesztésében?</li> <li>• Számos értékes üzlethelyiséget figyelünk meg, amelyek évek óta kihasználatlanok. Ha nem jön vastag pénztárcájú befektető, foglalkoznak-e kis- és középvállalkozások indítását segítő kedvezményekkel, KKV pilot projektek indításával?</li> <li>• A kerület különösen jelentős kihasználatlan ingatlana a Százház utcai üres telek. Mik erre a hasznosítási elképzeléseik? Tekintettel a kerület szegényes sportolási lehetőségeire, gondolkodtak-e egy fitness-kulturális vegyes létesítményben?</li> <li>• Részemről és számos, a kerületben élő és azért tenni akaró értelmiségi nevében örülnék egy tényleges konzultációs lehetőségnek.”</li> </ul>	<p>Lakossági Fórum 2015.06.03-án került megrendezésre. Százház utcai telek, részben sportcélú, közösségi célú fejlesztéssel szerepel az ITS-ben.</p> <p>Üzlethelyiségek jobb kihasználása érdekében fogalmaz meg intézkedéseket az ITS (Erzsébet körút, Rákóczi út projekt, Helyi gazdaságélénkítés).</p> <p>Bűnmegelőzési program ITS-.ben szerepel, annak pontos tartalmának kidolgozása további részletes tervezés feladata.</p>
---	---